

Gorenjski Glas

PETEK, 21. NOVEMBRA 2014

LETO LXVII, ŠT. 93, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Priložnosti mladih na podeželju

Predsednik Borut Pahor je na obisku v Biotehniškem centru Naklo dejal, da ta šola mladim ljudem nudi znanje in priložnost, da svojo prihodnost vidijo na podeželju.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Strahinj – Predsedniku države Borutu Pahorju so na obisku razkazali dejavnosti centra, kjer gospodarijo in izobražujejo dijake ter študente v ekološkem kmetovanju, za kar imajo od leta 2004 tudi ekološki certifikat. Mladi pa so s predsednikom republike v okviru projekta Slovenija 2030 delili svoja razmišljanja o aktualnih razmerah v državi in njihovi vlogi pri ustvarjanju Slovenije prihodnosti.

Predsednik si je ogledal mlekarstvo delavnico.

V rastlinjakih so mu predstavili proizvodno metodo, ki združuje akvakulturo – gojenje rib s hidropo- niko – gojenje rastlin v plavajočem mediju. Obiskal je šolsko trgovino Pod kozolcem, kjer prodajajo na ekološkem posestvu centra pridelane pridelke. Dijaki in študentje so mu predstavili slaščičarske, cvetličarske in druge izdelke, ki nastajajo v šolskem centru, pa tudi svoje učne in raziskovalne uspehe.

Predsednik Pahor je ob obisku ocenil, da so današnji

mladi ljudje verjetno bolj zreli za svoja leta, kot je to veljalo za prejšnje generacije, da se zavedajo potrebe po znanju, drznosti in samozavesti pri doseganju svojih ciljev. »Imam dober občutek, da bodo kot nosilna generacija jutri uspešnejše krmarili našo družbo, kot to uspeva nam, ki smo ta hip morda premalo pogumni. Imamo veliko znanja, imamo veliko izkušenj, a se zdi, da nam je kriza vzela samozavest,« je razmišljal predsednik Pahor.

► 2. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Predsednik Borut Pahor v pomenku z dijaki in študenti Biotehniškega centra Naklo

Na Brdu nastaja nogometni center

V Nogometni zvezi Slovenije pričakujejo, da se bodo v nacionalni nogometni center in v novo upravno stavbo na Brdu vselili 1. septembra 2015. Projekt je vreden 8,5 milijona evrov.

SIMON ŠUBIČ

Brdo pri Kranju – Tri leta po poružitvi hipodroma se je na Brdu pri Kranju vendarle začela gradnja nacionalnega nogometnega centra, v katerem bodo potekali treninzi in priprave vseh slovenskih reprezentančnih selekcij, po besedah predsednika Nogometne zveze Slovenije (NZS) Aleksandra Čeferina pa bodo vadbeni center skušali tudi tržiti. Gradnja novega doma slovenskega nogometa bo stala 8,5 milijona evrov, dobrih devet desetih sredstev je NZS pridobil od evropske in mednarodne nogometne organizacije UEFA in FIFA, preostanek bo

zveza priskrbel sama. Državi ne bo treba primakniti niti evra, je poudaril Čeferin. »V vseh letih boja za gradbeno

dovoljenje so nas vse vlade podpirale, zato pa smo imeli veliko več težav z uradniki na nižji ravni,« je dodal.

Nogometni center bo zrasel na 35 tisoč kvadratnih metrov velikem območju nekdanjega hipodroma in konjušnice, vseboval pa bo tri vadbena igrišča z večnamenskim športnim objektom in upravno stavbo NZS. Dokončali naj bi ga do 1. septembra prihodnje leto.

Po besedah projektanta Tomaža Krušca je bilo osnovno vodilo pri snovanju nogometnega centra ohraniti čim več zelenja, zato bo velik del večnamenskega objekta prekrit s travno rušo, na novo bodo ozelenili tudi sedanje velike asfaltne površine ob konjušnici.

► 5. stran

Foto: Tina Dokl

Predstavitev nacionalnega nogometnega centra na Brdu (z leve): predsednik in generalni sekretar NZS Aleksander Čeferin in Aleš Zavrl ter Tomaž Krušec iz Arhitekture Krušec

Denar vam lahko vrnejo

Denar donatorjev v akciji pomoči Za Darkove nove noge ne bo porabljen za namen, za katerega je bil zbran.

► 2. stran

JELOVICA

ZAMRZNJENE CENE OKEN **-25%**

080 23 23
www.jelovica-okna.si

AKTUALNO

Smučišča brez novih žičnic

Na gorenjskih smučiščih letos ni novih žičnic ali drugih večjih pridobitev. Na Voglu bo ta konec tedna že možno smučati, Stari vrh ima novo vodstvo, na Krvavcu je nova trasa komercialne veleslalomске proge ...

3

GORENJSKA

V Kranju kmalu spet volitve

V kranjski občini bodo morali prvič v zgodovini izvesti ponovne volitve v krajevnih skupnostih Huje, Planina, Bratov Smuk in Hrastje, saj je bilo na zadnjih volitvah v njihove svete izvoljeno premalo članov.

4

GG+

Plezala sta po ledenih gorah

Tržiška alpinista in ledna plezalca Klemen Premrl in Aljaž Anderle sta del letošnjega poletja preživela med plavajočimi ledenimi gorami na Grenlandiji. Njuna avantura je na spletu požela val navdušenja.

17

GG+

Kot novo za nekaj evrov

»Ljudje so vse bolj ozavešeni in še uporabnih in ohranjenih stvari ne mečejo več kar med odpadke, ampak jih prinesejo k nam,« pove Gregor Tomše o Centru ponovne uporabe na Zarici, ki so ga odprli pred dobrim letom dni.

20

VREME

Danes bo večji del dneva vztrajala nizka oblačnost. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, dopoldne bo po nižinah megla.

0/9 °C

jutri: večinoma sončno

9 770352 666025

Priložnosti mladih na podeželju

◀ 1. stran

O šolskem centru v Naklem pa je dejal, da mladim nudi dovolj znanja in priložnosti za njihovo kvaliteto preživetja na podeželju. Spregovoril je tudi o pridelavi kakovostne slovenske hrane, ki predstavlja tržno nišo, mladim pa lahko na podeželju nudi zaposlitveno varnost. Dijaki in študentje so se nato s predsednikom republike v okviru projekta Slovenija 2030 pogovarjali o aktualnih razmerah v državi in o vlogi mlade generacije v Sloveniji prihodnosti. Mladi se ne bojijo prihodnosti, so zatrjili, jih pa moti, ker se država težko prilagaja na spremembe. V šoli pogrešajo več praktičnega znanja in delo na sodobnejših strojih, da bi šli v korak

z razmerami, kakršne sedaj vladajo na kmetijah. Želijo tudi združitev idej, ki jih ima njihova generacija, z izkušnjami starejših, v nekakšen zbornični sistem. Menijo tudi, da bi se morale v šole vrniti nekdanje (a posodobljene) vajeniške prakse, ki smo jih opustili pred desetletjem. Na Pahorja so naslovili več vprašanj o slovenski in mednarodni politiki, od varstva narave do Evropske unije in morebitnega priznanja Palestine. V zvezi s slednjim je predsednik ocenil, da je čas, da mednarodna skupnost spodbudi Palestino in Izrael k dokončni rešitvi, a mora biti to »dvostran postopek«, saj morajo tudi palestinske oblasti poskrbeti, da se bo judovska država počutila varno in spoštovano v soseščini.

Denar vam lahko vrnejo

Denar donatorjev v akciji pomoči Za Darkove nove noge ne bo porabljen za namen, za katerega je bil zbran. Donatorji se bodo lahko odločili za vračilo denarja, prenakazilo na odprt prehodni račun Sklada Sonce ali namensko za vzdrževanje Darkovih novih protez.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Štirinajstega oktobra je Darko Đurić prejel odločbo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območne enote Kranj (v nadaljevanju zdravstvena zavarovalnica), da je upravičen do novih nožnih protez v vrednosti dobrih 85 tisoč evrov. Odločba je postala pravomočna tridesetega oktobra, Darko ima novi funkcionalni protezi že na testiranju v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu (URI) Soča v Ljubljani. Če bi samo s temi podatki začeli in zaključili članek in še kakšnega prej, bi bilo to čudovito za Darka, tudi uspešnega vrhunjskega plavalca, in upanje za vse kandidate za podobne nestandardne proteze, da jim bo zdravstvena zavarovalnica za varnejšo hojo ugodila prav v takšni meri.

Vendar pa je Darko Đurić že aprila letos pod okriljem Društva Sonce, katerega soustanovitelj je, začel z dobrodelno akcijo pomoči za »Darkove nove noge«, ki se je izkazala za uspešno. Največ so donirali posamezniki, več kot 28 tisoč evrov, podjetja so donirala okoli 23 tisoč evrov, društva in organizacije 17 tisoč, z SMS-donacijami so zbrali nekaj čez 4000 evrov. Ob začetku akcije so tudi poudarili, da bo zdravstvena zavarovalnica namenila le približno 6500 evrov k celotnemu znesku protez. Številni so tako Darku pomagali po svojih močeh in Društvo Sonce je na URI Soča septembra nakazalo nekaj manj kot 70 tisoč evrov avansa za mikroprocesorski protezi Genium Knee nemškega proizvajalca Ottobock. Polna cena protez je sicer slabih

Foto: Tina Dokl

Od leve Darkov plavalni trener Alen Kramar, ki je predstavil plavalne načrte do olimpijskih iger v Rio de Janeiru, Jernej Jeglič, Matjaž Erznožnik in Darko Đurić. Napovedanega Toneta Fornezija, sodelavca pri akciji zbiranja donatorskih sredstev, ni bilo. Zakaj ne, niso povedali.

120 tisoč evrov brez DDV-ja, ker pa proizvajalec že dolga leta sodeluje z URI Soča in ima nemško podjetje tudi poseben sklad za financiranje vrhunjskih športnikov, so dali tako velik popust.

»Na pomoč« zdravstvena zavarovalnica

Denar donatorjev pa torej ne bo porabljen za namen, za katerega je bil zbran, so javno pojasnili na sređni novinarski konferenci v Podbrezjah. Nepojasnjeno je, zakaj so iz URI Soča zdravstveno zavarovalnico prvič kontaktirali šele sredi septembra in 30. septembra predložili vlogo za odobritev funkcionalno ustreznih medicinskih pripomočkov za telesno zelo aktivne, če pa je strokovna direktorica URI Soča Helena Burger že ob začetku donatorske akcije aprila letos strokovno utemeljila, zakaj Darko potrebuje ravno taki protezi.

Burgerjeve na sredini novinarski konferenci ni bilo, je pa Darko Đurić povedal, da mu je svetovala, da do pravomočnosti odločbe zdravstvene zavarovalnice javno ne daje izjav. In ne nazadnje, zakaj odgovorni pri zdravstveni zavarovalnici kljub vsemu niso v zadevi reagirali že prej, ampak šele po objavah v medijih v zadnjem času. Srečko Erznožnik, direktor kranjske območne enote, je dejal, da se za nastalo neprijetno situacijo zdravstvena zavarovalnica prav nič ne čuti (so)odgovorne.

Zahvalna sobota v Podbrezjah

Pri Društvu Sonce čakajo, da mu bodo iz URI Soča na račun vrnilo že vplačani avans, kar bo predvidoma v začetku decembra, ko bo končno testiranje protez in bo uradna primopredaja. »Donatorji se bodo lahko odločili za vračilo denarja,

prenakazilo na odprt prehodni račun Sklada Sonce ali namensko za servisiranje in vzdrževanje novih protez in dokup novih medicinsko-tehničnih pripomočkov zanj,« je pojasnil Jernej Jeglič, tajnik Društva Sonce. »Bilance so tudi javno dostopne in kdor bi želel, da se denar nameni za potrebe drugih ljudi, mu ga bomo seveda vrnilo,« je dodal Darko Đurić. A kako bodo denar vrnilo tistim, ki so darovali anonimno? To soboto ob 16. uri bo v Darkovih domačih Podbrezjah druženje donatorjev, sponzorjev in posameznikov kot zahvala za donacije, obenem se bodo donatorji tudi opredelili, kam naj se med ponujenimi možnostmi preusmeri njihov denar. Vsekakor pozitivno v celi zgodbi pa je, da je Darko Đurić dobil novi nožni protezi, ki mu omogočata varnejši korak, manj padcev, manj bolečin v hrbtu in več prehojenih kilometrov.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme BERTO ROCCOLI iz Bohinjske Bistrice.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Risbice za Dedka Mraza

Vsebina današnjega Kotička je pravzaprav namenjena otrokom. Ker pa vemo, da bodo pri tem potrebovali vašo pomoč, ne moremo brez vas, starši in stari starši. Kot že nekaj let zapored bomo tudi letos v avli Gorenjskega glasa v Kranju v prvi polovici decembra pripravili zabaven program z obiskom dobrega moža Dedka Mraza. Če ste naročniki Gorenjskega glasa, nagovorite svoje otroke, naj kaj lepega narišejo in si s tem zagotovijo povabilo na druženje, ki bo spet polno smeha. Risbica z zimskim motivom naj bo velikosti A3, izdelana v katerikoli tehniki (barvice, flomastri, vodenke, tempera, kolaž ...). Čas za oddajo izdelkov s podatki otroka (ime, priimek, naslov, starost) imate do srede, 26. novembra. Pošljite jih na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj.

Lansko leto se je z lepim izdelkom izkazala tudi desetletna Naja Tomše iz Škofje Loke.

117. Glasova preja

Obveščamo vas, da pripravljamo že novo Glasovo prejo, ki bo v četrtek, 4. decembra, ob 19. uri v Vojnomirovi dvorani Ullrichove hiše na Tomšičevi 24 v Kranju (poleg gradu Khislstein). Voditelj Glasove preje Miha Naglič bo gostil Andrejo Valič Zver in Igorja Omerzo, tema njihovega pogovora pa bo Demos – Demokratična opozicija Slovenije. Pokrovitelj dogodka bo Gorenjski muzej.

Aktivno pripravljajo protipoplavne ukrepe

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Po oktobrskih poplavah so v občini Škofja Loka predstavili zaščitne ukrepe s področja poplavne varnosti. Aktivni so pri projektiranju poplavno najbolj obremenjenih območij, ki segajo od puštalskega jezusa do suškega mostu, je povedal župan Miha Ješe. Najprej bo na vrsti protipoplavno urejanje Puštala, za kar pripravljajo izvedbeni projekt, v nadaljevanju pa bodo urejali tudi območje Studenca,

Sorške in Demšarjeve ceste. Puštala naj bi prišel na vrsto v letu 2015, naložbo pa ocenjujejo na okoli 600 tisoč evrov, medtem ko bi druga faza terjala med 1,4 in 1,6 milijona evrov, za kar pa nameravajo kandidirati za državna in evropska sredstva. Ta del protipoplavne zaščite predvideva zaščitni nasip ob Sorški cesti in nekakšen pomol v Sotočju, ki bi razbijal najhujši vodni val, ki tja priteče iz Poljanske in Selške Sore. Upajo, da bi to lahko izvedli do leta 2018.

Nikolaj Kržišnik, poveljnik občinske Civilne zaščite, pa se je zahvalil vsem enotam, ki so se 22. oktobra na terenu spopadale z vodno ujmo, in tudi domačinom, ki so se pri tem obnašali zelo samozaščitno in samooskrbno. Občane v takih razmerah najbolj zanima, kako se lahko sami ubranijo težav, ki jih povzročijo naraščajoča voda, in kaj lahko pričakujejo od gasilcev in drugih intervencijskih služb. Civilna zaščita žal ne more poskrbeti, da bi bile protipoplavne vreče na

razpolago za vsa morebitna ogrožena območja, ima jih zgolj za nujne intervencijske potrebe. Zato je bila dobrodošla pobuda krajevne skupnosti Kamnitnik, da se občani zaščitijo z zadostno količino vreč in drugih sredstev.

Ta teden so pripravili več srečanj s prebivalci poplavno ogroženih območij, na katerih so jim predstavili občinske načrte in tudi ukrepe, s katerimi se lahko preventivno pripravijo na poplave in s tem tudi zmanjšajo škodo, ki bi jo lahko povzročile.

Smučišča brez novih žičnic

Na gorenjskih smučiščih letos ni novih žičnic ali drugih večjih pridobitev. Na Voglu bo ta konec tedna že možno smučati, upravljavec smučišča Stari vrh ima novo vodstvo, na Krvavcu je nova trasa komercialne veleslalomске proge, na Veliki planini je novost zimski smučarski park.

M.R., J.P., M.A., A.S.

Kranj – V noči na torek je na smučišču Vogel zapadlo preko 45 centimetrov snega. Kot pojasnjujejo na Voglu, je ta preko noči tudi dobro pomrznil, zato so se odločili za promocijsko odprtje sezone že ta konec tedna, ko bo za smučanje potrebno plačati le vožnjo z nihalko, torej 13,5 evra za odrasle in 9 evrov za otroke. Cena vozovnic se je nekoliko zvišala v primerjavi z lani, saj bo v redni prodaji dnevna vozovnica za odrasle stala 29 (lani 27) evrov, otroške vozovnice pa se niso podražile. Kot je povedal predsednik uprave Žičnic Vogel Boštjan Mencinger, je bilo poleti veliko narejenega, zato za odprtje zadošča že okoli 40 centimetrov snega. S smučišča so pobrali nekaj ton kamenja ter dodatno zatravili del smučišča. Prihajajoči konec tedna bosta tako obratovali sedežnici Orlove Glave in Brunarica ter vlečnica Storeč. »Glavna tehnična novost je vzpostavitev novega sistema prodaje in kontrole smučarskih vozovnic (Axess), ki bo omogočal tudi video nadzor. Povečali in preuredili bomo otroški park, nekoliko bolje uredili vravno vlečnico za otroke in začetnike ter postavili otroški poligon, vse v želji, da postanemo še bolj družinam prijazno smučišče,« pojasnjuje Mencinger in dodaja, da bodo tudi v prihajajoči sezoni uredili poligon skicross, ki se je lani izkazal kot dobrodošla popestritev.

Čakajo nizke temperature

Kranjskogorski žičničarji so se na zimo pripravili s temeljitimi vzdrževalnimi deli na žičničnih napravah, zdaj čakajo, da svoje naredi še vreme. »V torek je tudi pri nas padlo nekaj centimetrov snega, a je seveda hitro skopnel. Zdaj pričakujemo obdobje nižjih temperatur, da zemlja malce pomrzne in bomo lahko začeli zasneževati. Predprodajo vozovnic smo začeli že 15. oktobra, vendar je po lanski katastrofalno slabi zimski sezoni zanimanje za smučanje pričakovano slabše kot sicer,« je povedala Klavdija Gomboc iz podjetja Žičnice Kranjska Gora, kjer konec meseca sicer skupaj s hotelirji začenejo promocijsko akcijo Smučam brezplačno. Veliko si obetajo od sezonske vozovnice, ki bo veljala

Najbolj vneti smučarji bodo ta konec tedna že lahko smučali na Voglu, a v Kranjski Gori, od koder je posnetek (iz prejšnje zime), bodo na to morali še počakati. / Foto: Gorazd Kavčič

tudi za smučišče Vogel, ki se, kot pravi Gombočeva, kot precej višje ležeče smučišče odlično dopolnjuje s Kranjsko Goro. »Vsekakor upamo, da nam bo vreme letos bolj naklonjeno kot lani, ko smo sicer smučarsko sezono začeli že 30. novembra in imeli 119 obratovalnih dni, a le 128 tisoč smučarjev, kar je v primerjavi s 180 tisoč, kot je večletno povprečje, izjemno malo.«

Na Krvavcu vrsta novosti

Na Krvavcu so letos uvedli novo traso komercialne veleslalomске proge in test hitrosti smučarja, ki bo ob normalnih vremenskih razmerah obratovala vse dni v tednu. »S to novo progo smo sprostili progo št. 7, ki je bila sicer do sedaj uporabljena za komercialno progo. Na ta način bo proga št. 7, sicer lažje (modre) zahtevnosti, ves čas obratovanja smučišča namenjena prostemu rekreativnemu smučanju. Slednja s svojo konfiguracijo, ki je položnejša, predstavlja pridobitev za začetnike v območju štirisedežnice Tiha dolina,« nam je povedal Luka Vrančič iz RTC Krvavec in dodal, da so letos kupili tudi nov teptalni stroj, opravili večja vzdrževalna in obnovitvena dela na kabinjski žičnici ter sedežnici Njivice 1 in 2, ki zdaj zagotavljajo še večjo stabilnost obratovanja in varnost potnikov na njih, z dodatnimi savnami so prenovili wellness ponudbo v Hotelu Krvavec, obogatili so tudi gostinsko ponudbo na Plaži Krvavec ter vzpostavili novo spletno stran smučišča. Cene smučarskih vozovnic ostajajo enake kot lani. »Glavnino predprodaje, ki se je začela z oktobrom, pričakujejo zadnji teden v novembru.

Trenutno smo, kar se tiče predprodaje, na enaki ravni kot v tem obdobju lani. Sicer pa je predprodaja za Krvavec ključnega pomena, saj so ljudje prepoznali, da je tedaj mogoče kupiti res najugodnejše vozovnice,« še pravijo na Krvavcu, kjer čakajo le še ugodne temperature za začetek tehničnega zasneževanja.

Z optimizmom v sezono

Na smučišču Stari vrh si po lanski katastrofalni smučarski sezoni, ko so v vseh smučarskih dneh našli zgolj okrog 16 tisoč smučarjev, še leto prej pa prek 60 tisoč, letos obetajo boljše sezono. Smučišče je pretekli teden dobilo novo vodstvo, saj so na seji nadzornega sveta za vršilca dolžnosti direktorja STC Stari vrh imenovali Janeza Pelipenka. Aktivnejšo vlogo naj bi v letošnji smučarski sezoni po napovedih župana občine Gorenja vas - Poljane Milana Čadeža odigrali tudi občini Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka kot večinski lastnici. Med drugimi so zaradi očitkov o nepravilnostih pri poslovanju naročili revizijo poslovanja od leta 2006. »Novemu v. d. direktorja namreč želimo dati dobro podlago, saj ga čaka veliko dela,« je pojasnil Čadež. V preteklih dneh so tako že začeli predprodajo smučarskih vozovnic, cene pa so po besedah Janeza Pelipenka še za malenkost nižje kot v pretekli sezoni in se gibljejo od 15 evrov za otroke do 24 evrov za odrasle. V predprodaji je vozovnice mogoče kupiti z dvajsetodstotnim popustom. Med glavnimi nalogami, ki si jih je zastavil novi v. d. direktorja, je tudi povrnitev zaupanja

v smučišče Stari vrh, zato se bodo aktivneje posvetili tudi oglaševanju.

Veliko se bo dogajalo

Na smučišču Cerkljevo so se letos razveselili predvsem ponovno odprte cestne povezave skozi Davčo, ki je po besedah vodje marketinga Smučarskega centra Cerkljevo Matjaža Kosmača velika pridobitev zlasti za smučarje z Gorenjske in osrednje Slovenije, saj je to zanje najkrajša povezava do smučišča. Na novo smučarsko sezono, je zagotovil, so že pripravljene, čakajo le še ugodne vremenske razmere, torej sneg ali pa vsaj nizke temperature, da bi lahko zasneževali. Cene smučarskih vozovnic so enake kot lani, po nekoliko nižjih cenah pa jih je ta čas še mogoče kupiti v predprodaji, s katero so začeli konec septembra. Velik poudarek bodo v letošnji sezoni po Kosmačevih besedah namenili predvsem različnim dogodkom in prireditvam.

Zimski smučarski park

Čeprav sedežnica Šimnovca ne obratuje in se vodstvo družbe skupaj z občino Kamnik vztrajno trudi, da bi sedežnico zagnali pred letošnjo zimo, zimska sezona na Veliki planini bo, nam je zatrdil direktor družbe Leon Keder. Obratovala bo vlečnica Jurček, ki je tik ob vzhodni dvosedednici, namenjena pa je najmlajšim ter smučarjem začetnikom. V bližini bo tudi manjši poligon za sankanje. Letošnja novost pa bo zimski smučarski park. V sodelovanju s ŠD Grbina iz Kamnika bodo organizirali tudi športne dneve in smučarska tekmovanja za osnovnošolce. Možni bodo tudi pohodi po planini s krpljami.

Cestarji pripravljani

Vzdrževalci cest so minulo soboto že uvedli zimsko dežurstvo, pred letošnjo zimo, ki je ponekod že potrkala na vrata, pa sicer zatrjujejo, da so nanjo dobro pripravljani.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Družba za avtoceste v RS (Dars) bo za prevoznost in varnost 607 kilometrov avtocest in hitrih cest, 144 kilometrov priključkov nanje ter 21 kilometrov razcepov in 50 kilometrov servisnih poti v zimski sezoni 2014/2015 skrbela s približno 450 delavci družbe in 270 vozili. Zagotovljenih imajo več kot 40.000 ton posipnih materialov in približno dva milijona litrov kloridov. Letos so v Darsu pred uradnim začetkom zimske službe rezkali vozne površine na zahtevnejših avtocestnih klancih in s tem omogočili boljše odprto drsenje, novost pa je tudi, da bo poleg njihovih vozil na območju zahtevnejših klancev, zlasti vrhniškega, v primeru napovedanega močnejšega sneženja vseskozi navzoče tudi vlečno vozilo pogodbenega partnerja, ki bo odpeglalo neustrezno opremljena vozila v najkrajšem možnem času. V prihajajoči zimi bodo v primeru izredno neugodnih vremenskih razmer usklajeno sodelovali tudi z avtocestnimi upravljavci v sosednjih državah, za kar imajo pripravljene scenarije izločanj.

Na zimsko sezono so dobro pripravljani tudi v Gorenjski gradbeni družbi,

ki zimsko dežurstvo izvaja na 516 kilometrih državnih cest na Gorenjskem in 268 kilometrih državnih cest na delu ljubljanskega območja, poleg tega pa vzdržujejo še 600 kilometrov občinskih cest. V zimsko službo je vključenih 160 delavcev, ki imajo na razpolago 80 vozil in strojev za državne ceste ter 55 za občinske ceste. Posipnega materiala imajo prav tako zadosti, če bo zima huda, pa naj bi dodatno potrebovali še 5000 ton soli.

Tudi Kranjčani se naj bi vso zimo nemoteno vozili v službe in domov. Primož Bajželj iz Komunale Kranj, ki zimsko službo izvaja na 250 kilometrih cest v kranjski občini, je tako pojasnil, da je v zimsko dežurstvo vključenih do 46 njihovih delavcev, pogodbe za izvajanje zimske službe pa imajo sklenjene še z 29 kooperanti. Na razpolago imajo dvanaest tovornih vozil s posipalci in plugom, dva tovorni vozila s plugom, trinajst traktorjev s plugom in dva traktorja s plugom in posipalci (rovokopači, kombinirke). »Za prvo akcijo imamo na zalogi 200 ton posipnega materiala. Za ostalo dobavo pa imamo sklenjeno pogodbo z dobavitelji in ne pričakujemo nobenih težav,« je še dejal Bajželj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VOĐJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Sprejemajo dvoletni proračun

V občini Žirovnica so začeli sprejemati proračuna za leti 2015 in 2016.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Na prvi redni seji so se včeraj sestali žirovniški občinski svetniki in obravnavali predlog proračunov za leti 2015 in 2016. Kot je dejal župan Leopold Pogačar, v občini že nekaj let sprejemajo dvoletni proračun; to je v skladu s priporočilom finančnega ministrstva, hkrati pa je to dobro z vidika načrtovanja in financiranja investicij.

V letu 2015 so načrtovani celotni prihodki v višini 4 milijone evrov, celotni odhodki pa v višini 5,4 milijona evrov. Proračunski primanjkljaj naj bi znašal 1,4 milijona evrov, pri čemer bodo 1,1 milijona pokrili s sredstvi na računih, za 270 tisoč evrov pa naj bi se občina zadolžila. Dobršen del proračunskega denarja bo namenjen za investicije, in sicer prek tri milijone evrov. Največja investicija bo dokončanje gradnje kanalizacije v sklopu projekta GORKI in ostale infrastrukture, za ta namen bo šlo nekaj več kot milijon evrov, za dokončanje gradnje prizidka k osnovni šoli bodo namenili 832 tisoč evrov, za gradnjo občinskih stanovanj na Selu pa dobrega pol milijona evrov. V letu 2016 pa naj bi celotni prihodki

proračuna znašali 3,4 milijona evrov, odhodki 3,8 milijona evrov, proračunski primanjkljaj pa naj bi pokrili z zadolžitvijo v višini 340 tisoč evrov. Po sedanjih načrtih naj bi bila največja investicija v letu 2016 gradnja kanalizacije na Bregu, začeli naj bi tudi drugo fazo gradnje pločnika med Zabreznico in Breznico ter začeli postopek priprave prostorskih dokumentov za obvoznicu mimo Vrbe. Ob tem je župan poudaril, da je zadolževanje predvideno zato, da se proračun uravnesi na strani prihodkov in odhodkov. Toda: »Do zadolževanja pa ne bo prišlo, ker denarni tok in investicije tečejo drugače od plana. V planu proračuna 2016 še ni predviden ostanek, ki v letu 2015 zanesljivo bo, tako kot je v letu 2014 ostanek znašal okoli 1,1 milijona evrov. Ravno tako še nismo planirali morebitnih sredstev sofinanciranja projektov, ker zadnja finančna perspektiva še ni operativna. Ker država zamuja z ukrepi, sofinanciranja v prihodnosti še niso točno znana. Če bi 213 občin čakalo na državo, sploh ne bi mogli sprejemati proračunov. Lahko si samo predstavljamo, kaj bi to pomenilo, glede na to, da 90 odstotkov investicij v državi vodijo občine.«

Znanje za vsakdanjo rabo

V Biotehniškem centru Naklo v Strahinju je bila pred kratkim mednarodna konferenca Vivus z udeležbo predavateljev iz enajstih držav.

JOŽE KOŠNJEK

Strahinj – Organizatorji letošnje 3. mednarodne konference Vivus, kar po slovensko pomeni življenje, so za izhodišče izbrali problem prenosa inovacij, znanja in izkušenj v vsakdanjo rabo v kmetijstvu, v varovanju narave, v hortikulturi in floristiki, v živilstvu in v prehrani. Poglede nanj so v 95 referatih predstavili strokovnjaki iz enajstih držav. Na eni od petkovih okroglih miz so obravnavali razvojne možnosti podeželja. Na njej so sodelovali Tadeja Primožič z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Anton Perpar s Katedre za agrometeorologijo, urejanje kmetijskega prostora in ekonomiko, Rok Šimenc, direktor Razvojne agencije Sora iz Škofje Loke, Olga Voglauer s Kmečke izobrazne skupnosti na Koroškem, dr. Marijan Pogačnik in Milena Maček Jerala z Biotehniškega centra ter njegov diplomant Jakob Dolinar, ki dela na domači kmetiji v Stari Oselici v Poljanski dolini. Vodja promocije na Biotehniškem

Rok Šimenc, Tadeja Primožič, dr. Anton Perpar, Olga Voglauer, dr. Marijan Pogačnik, Milena Jerala in Jakob Dolinar so razpravljali o razvojnih priložnostih podeželja.

centru Majda Kolenc Artiček je po pogovoru o razvojnih možnostih podeželja predstavila nekatere predloge in izkušnje, ki so jih povedali udeleženci pogovora. Tako v Centru v Strahinju v okviru projekta Aquanet preizkušajo kombinacijo ribogojništva z gojenjem zelenjave. Za Gorenjsko, ki je bogata z gozdovi, bi bila uporabna izkušnja z avstrijske Koroške, kjer so se lastniki gozdov organizirali v

skupnost, ki sama, brez posredovanja trgovcev, prodaja les predelovalcem. V nekaj letih je zaradi enostavnega poslovanja, korektnega plačevanja in preglednosti njihov zaslužek narasel na več sto tisoč evrov. Zato ni čudno, da se v Avstriji vse splača, pri nas pa nič. Posameznike, ki so uspešni v kmetijstvu, v obrti in drugih dejavnosti, ki ohranjajo podeželje pri življenju, je treba spodbujati, jim pomagati in

predvsem mladim, ki začnejo nekaj novega, vsaj na začetku zagotoviti varnost poslovanja. V poljanski dolini je na primer že precej sirarjev, ki drug drugemu zaradi pestrosti izdelkov niso konkurenca, ampak se dopolnjujejo. Državni ali strokovni aparat mora posamezniku zaupati in ga ne ovirati ter v njegovem imenu opraviti zlasti birokratska opravila, ki jih je pri nas veliko preveč.

V Kranju kmalu spet volitve

V Kranju bodo morali prvič v zgodovini izvesti ponovne volitve v krajevni skupnosti Huje, Planina, Bratov Smuk in Hrastje, saj je bilo na zadnjih volitvah v njihove svete izvoljeno premalo članov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju je po oktobrskih lokalnih volitvah mestno oblast z vsemi pooblastili že prevzela nova politična garnitura z županom Boštjanom Trilarjem na čelu, prav tako so za delo že poprijeli v mestnem svetu in v večini od 26 svetov krajevnih skupnosti. Vendar ne v vseh. Na Hujah je bila namreč kot edina kandidatka na zadnjih volitvah izvoljena le ena članica sveta krajevnih skupnosti (Aleksandra Kuharič), zato tam novega sveta krajevnih skupnosti sploh ni možno ustanoviti. Po zakonu o lokalnih volitvah je namreč svet KS ustanovljen, ko so potrjeni mandati večine članov sveta, torej najmanj štirje od sedmih, in ti izvolijo predsednika(co) sveta. Zato bodo morali na Hujah kmalu na ponovne volitve, da bodo dopolnili krajevni svet.

Ponovne volitve pa bodo po napovedih občinske volilne komisije, ki ji predseduje

Do zapleta je na zadnjih volitvah prišlo tudi v Krajevni skupnosti Trstenik. Tam sta namreč volilni odbor in krajevna volilna komisija ugotovila različna rezultata volitev, oba pa prinašata tudi drugačni sestavi sveta krajevnih skupnosti, zato so člani volilnega odbora vložili pritožbo na občino, o sumu prirejanja volilnih rezultatov pa so menda obvestili tudi državno volilno komisijo, ministrstvo za notranje zadeve in Policijsko upravo Kranj. »Zaplet v KS Trstenik še ni bil razrešen, o njem bo odločal svet KS Trstenik na svoji naslednji seji,« so ta teden razložili na Mestni občini Kranj.

kranjska okrožna sodnica Marjeta Dvornik, morali v kratkem izvesti tudi v krajevnih skupnostih Bratov Smuk, Hrastje in Planina, saj tudi njihovi sveti niso kompletni. Medtem ko so imeli v prvih dveh na volitvah premalo kandidatov (v Hrastju pet, v Bratov Smuk šest), pa je bila v sedemčlanski svet KS Planina izvoljena kandidatka, za katero se je šele naknadno ugotovilo, da nima stalnega prebivališča v tej krajevni skupnosti. A

čeprav tudi ti trije sveti niso v polnih zasedbah, je bilo v njih izvoljenih dovolj članov, da so se normalno ustanovili in začeli delovati s polnimi pooblastili.

Povsem drugačna zgodba je s Hujami, kjer novi (enočlanski) svet seveda ne more delovati. Da gre za izredno situacijo, kakršne ni pričakoval niti zakonodajalec, priznavajo tudi na Mestni občini Kranj, kjer so nam povedali, so za dodatna pojasnila glede situacije v KS Huje zaprosili

Službo za lokalno samoupravo, vendar na odgovor še čakajo. Neuradno pa smo izvedeli, da naj bi do izvolitve dodatnih članov pooblaščenca zastopnica KS Huje ostala kar dosedanja predsednica Sonja Mašič. Za svet KS Huje je bilo sicer pred zadnjimi volitvami vloženi dovolj kandidatur, vendar pa je bila zaradi nepravilnosti zavržena skupna kandidatna lista z več kandidati. Ker je do zavržitve prišlo v zadnjem hipu, najbrž tudi zaradi pozno vložene kandidatne liste, ni bilo več časa za odpravo odkritih nepravilnosti.

Kdaj bodo razpisane ponovne volitve v omenjenih štirih krajevnih skupnostih, še ni znano. Najbrž pa bodo počakali do preteka šestih mesecev po potrditvi mandatov v vseh krajevnih skupnostih, saj je treba v primeru zgodnjega odstopa katerega od članov sveta v tisti krajevni skupnosti izvesti nadomestne volitve, kasneje pa te niso več potrebne.

dobrodelni koncert za družine v stiski
v družini sem doma

KLIC DOBROTE
dvorana Golovec v Celju
sreda, 26. 11. 2014
ob 20.00

Karitas

Vstopnice: 01 300 59 60 ali info@karitas.si
Prenos RTV Slovenija in Radio Ognjišče

GLASOVNICA Glasujte in sodelujte v zrebanju za letno vinjeto

NAJ POLKA 2014

IME IN PRIIMEK

NASLOV

1. MLADI GODCI
2. DOR MA CAJT
3. SEKSTAKORD
4. OGNJENI MUZIKANTJE
5. AUFBIKS
6. HOZEN'TREGARJI

KRAJ

POŠTNA ŠT.

VPIŠI ŠT. ANSAMBLA

ŠT.

Glasovnico pošljite do vključno 27.11. na naslov:
RADIO GORENC, Balos 4, 4290 Trzič

www.radiogorenc.si

Učimo se drug od drugega

Ob letošnjem dnevu medgeneracijskega učenja so pri Ljudski univerzi Kranj pripravili bogat program dejavnosti, vse pa so bile priložnost za prispevek k temu, da se drug od drugega česa naučimo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Res živahno je bilo v sredo v avli kranjske občine, kjer je za velikimi mizami potekalo kar nekaj različnih dejavnosti. Nekateri so se odločili, da za en dan postanejo slikarji, drugi, zlasti najmlajši, se kar niso mogli odtrgati od računalnikov. Tudi pri mizi, kjer so ustvarjali lampijone, je bilo veselo, še največ pa je bilo tistih, ki so želeli preizkusiti, kako je moč iz krep papirja narediti rožice ali pa kar cel šopek. »Smo iz Društva kmečkih žena Kranj, odbor Cerklje, tretje leto pa izdelujemo rože iz krep papirja. Lani smo udeležile državne razstave, tudi sicer pa vedno rade pokažemo, kaj počnemo in za to še koga navdušimo. Sploh je prijetno narediti kaj lepega v dolgih zimskih večerih. Tudi otroci, ki so se nam danes pridružili, so zelo uživali,« je povedala Marija Kern.

Izdelovanje rožic iz krep papirja je zanimivo tudi za najmlajše.

»Iz vrta Čenča smo se želeni udeležili medgeneracijskega učenja, ko smo se učili plesa. Bili smo zelo zadovoljni. Letos, ko izdelujemo rožice, lampijone in slikamo, pa so otroci še bolj navdušeni,« je povedala Anka Šifkrovič, ki je skupaj z Moniko Saje

na medgeneracijsko druženje pripeljala otroke, stare od pet do šest let. »Najbolj mi je bilo všeč izdelovanje rožic, ker tega še nisem videla,« je povedala Eva, zgovorni pa so bili tudi Tijara, Vid, Maruša in drugi, ki so priznali, da so radi igrali tudi računalniške igrice.

»Medgeneracijsko učenje je pomembno že od nekdaj, saj imajo otroci najraje, da se nekdo z njimi ukvarja. Mislim, da se kljub pomanjkanju časa danes starši pa tudi stari starši in drugi veliko ukvarjajo z otroki,« je povedala Katarina Vidic Čorovič.

Na Brdu nastaja nogometni center

◀ 1. stran

Novo parkirišče, ki ga bodo uredili ob upravni stavbi NZS, bo skrito v gozdičku, nogometna igrišča pa, ko ne bodo v uporabi, sploh ne bodo vidna, saj bodo črte izginile, gole pa bodo pospravili. Med obstoječimi objekti bodo na sedanjih lokacijah obdržali kozolce »toplarje«, ki so del slovenske kulturne dediščine.

Vlada je sklep o prenosu stavbene pravice za 50 let na NZS za potrebe gradnje

nacionalnega nogometnega centra sprejela 18. novembra 2010, kasneje pa še za gradnjo upravne stavbe. Hipodrom na jugozahodni strani posestva Brdo so začeli rušiti jeseni 2011, kasneje pa se je zavlekel postopek pridobivanja gradbene dovoljenja oziroma dovoljenja kranjskega zavoda za varstvo kulturne dediščine, saj bo treba za gradnjo upravne stavbe porušiti konjušnico in kovačijo. Dovoljenje so prejeli konec avgusta lani.

Odlično obiskano Pravo za vsak dan

Tržič – Pri Ljudski univerzi Tržič so v sredo ob Dnevu medgeneracijskega učenja pripravili brezplačni predavanja za zunanje obiskovalce. Dopoldansko predavanje so naslovili Pravo za vsak dan, še posebno veliko vprašanj udeležencev je bilo za področje dednega prava, na katera je odgovoril pravnik Gregor Sterniša. Novosti na področju upravnih postopkov ter uveljavljanja pravic je predstavil diplomant upravnih ved Jure Trbič. O Petih jezikih ljubezni, partnerskih odnosih, prijaznosti do sočloveka, ki odpira vrata, pa je v popoldanskem terminu govorila Anita Jerič. Pri Ljudski univerzi Tržič imajo v okviru Centra medgeneracijskega učenja vsak mesec po eno delavnico, naslednja bo 8. decembra na temo letošnjega ustvarjanja.

Začasno po obvozu

Na Zbiljski cesti so začeli graditi vodovod, kanalizacijo in plinovod, zaradi česar so uvedli začasno prepoved prometa s popolno zaporo.

MATEJA RANT

Medvode – V sklopu projekta bodo zgradili primarni vodovod v dolžini dobrih štiri metrov, s čimer bodo poskrbeli za primarno povezavo med naseljem Zbilje in Medvode ter izboljšali pretočno-tlačne razmere v obstoječem omrežju. Namen gradnje kanalizacije za odpadne vode, so poudarili na občini Medvode, pa je povečava in dograditev obstoječega kanalizacijskega sistema, s čimer bodo omogočili odvajanje odpadnih vod iz naselij Smlednik, Valburga, Hraše, Dragočajna, Moše in Zbilje na Centralno čistilno napravo Ljubljana. Sočasno bodo zgradili tudi plinovod, in sicer na trasi od Zbiljskega gaja proti krožišču v Zbiljah.

V času gradnje bo na Zbiljski cesti veljala popolna zapora prometa. Z izvajalcem so se dogovorili, je pojasnil župan Nejc Smole, da bodo v času zapore lastnikom objektov oziroma stanovalcem ves čas omogočali dostop oziroma dovoz do njihovih objektov, razen v času gradnje na mestih priključkov ulic na Zbiljsko

cesto. V tistem času predvidevajo eno- do dvodnevne popolne zapore, o točnem datumu zapore pa bo izvajalec stanovalce pravočasno in sproti obveščal. Za vse druge bo urejen obvoz, ki bo v smeri proti Smledniku potekal po državni cesti Medvode-Jeprca-Kranj preko krožišča Na klancu v Medvodah in naprej po državni cesti do odcepa za Smlednik in Vodice, nato pa po lokalni cesti skozi naselje Žeje preko novozgrajenega krožišča po državni cesti Zbilje-Vodice proti Smledniku. Zaradi zapore bo na obvoz preusmerjen tudi avtobus mestnega potniškega prometa številka 30, ki zato ne bo ustavljal na dveh postajah na Zbiljski cesti. Začasno nadomestno postajališče bodo uredili za novozgrajenim krožiščem v smeri Žej.

Dobrih 60 tisoč evrov vredno gradnjo vodovoda bo financirala občina, za gradnjo in obnovo kanalizacije pa bo poskrbelo Javno podjetje Vodovod-Kanalizacija. Vrednost del po pogodbi znaša dobrih šeststo tisoč evrov. Javno podjetje Energetika Ljubljana pa je investitor gradnje plinovoda.

STE PRIPRAVLJENI NA ZIMO?

Izza vrat že kuka zima in tudi na ceste prihajajo drugačne, pogosto otežene razmere. Zato je, preden se pojavi jutranja zmrzal in poledica na cesti, naše jeklene konjičke potrebno ustrezno opremiti, preveriti ustreznost pnevmatik oziroma jih zamenjati. Se prepričati, da v avtomobilu delujejo vse luči, si priskrbeti tekočino za pranje vetrobranskih stekel, ki je prilagojena za nizke temperature, in poskrbeti za ustrezno razmerje mešanja z vodo, da tekočina ne bo zmrznila. Prav tako je priporočljivo preveriti metlice brisalcev in razpršilnike tekočine za vetrobranska stekla ter delovanje akumulatorja.

Brezplačen pregled

Za varno vožnjo pozimi je potrebno kar nekaj postoriti. Vsaj del skrbi lahko prepustite Zavarovalnici Triglav in Petrolu, ki skupaj omogočata brezplačen preventivni pregled vozila pred zimo. Pregled ne stane nič in traja zgolj nekaj minut več kot točenje goriva. Tudi predhodna prijava ni potrebna, vse, kar je potrebno narediti je, da na seznamu objavljenem na <http://www.triglav.si/datoteke/seznam-pregledov-vozil-petrol> poiščete najbližjo lokacijo in termin pregleda ter se tja odpravite med 11. in 18. uro.

Usposobljeni pregledovalci vozil bodo tako pregledali sestavne dele avtomobila in poskrbeli za varen vstop v zimo. Dodatno bodo preverili tudi, če je pravilno nastavljen vozniki delovni prostor, kako upravljate z volanom, na kakšen način med vožnjo telefonirate, kako prevažate tovor in ali otroke pravilno pripenjate v otroške sedeže.

Dodatne ugodnosti

Ob večji varnosti in ohranjanju »zdravja« vašega jeklenega konjička vam opravljen pregled prinaša še prihranek v višini: 15 evrov pri obnovi

zavarovanja in 30 evrov za novo zavarovanje. Ugodnost, pridobljeno s preventivnim pregledom vozila, vam na Petrol klub kartico naloži Petrolov prodajalec. Če pa se boste odločili še za nakup izbranih izdelkov na bencinskih servisih Petrol, kot so hladilne tekočine, sredstva za nego avtomobila, zimske pnevmatike, svetlobna telesa, motorna olja, brisalci in avtomobilski akumulatorji, pa se popust še poveča. Višina ugodnosti za novo sklenjena zavarovanja bo v kombinaciji pregleda in nakupa izdelkov lahko največ 60 evrov, pri obnovi zavarovanja pa največ 30 evrov. Popust v tej akciji lahko izkoristite vse do konca leta (31. 12. 2014).

 PREVERI brezplačen preventivni pregled vozila	 KUPI izdelke za vzdrževanje in nego vozila	 ZAVARUJ prihranek do 60 € pri avtomobilskem zavarovanju
---	--	---

Seznam lokacij brezplačnih preventivnih pregledov

Bencinski servis	Naslov	Datum
BS Kranj - Labore	Ljubljanska cesta 23, Kranj	26. in 27. 11. 2014
BS Kranjska Gora	Savsko naselje 8, Kranjska Gora	21. in 22. 11. 2014
BS Škofja Loka - Trata	Kidričeva cesta 57a, Škofja Loka	24. in 25. 11. 2014
BS Radovljica - Gorenjska	Gorenjska cesta 41a, Radovljica	28. in 29. 11. 2014

Brezplačni pregledi na navedenih bencinskih črpalkah potekajo od 11h do 18h.

Imenovali delovna telesa

V Radovljici so potrdili člane odborov in komisij. Za delo v odboru za kmetijstvo ni zanimanja.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški občinski svet je v sredo na svoji drugi seji v tem mandatu imenoval člane stalnih delovnih teles. Nadzorni odbor občine bo tako po novem vodil Janez Reš, magister javne uprave, ki ga je predlagala Stranka Mira Cerarja. V njem so še Gašper Albinini, Cveto Uršič, Bogomir Vnučec, Klemen Erman, Drago Finžgar in Branko Bajič. Odbor za finance bo vodila Ana Urbanija (NSi), odbor za gospodarstvo Mark Toplak (SDS), odbor za šolstvo in otroško varstvo Andreja Šmid (SMC), odbor za zdravstvo in socialno varstvo Tea Beton (Lista Cirila

Globočnika), odbor za kulturo Blaž Trček, (IDS), odbor za šport Darko Marolt (Lista za šport in prostovoljstvo), odbor za urejanje prostora in varstvo okolja Tomislav Kržišnik (Lista za šport in rekreacijo), statutarno pravno komisijo pa Monika Ažman. Za delo v odboru za kmetijstvo med svetniki tako kot že v prejšnjem tudi v tem mandatu ni posebnega zanimanja. Zaenkrat se je za kandidacijo turo kljub podaljšanju roka odločil le Miroslav Pogačar z Liste Cirila Globočnika; ker morata biti v odboru vsaj še dva člana občinskega sveta, bo komisija za volitve in imenovanja, ki jo vodi Miran Rems, kandidacijski postopek ponovila.

Sto let olševske šole

V obstoječi šolski stavbi na Olševku je pouk prvič stekel 12. novembra 1914, ko so imeli tudi šolsko sveto mašo za pričetek šole, slovesnost pa se je končala s cesarsko pesmijo, piše v šolski kroniki.

SIMON ŠUBIČ

Olševke – Na Olševku so v sredo praznovali stoletnico stavbe svoje podružnične šole, medtem ko je pouk v vasi potekal že od leta 1874. V njihovi šolski kroniki je tako zapisano, da je vpisovanje potekalo 11. novembra 1914, ko je tudi naše kraje že zajela vojna vihra, tedaj pa je bilo 207 šoloobveznih otrok. »Po koncu prve svetovne vojne je nastala kraljevina SHS, zato so se tudi olševski otroci morali učiti srbohrvaški jezik in cirilico, med drugo svetovno vojno pa je bil na šoli dovoljen samo nemški jezik,« je spomnila vodja podružnične šole Mira Primožič.

Leta 1965 so olševsko šolo kot podružnico priključili predšolski Osnovni šoli Matije Valjavca, po spremembi občinskih meja pa je v šolskem letu 1996/97 njena matična šola postala Osnovna šola Šenčur. Danes program devetletne osnovne šole, ki so ga uvedli v šolskem

Foto: Gorazd Kavčič

Učenka Mojca je predstavila spomine njenega dedka na njegove šolske dni na olševski šoli.

letu 2003/2004, obiskuje 101 učenec, učence poučuje osem učiteljic, na pomoč pa iz Šenčurja prihajata še učiteljica angleščine in učitelj športne vzgoje. Imajo tudi svojo kuharico in snažilko. Od lani imajo vse učilnice opremljene tudi z računalnikom. »Šola ves čas tesno sodeluje s starši, krajevno skupnostjo in občino.

Zadnja večja akcija, ki smo jo izpeljali s starši, je potekala oktobra, ko smo postavili dve visoki gredi, za kateri so starši poleg dela prispevali tudi ves material. Tako se bomo že spomladi lahko razveselili motovilca,« je še dejala Primožičeva.

Praznovanje častitljive obletnice šolske stavbe so na

Olševku obogatili s krajšim kulturnim programom v njihovi telovadnici, kjer so se učencem pridružile tudi nekdanje učiteljice, ki so obujale spomine na leta, ko so tu poučevale. Celotno dopoldne so nato ustvarjali na različnih delavnicah, pri tem pa so otroke lahko spremljali tudi njihovi starši in stari starši.

Dragocen vsak, ki želi delati

Na drugi seji občinskega sveta na Jezerskem so se lotili že prve vsebinske teme, odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč. Veliko pa so razpravljali tudi ob imenovanju občinskih odborov in komisij.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Jezersko – Na seji jim ni uspelo imenovati nadzornega odbora, saj je kandidatka, ki ima zadostno izobrazbo in izkušnje za predsedniško nalogo, umaknila soglasje h kandidaturi. Tako bodo morali iskati novega kandidata, kar pa na Jezerskem z manj kot sedemsto prebivalci ne bo lahko.

Občinski svet Jezersko sicer imenuje tri obvezne odbore: za gospodarske dejavnosti, finance in proračun, za negospodarske dejavnosti ter za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in prostor. Poleg tega imajo še svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, komisijo za oddajo poslovnih

prostorov v najem, komisijo za ocenjevanje škode po naravnih nesrečah, določijo pa tudi predstavnika občine v svetu zavoda Gorenjske lekarne in v skupščino javnega podjetja Komunala Kranj. Imena je predložila komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Svetnik Drejc Karničar je menil, da bi se lahko predhodno o kandidatih pogovorili v širšem krogu in nabor članov odborov razširili še na druge ljudi, ki so pripravljani delati. O tem se je potem razvila obsežna razprava. Da bi z imenovanjem odborov še počakali in morda predlagali druga imena, pa se niso ogreli. Na Jezerskem ni dovolj ljudi, da bi tiste, ki so že

pristali na članstvo v odborih, preprosto odslovili in poiskali druge. Vsak je dragocen, kdor je pripravljen delati, so menili svetniki.

Župan Jurij Rebolj je svetnike tudi seznanil, da je za nepoklicnega podžupana imenoval Petra Sušnika, ki je to nalogo opravljal že v prejšnjem mandatu. Rebolj meni, da se je pri tem dobro izkazal. Župan je še napovedal, da so v občini pospešili priprave na sprejem občinskega prostorskega načrta, ki ga želijo sprejeti do prihodnjega poletja. Prav tako bodo decembra začeli pripravljati strategijo občine Jezersko, k sodelovanju pa vabi svetnike, člane občinskih odborov, društva in

druge, ki imajo ideje za razvoj občine. Pripravljajo tudi proračun za prihodnje leto, na naslednji seji 18. decembra bodo opravili prvo branje, dali osnutek v javno razpravo in januarja proračun že sprejeli. Župan je občinske svetnike seznanil še z nekaterimi novostmi, med drugim tudi o pogovorih z lastnikom propadajoče Kazine, kdaj bodo stavbo porušili, saj za okolico že predstavlja nevarnost. Inšpektorji, na katere se je občina obrnila, ne delijo tega mnenja, saj se doslej ni zgodilo še nič usodnega. Lastnik še vedno ne ve, kdaj bo lahko prišlo do rušenja, pričakuje pa, da bodo stari del podrli do konca tega leta.

V Kamniku zadovoljni s turistično sezono

JASNA PALADIN

Kamnik – V občini Kamnik rast prihodov in nočitev turistov beležijo že zadnja tri leta. Rast števila turistov je res skokovita, saj jih je bilo letos za 11,7 odstotka več kot lani, 21 odstotkov več kot leta 2012 in kar 42,6 odstotka več kot leta 2011, največjo

rast pa beležijo med tujimi turisti.

Kljub deževnemu poletju in čeprav je mesto sredi poletne turistične sezone ostalo brez hotela, so rast zabeležili tudi pri številu nočitev. V primerjavi z letom 2011 se je to število povečalo za 29,2 odstotka, v primerjavi z letom 2012 za 13,4 odstotka,

v primerjavi z lanskim letom pa v prvih osmih mesecih za 9,43 odstotka. Statistični podatki kažejo, da so največ nočitev, kar 68 odstotkov vseh v občini, ustvarili v Termah Snovik, največkrat so v občini prespali gostje z Izraela, Nizozemske, Madžarske, Italije in Nemčije, zmanjšal se je obisk gostov

iz Belgije in Velike Britanije, v porastu pa so turisti iz Madžarske, Češke, Francije, ZDA in Koreje. Največjo znamenitost mestnega jedra, Mali grad, je obiskalo 29 odstotkov več ljudi kot lani, več potnikov (13,9 odstotka več) pa je letos prepeljal tudi mestno-turistični avtobus Kamnikbus.

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Tometa Cufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelji
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

BREZPLAČNA OBUJVA
PGD KOKRICA
Prostovoljno gasilsko društvo Kokrica
REČI KRIZ SLOVENIJE
Krajevni odbor Kokrica

**Dobrodelni koncert
POMAGAJMO KRISTINI**

6. december 2014
Športna dvorana Zlato polje
ob 19.00

PIHALNI ORKESTER MO KRANJ
(od 18.30 do 19.00 ure)
Nastopajoči:
VESELI SVATJE
COLORADO Country Line Dance
VESELI BEGUNJČANI
g. HERVIN JAKONČIČ
Vokalna skupina KOK'RČAN
VRISK
TAMBURAŠI
IGOR IN ZLATI ZVOKI

Povezovalac programa:
humorist PEŠKA

Cena vstopnice: 10€

Prodajna mesta vstopnic:
Lokalna društva
na Kokrici
Bar Maroco
Trafika Breza Kranj
Bar Minutka
OZRK Kranj
Brunarica Štern
Gostilna Labore
Gostilna Logar
Trgovina Sončinka

Na dan koncerta:
3 ure pred začetkom v dvorani na Zlatem polju
Rezervacije na 040 668 830

Spomin na Škofjeloški pasijon

Ob ponovni uprizoritvi Škofjeloškega pasijona 2015 bodo obiskovalcem ponudili tudi pasijonske spominke. Izbrali jih bodo na razpisu, ki se bo končal januarja prihodnje leto, ta teden pa so za pripravo spominkov pripravili brezplačno delavnico.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – »Cilj razpisa je obiskovalcem Škofjeloškega pasijona ponuditi tudi kakovostne spominke, ki bodo gledalcem ohranili spomin nanj in na Škofjo Loko vse do leta 2021, ko bo ob tristoletnici nastanka Romualdovega pasijona ponovna uprizoritev,« je povedal vodja projekta Matej Mohorič Peternej. Brezplačne delavnice se je udeležilo 25 ljudi, ki so prisluhnili etnologu dr. Janezu Bogataju ter Mojci Šifrer Bulovec iz Loškega muzeja in Mojci Ferle iz Mestnega muzeja Ljubljana.

Janez Bogataj je ponudil udeležencem sistematičen pregled o spominkih in skušal odpreti vsa temeljna vprašanja, ki si jih mora postaviti vsak izdelovalec spominka, od ideje do realizacije in do tega, kakšne tržne poti bo ubral, da bo spominke dosegel določene ciljne

skupine. »Na delavnici so udeleženci izrazili zahtevo po zelo dobrem trženjskem modelu, ki očitno še ni povsem razdelan. Dali so več pripomb glede lokacije stojnic, informacij obiskovalcem, razmišljali o možnosti popustov oziroma tako imenovanih ekonomskih paketih,« je o odzivu na delavnici dejal Bogataj. O spominkih, ki so nastali pri prejšnjih pasijonih, pa je izpostavil naslednja opažanja: »Razmeroma malo je bilo res izvornih, preprostih in uporabnih izdelkov in dosti šibka idejna izhodišča, premalo tudi komunikacije s kolegi iz muzejev, kjer hranijo izdelke iz časa nastanka Škofjeloškega pasijona. Potreben je tudi premislek, kjer bodo v prihodnje postavljene stojnice s spominkami, da bodo dosegle pričakovane učinke.«

Stojnice s spominkami in kulinariko naj bi

Foto: Tina Dokl

Udeleženci delavnice pasijonskih spominkov so prisluhnili sodelavkama iz muzejev in etnologu dr. Janezu Bogataju.

predvidoma stale na obnovljenem Cankarjevem trgu. Slušatelje delavnice je zanimalo tudi, kako bo s prodajo spominkov potem, ko bo Škofjeloški pasijon izzvenel. Bodo naprodaj v poslovalnici turističnega društva, morda rokodelskega centra, bo ohranjena pasijonska pisarna in v njej tudi ponudba pasijonskih spominkov?

Jih bodo prodajali zgolj ob prireditvah, ki v postno-velikonočnem času vsako leto do prihodnje uprizoritve vzdržujejo »pasijonsko kondicijo«, ali tudi v visoki turistični sezoni? Tisti, ki so s spominkami že sodelovali ob dosedanjih pasijonih, vedo, koliko je vložena truda, zato zanje želijo trajnejše zagotovilo.

Šola postala center znanosti

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki – Hiška eksperimentov, majhna Hiša eksperimentov, obiskuje šole po celi Sloveniji. Ta teden je bila v Železnikih, kjer so otroci lahko eksperimentirali na več kot štiridesetih mobilnih eksperimentih.

Hiška eksperimentov je center znanosti, ki skuša svoje obiskovalce navdušiti za učenje, raziskovanje, radovednost, postavljanje vprašanj in iskanje odgovorov. Stalne prostore ima v Ljubljani, kjer jo obiskujejo posamezniki in skupine iz vse Slovenije.

Sedaj bo obiskovala otroke tudi v njihovih domačih krajih, kar sta omogočila globalna pokrovitelja farmacevtska družba Lek, član skupine Sandoz in Telekom Slovenije, je razložil dr. Miha Kos, direktor Hiše eksperimentov. S Hiško eksperimentov doživlja iz Hiše eksperimentov postajajo mobilna, obiskuje osnovne šole po Sloveniji in jih za en dan spremeni v centre znanosti in raziskovanja. »To je za šolarje dan sproščene znanosti, eksperimentiranja in izobraževanja,« pravijo sodelavci Hiše eksperimentov.

Foto: Andrej Tarfla

Hiška eksperimentov je obiskala šolarje v Železnikih.

DOBRODELNI KONCERT

PERPETUUMJAZZILE
Vokalna Ekstaza

Športna dvorana TRATA ŠKOFJA LOKA
petek, 21. november
ob 19.30 uri

Vstopnice že v prodaji:
Škofja Loka:
Turizem Škofja Loka, Kidričeva 1a
Turistično društvo Škofja Loka, Mestni trg 7
Kranj:
Gorenjski Glas, Bleiweisova 4
Eventim: prodajna mesta
Vstopnina: 20 €

Organizator: Lions klub Škofja Loka

Advent v Celovcu

Predbožični čas ima prav poseben čar. Advent pa je še posebno prijeten v Celovcu, kjer čaka obiskovalce marsikaj zanimivega. Tako bo sprehod po mestu ali pa nakupovanje resničen užitek. Še posebno lepo pa bo na božični tržnici, ki bo tudi letos na Novem trgu (Neuer Platz).

Prijetno predbožično vzdušje vlada tudi na drsališču na Novem trgu (Neuer Platz), kjer se najraje zadržujejo otroci. Na božični tržnici pritegne veliko pozornosti tudi hitri vrtiljak. V neposredni bližini pa različne živalce čakajo, da jih pridete pobožat.

Če iščete ustrezna darila, je Stolni trg (Domplatz) zagotovo pravo mesto. Tam koroški umetniki in rokodelci od 4. decembra naprej predstavljajo svoje izdelke. Zopet pa bo zaživela tudi vzhodna obala Vrbskega jezera. Od 30. novembra naprej čaka tu obiskovalce nepozabna zimska pravljica dežela Winter-Wonderland.

Božična tržnica na Novem trgu (Neuer Platz)
od 22. novembra do 24. decembra 2014, vsak dan od 9.30 do 23.00

Adventna tržnica za Stolnem trgu (Domplatz)
od 4. do 21. decembra 2014, od četrтка do nedelje od 11.00 do 18.00

Čarobni adventni čas na vzhodni obali Vrbskega jezera
poteka ob vseh adventnih koncih tedna in tudi 8. decembra od 13.00 do približno 18.00

Klagenfurt Tourismus
Neuer Platz 1, Rathaus / Novi trg, Mestna hiša
A-9020 Klagenfurt am Wörthersee
Celovec ob Vrbskem jezeru
tel.: +43/(0)463/537 22 23
tourismus@klagenfurt.at
www.klagenfurt-tourismus.at

Klagenfurt am Wörthersee

Blagor mu, ki se spočije

Ob 100. obletnici smrti Davorina Jenka bo v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika spominski koncert.

IGOR KAVČIČ

Cerklje – Slovenski skladatelj in cerkljanski rojak Davorin Jenko je umrl 25. novembra 1914 v Ljubljani. Čeprav je večino ustvarjalnih let preživel na tujem, velja za zelo plodovitega slovenskega skladatelja. Ohranjenih je okrog štirideset njegovih skladb na besedila pomembnih slovenskih pesnikov, med katerimi izstopata France Prešeren in Simon Jenko. Z vrsto prireditve se letos svojega rojaka spominjajo tudi cerkljanski kulturni delavci. Vrh dogajanj bo nedeljski spominski koncert Blagor mu, ki se spočije. Z naslovno pesmijo se bo koncert tudi začel, v nadaljevanju pa bomo slišali še veliko Jenkove glasbe, vojaško odločnih

pesmi Naprej, Rojakom, Pobratimija ali Mi vstajamo, nežnih melodij Vabilo, Strunam, Tiha luna in Na tujih tleh, pa tudi veselih pesmi, kot sta Blešči se kot čisto zlato in Vrček vina. Cerkljanske glasbene skupine bodo predstavile predvsem Jenkov vokalni opus, saj je v Cerkljah zborovstvo najbolj razvito, čeprav tudi instrumentalnega ne bodo obšli. Nastopila bodo MPZ OŠ Davorina Jenka, Šenturski oktet, CMePZ Andreja Vavkna, ČŽPZ Andreja Vavkna, KMoPZ Davoina Jenka in Godva Cerklje. Zbore vodi jo nadaljevalci Jenkove tradicije zborovodje Jožef Močnik, Irma Močnik, Damijan Močnik, Branko Jagodic, na klavir bo zборе spremljala Damijana Božič Močnik.

KINO SPORED

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 22. 11.
18.55 SEVILJSKI BRIVEC
13.30, 16.00, 18.30, 20.00, 21.00,
22.30 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
18.00, 21.15 MEDZVEZDJE
14.00, 15.45 AMAZONIJA
13.40, 15.50, 18.05, 20.15, 22.40
BUTEC IN BUTEC DA
13.50 ŠKATLARJI
15.55 ŠKATLARJI, 3D
17.30 BES
16.10 ČEBELICA MAJA
14.10 ČEBELICA MAJA, 3D

Nedelja, 23. 11.
16.00 FARAONOVA HČI
14.20, 18.05, 20.00, 21.10
IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
18.00, 20.45 MEDZVEZDJE
17.00 PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D
14.00 AMAZONIJA
16.15, 18.30, 20.30, 21.15
BUTEC IN BUTEC DA

13.50 ŠKATLARJI
15.55 ŠKATLARJI, 3D
19.00 SKORAJ POLICAJA
16.10 ČEBELICA MAJA
14.10 ČEBELICA MAJA, 3D

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 21. 11.
18.00 ŠKATLARJI, 3D, sinhro.
20.00 BETTIE GRE

Sobota, 22. 11.
18.30 DAR, vstop prost

Nedelja, 23. 11.
18.00 ŠKATLARJI, 3D, sinhro.
20.00 BETTIE GRE

Ponedeljek, 24. 11.
18.00 OBOŽEVALKA, vstop prost
20.00 VLOGA, vstop prost

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Kranj, mesto fotografije

V gradu Khislstein so prejšnji teden odprli dokumentarno muzejsko razstavo Iz zgodovine fotografije v Kranju, Od Puharja do Marenčiča. Kranjska fotografska zgodovina je zgodovina fotografije na Slovenskem, meni avtor razstave ddr. Damir Globočnik. Razstava bo na ogled do maja prihodnje leto.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Kranj je ta čas zagotovo najbolj »fotografskih« mest v Sloveniji. Ne le, ker v Kranju s številnimi dogodki in razstavami že celo leto obeležujejo 200-letnico rojstva rojaka Janeza Puharja, izumitelja posebnega postopka fotografiranja na steklo, ampak tudi zato, ker tu deluje eno najbolj dejavnih fotografskih društev v državi FD Janez Puhar, ki vsako leto pripravi vsaj eno mednarodno razstavo fotografij ter več samostojnih in skupinskih razstav tujih in uspešnih kranjskih fotografov, ki za svoja dela prejema pomembne nagrade doma in po svetu. Da vse naštetu ni od včeraj, ampak ima že več kot 150-letno žlahtno zgodovino, nam potrjuje sveže postavljena in odprta razstava v gradu Khislstein z naslovom Iz zgodovine fotografije v Kranju, Od Puharja do Marenčiča.

Razstava zajema delovanje kranjskih fotografov v širokem časovnem razponu poldrugega stoletja in želi osvetliti bogato fotografsko tradicijo v Kranju, ki je leta 1970 v okviru Gorenjskega muzeja botrovala tudi ustanovitvi Kabineta slovenske fotografije, to je prve domače javne fotografske zbirke. Njen skrbnik in tudi avtor tokratne razstave ddr. Damir Globočnik je prav iz te zbirke izbral največ originalnih fotografij, ki so tokrat na ogled v Khislsteinu. Seveda so te predvsem iz obdobja po drugi svetovni vojni.

Razstava je razdeljena na pet sklopov, od prvih fotografskih začetkov, povezanih s Kranjem, starih fotografov, ki so tu delovali, do fotografskega Kranja med obema vojnama in kontinuiranega delovanja Fotokluba od leta 1949 naprej. Razstava se začne s tremi tako imenovanimi dagerotipijami (gre namreč za prvi v praksi uporabljeni fotografski postopek), ki jih hrani Gorenjski muzej. V Sloveniji jih je evidentiranih le še okrog dvajset, razstavljene pa so najbrž nastale sredi 19. stoletja. Seveda je predstavljeno tudi življenje in delo Janeza

Ddr. Damir Globočnik iz Gorenjskega muzeja in oblikovalka Barbara Bogataj Kokalj sta pripravila pregledno in hkrati zelo razgibano razstavo o kranjski fotografski zgodovini.

Puharja, izumitelja fotografskega postopka, ki ga je sam imenoval svetlopis.

Zanimiv je del, v katerem spoznavamo enega od prvih fotografov popotnikov, Christiana Paierja, po rodu Kranjčana. Paier je veliko potoval v Sveto deželo, v Egipt in današnji Izrael in tam posnel cele albume fotografij, z razmnoževanjem le teh ter kasneje lastnim fotografskim ateljejem se je tudi preživljal. »Večino njegovih fotografij smo za razstavo pridobili v Nadškofijskem arhivu, kjer jih danes skrbno hranijo, in bodo zaradi občutljivosti v okviru tokratne razstave na ogled le za mesec dni,« je povedal avtor razstave Damir Globočnik in poudaril, da je prav Paier tudi avtor najstarejše vedute Kranja, saj je fotografija datirana pred leto 1870. Pravi biseri so stare fotografije Kranja in okolice vse tja do preloma stoletja.

Na začetku 20. stoletja v mestu srečamo prve poklicne fotografe oziroma stalne fotografske ateljeje in tudi prvo ljubiteljsko fotografsko društvo. Leta 1910 so namreč v gostilni pri Mayrju ustanovili prvo fotografsko društvo, ki je imelo v imenu oznako slovensko. Na ogled je tudi originalni statut. Navdušujejo fotografije, ki so nastajale v začetku prejšnjega stoletja na različnih prireditvah v Kranju, bodisi na tomboli bodisi na proslavljanju konca prve vojne. Svoj »oddelek« ima tudi Atelje Jagodic, v katerega so se hodili fotografirati tudi člani premožnejših meščanskih družin. Prva fotografska razstava je bila leta 1939 na stari pošti. Velik in pomemben dogodek. Takrat so svojo pot začeli fotografirati, kot sta Mirko Križnar in Janez Marenčič. Posebej je predstavljen njegov bogat fotografski opus, avtor razstave je poudaril

tudi njegov pomen za razvoj fotografske dejavnosti povojni, saj je bil leta 1949 pobudnik kranjskega fotokluba. »Posebno zanimiv za razstavo se mi je zdel tako imenovani kranjski krog, ko so člani kluba v petdesetih letih na zanimiv način beležili zimsko krajino. Njihova dela so odmevala tudi v slovenskem merilu,« je povedal Globočnik, ki je pri pripravi razstave sodeloval tudi z drugimi kustodiat Gorenjskega muzeja, več nacionalnimi muzejskimi ustanovami in tudi posamezniki in družinami priznanih kranjskih fotografov. Veliko delo je pri tem opravila Mateja Likozar iz muzejske fototeke. Globočnik pa je v zadnjih mesecih veliko sodeloval tudi s pred nedavnim pokojnim Štefanom Oštirjem, tajnikom kranjskega fotografskega društva. Kranjske fotografe pritegne tudi spisek prek osemsto imen tistih, ki so bili kot tečajniki in fotografi od ustanovitve do leta 1987 vključeni v društvo.

»Za razstavo je bilo treba opraviti izbor izbora fotografij, ki so bile na voljo. Do zadnjega smo se odločali, kaj in kam postaviti. Na razstavi je tako na ogled več kot sto sedemdeset fotografij, v obsežnem katalogu pa čez dvesto.« Odlična in temeljito pripravljena razstava v marsičem potrjuje mnenje njenega avtorja, da je kranjska fotografska zgodovina tudi zgodovina fotografije na Slovenskem.

Prva fotografska razstava leta 1939 je ena prelomnic bogate zgodovine kranjskih fotografov. Do danes se je v Kranju zvrstilo več sto odličnih fotografskih razstav domačih in tujih avtorjev. / Foto: Igor Kavčič

Goli oder

Kranj – V soboto, 22. novembra, ob 19. uri v Prešernovem gledališču gostijo mednarodni festival improvizacijskega gledališča Goli oder. Predstave bodo v angleškem jeziku.

Film Lucija

Predoslje – Danes, v petek, 21. novembra, ob 20. uri bo v kulturnem domu v Predosljah celovečerni film Lucija, ki je bil posnet po predlogi istoimenske ljudske igre na prostem.

Ste vedeli, da Milena Miklavčič piše tudi knjige za mladino? Dve izvrstni lahko po izredno ugodni ceni kupite na Gorenjskem glasu: detektivsko pustolovko nekega Blaža M. z naslovom Pika na B ter pravljice iz Zakajčkove ulice z naslovom Pri hrastu na levo. Primerno za osnovnošolce od 4. razreda naprej.

Cena posamezne knjige
8 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Skakalci vendarle v Nemčijo

S kvalifikacijami za nedeljsko posamično tekmo se danes v Klingenthalu začena nova sezona svetovnega pokala v smučarskih skokih, naši orli pa bodo na njej nastopili kljub pomislekom odgovornih pri SZS, saj nimajo veljavnih pogodb za novo sezono.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Številni ljubitelji smučarskih skokov že težko čakajo novo sezono, ki se za najboljše na svetu ta konec tedna začena v Nemčiji. Še pred odhodom sta se tako naša ženska kot moška reprezentanca v smučarskih skokih predstavili v prostorih Gorenja v Ljubljani, kjer so podpisali novo pogodbo o sponzorstvu.

Žal pa naši tekmovalci še vedno nimajo podpisane pogodbe s svojo krovno

Naši smučarski skakalci sezono začenjajo dobro pripravljeno, a brez pogodb. / Foto: Andrej Tarfila

Na včerajšnji seji IO je predsednik SZS k odstopu pozval predsednika panoge za alpsko smučanje Dušana Goriška in zahteval sklic izrednega programsko-volilnega zbora alpskih disciplin.

organizacijo, saj še nimajo vsega dorečenega, zlasti glede bonusov. Tako so na sredini seji IO govorili celo o možnosti, da skakalci ne odpotujejo na prvi tekmi v Klingenthal, nato pa vendarle sklenili, da rok za podpis pogodb predstavijo

na naslednji teden, po njihovi vrnitvi iz Nemčije. V Nemčijo so tako včeraj odpotovali Peter Prevc, Robert Kranjec, Jernej Damjan, Jurij Tepeš, Matjaž Pungertar, Jaka Hvala in Anže Lanišek. Kot so povedali, so se na zimo dobro pripravili, nastopi na skakalnici

v Klingenthalu pa bodo dali tudi prve odgovore, kako so trenirali konkurenti. Vse skupaj najprej danes ob 18. uri čaka nastop na kvalifikacijski tekmi. Jutri je na sporedu ekipna tekma, v nedeljo ob 11.30 pa še tekma v posamični konkurenci.

Za strelce pester konec tedna

Minuli konec tedna so v Gorenji vasi pripravili Ržkov memorial, odprti turnir Gorenjske, tekmovanje v II. državni ligi v streljanju z zračno pištolo in puško in še tekmovanje za Pokal občine Gorenja vas.

VILMA STANOVNIK

Gorenja vas – V Gorenji vasi je potekalo več tekmovanj v streljanju z zračnim orožjem. Na Ržkovem memorialu je bilo med Gorenjci v streljanju z zračno pištolo najuspešnejše SD Lotrič Železniki, ki je osvojilo skupno drugo mes-

Jernej Žižek (SD Predoslje) in tretji Nejc Podjed (SD Preddvor). Ekipno je zmagal SD Preddvor pred ekipo SD Predoslje in SD Škofja Loka. Med mladinci je bil najboljši Anže Presterel, druga Sara Horvat (oba SD Triglav Javornik) in tretji Vid Komar (SD Radovljica). Ekipno so bili najbolj-

posamezniki je bila najboljša Petra Dobravec (SD Lotrič), drugi je bil Srečko Vinko (SD Trzin) in tretji Klemen Tomašević (SD Lotrič). V streljanju z zračno puško je bila najboljša ekipa SD Triglav Javornik, druga je bila ekipa SD Preddvor in tretja ekipa SD Lotrič Železniki. Med posamezniki je imel najbolj mirno roko Gašper Bernot pred Anžetom Presterelom (ob Triglav Javornik) in Jernejem Žižkom (SD Predoslje).

V drugi slovenski ligi so bili s pištolo najboljši strelci iz SD Triglav Javornik pred SD Lotrič in SD Domžale. Med posamezniki je imela najbolj mirno roko Anja Prezelj (SD Lotrič) pred Gašperjem Bernotom (SD Triglav Javornik) in Dejanom Klemenčičem (SD Kopačevina). S puško je zmagalo SD

Preddvor pred SD Železniki in SD Trzin. Med posamezniki je najboljši rezultat dosegel Jernej Žižek (SD Predoslje) pred Nejcem Podjedom in Mitjem Žižmondom (oba SD Preddvor).

Kot je tudi sporočil Branko Košir, je v nedeljo potekalo še tekmovanje za Pokal Občine Gorenja vas. Med ekipami s puško je bila najboljša ekipa SD Olimpija, takoj za njo pa ekipa SD Kamnik. Med posamezniki je zmagal Željko Moičević (SD Grosuplje), najboljši Gorenjec pa je bil Anže Presterel (Triglav Javornik). V streljanju zračno pištolo je bila od Gorenjcev najboljša ekipa SD Lotrič Železniki, ki je bila druga, med posamezniki je imela najbolj mirno roko Petra Dobravec, ki je pometla tudi z vso moško konkurenco.

Organizatorji so se izkazali tudi s priložnostnim darilom, ki so ga namenili Petri Dobravec za odličen nastop na svetovnem prvenstvu in za uvrstitev na olimpijske igre.

to, drugi so bili tudi med člani in tretji med mladinci. Posamezno je bila med člani Petra Dobravec četrta, med mladinci pa Anja Prezelj tretja. V streljanju z zračno puško je zmagal Gašper Bernot (SD Triglav Javornik), drugi je bil

ša ekipa SD Triglav Javornik pred SD Škofja Loka.

Na Odprtem turnirju Gorenjske je med ekipami s pištolo zmagala ekipa SD Lotrič Železniki, drugo mesto je osvojila SD Gorenja vas, tretje pa SD Triglav Javornik. Med

Na Gorenjskem zanimive hokejske tekme

Kranj, Jesenice – V gorenjskem hokejskem obračunu v INL bo jutri v ledeni dvorani Zlato polje devetouvrščeni Triglav ob 19.15 uri gostil trenutno zadnjevrščeni Bled. Zanimiv obračun se nam obeta tudi na Jesenicah, kjer bo trenutno tretjevrščno moštvo Jesenic ob 18. uri gostilo četrtovrščno moštvo LORENZ VEU Feldkirch. V nedeljo bo nato na sporedu še tekma na Bledu, kjer bo MK Bled v ledeni dvorani ob 19.25 gostil LORENZ VEU Feldkirch.

Domžalčani k Olimpiji

Domžale – V prvi nogometni ligi Telekom bo jutri najzanimivejše srečanje v Stožicah, ko se bosta ob 18. uri pomerila Olimpija in Domžale. Kalcer Radomlje in Krka bosta tekmo v Domžalah začela v nedeljo ob 16. uri. Danes ob 19. uri bo v Šenčurju predstavljena tekma 14. kroga med Šenčurjem in Krškimi, jutri ob 14. pa bo na Dobu predstavljena tekma med Roltek Dobom in TTK Tolminom. Jutri je na sporedu še zaostala tekma med Zarico Kranj in Ilirijo Extra Lux-om.

Odličja za naše hitrostne drsalce

VILMA STANOVNIK

Zagreb – Minuli konec tedna je v Zagrebu potekalo mednarodno tekmovanje Alpe Adria v hitrostnem drsanju. Na dvodnevem tekmovanju so nastopili drsalci iz Avstrije, Madžarske, Srbije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, v tem olimpijskem športu pa so vse uspešnejši tudi naši mladi tekmovalci in tekmovalke, ki nastopajo v okviru Drsalnega kluba Celje. Med njimi pa je tudi Tržičanka Ivana Lazarić. Ivana poleti nastopa z rolerji in je članica Rolarskega kluba Kranj, pozimi pa se ukvarja s hitrostnim drsanjem na kratke proge.

Prav v tej disciplini je potekalo tudi tekmovanje v Zagrebu, kjer so se slovenski hitrostni drsalci odlično odrezali, saj so se domov vrnili s šestimi odličji. Tri so osvojili v posamični konkurenci, tri pa v štafetnih tekmah. Eno je osvojila tudi Ivana Lazarević, saj je nastopila v ženski štafeti, ki je na tekmovanju osvojila drugo mesto. V posamični

Tržičanka Ivana Lazarić (na sliki desno) je s slovensko žensko štafeto v Zagrebu osvojila 2. mesto.

konkurenci je med mladinkami E Ivana osvojila sedmo mesto.

Naslednjemu tekmovanju iz serije Alpe Adria, ki bo v mesecu decembru v Beogradu, bo januarja sledilo še tekmovanje v Grazu, zaključni dogodek sezone pa bo marca prihodnje leto v Celju.

Tržičanom dva gola prednosti

Tržič – Igralci dvoranskega malega nogometa NK Tržič Sema go so v prvi tekmi četrtfinala slovenskega futsal pokala Terme Olimia pred 400 gledalci premagali ekipo FC Ptuj s 3:1 in bodo tako konec meseca na Ptuj odšli z dvema zadetkoma prednosti. Za tržičko ekipo je dvakrat v polno zadel Darko Babič, enkrat pa Klemen Valjavec. V zanimivi tekmi pred polnimi tribunami se gosti s Ptujja lahko zahvalijo svojemu vratarju in nerazporeženim tržičkim igralcem, da rezultat ni bil še višji.

VABI NA OGLLED TEKME 1. A DRŽAVNE LIGE V ROKOMETU ZA MOŠKE
RD URBANSKAP LOKA : RD IZOLA
V soboto, 22. 11. 2014, ob 20. uri v športni dvorani Poden

pdk
plezalni dnevi kranja 2014
Kranj, športna dvorana Zlato polje, 28. - 30. nov. 2014
Sobota, 29. november 2014
18:00 finale – težavnost za članice in člane
Nedelja, 30. november 2014
16:00 film Aljažev stolp
17:45 odprtje finala balvani s Čupakabro
Spremljevalni program:
- ekološke ustvarjalne delavnice
- razstava eksotičnih živali
<http://pdk.aokranj.com>
Gorenjski Glas

Pili so brez mere

SIMON ŠUBIC

Kranj – Pridejo dnevi, ko policisti na cestah pogosteje naletijo na vinjene voznike. Gorenjskim se je tako v torek pripetilo, da so ujele tri pijane voznike. Prometni policisti so tako okoli 20. ure zaradi oviranja prometa v Naklem ustavili 41-letnega voznika iz Ljubljane, ki ga je imel precej pod kapo. Rezultat preizkusa alkoholiziranosti je namreč razkril, da je imel v krvi kar tri promile alkohola, zaradi takšne opitosti pa seveda ni bil več sposoben za karkoli. »Tako pijanega človeka je nevarno že samo peljati z vozilom, kaj šele, da bi vozilo peljal sam,« je ob tem opozoril Bojan Kos s Policijske uprave Kranj. Ljubljancina so

seveda izločili iz prometa in pridržali do streznitve. Ravnanja takih voznikov obsojamo, ker bistveno slabšajo stopnjo prometne varnosti, na cesti ne vedo, kaj počnejo, in zelo ogrožajo ostale udeležence, je še navedel Kos.

Isti dan, bilo je okoli 15. ure, so gorenjski prometni policisti na Jesenicah iz prometa izločili 44-letnega državljanca BiH, ki je imel več kot 1,5 promila alkohola v krvi. Tako kot Ljubljancina so tudi njega kaznovali s skoraj 1300 evri globe ter 18 kazenskimi točkami, kar za tujca pomeni prepoved vožnje v naši državi. Iz prometa so v torek zvečer izločili še 26-letno Kranjčanko, ki je vozila prehitro, za nameček pa je imela več kot dva promila alkohola v krvi.

Do denarja z goljufijo

Kranjska Gora – Kranjskogorski policisti so prejšnji teden obravnavali 39-letnega domačina, ki naj bi goljufal pri prodaji vozila. Kaznivo dejanje jim je naznanil oškodovanec, ki se je s storilcem v začetku novembra na podlagi oglasa na avtomobilistični spletni strani dogovoril za nakup avtomobila in prikolice, posel je tudi potrdil s podpisom pogodbe in plačilom are, odtlej pa prodajalec za oškodovanca ni bil več dosegljiv. Kot so ugotovili policisti, Kranjskogorec sploh ni imel namena prodati vozila in prikolice, ampak je od potencialnega kupca želel samo izmamiti denar. Osumljenec je bil po podatkih policije letos že večkrat obravnavan zaradi podobnih goljufij, zato so ga možje postave zaradi zbiranja obvestil pridržali, potem pa ga s kazensko ovadbo privedli še k preiskovalni sodnici kranjskega sodišča, ki je zanj odredila pripor.

Dva vloma v ista objekta

Škofja Loka – Škofjeloški policisti bodo zaradi utemeljenega suma storitve dveh kaznivih dejanj velike tatvine kazensko ovadili štiri Poljance. Oškodovanec iz Poljanske doline je namreč pred dnevi policiste obvestil o vlomu v nedograjeno stanovanjsko hišo in gospodarski objekt, iz katerega naj bi storilec v noči na 12. november odtujil več različnih predmetov in orodja. Policisti so z intenzivnim zbiranjem obvestil že isti dan ugotovili, da so vloma osumljeni štirje mlajši domačini, stari med 19 in 32 let. Zaradi zbiranja obvestil in dokazov o kaznivem dejanju so jim takoj odredili 48-urno pridržanje, v katerem so policisti zbrali več dokazov in zasegli več predmetov. Poleg tega so ugotovili, da je eden od osumljenec v ista objekta vlomil že 9. novembra, tedaj naj bi mu pri kaznivem dejanju pomagal osemnajstletnik iz okolice Ljubljane. Z vlomoma so si storilci prilastili za nekaj tisoč evrov predmetov in orodja, ki so jih že vrnilo lastniku. Za očitano kaznivo dejanje je zagrožena kazen do pet let zapora.

Skozi okno in vrata

Poljane, Belca – Gorenjski policisti so v sredo obravnavali dva vloma. Eden se je zgodil v Poljanah nad Škofjo Loko, kjer je neznan storilec skozi okno zlezal v stanovanjsko hišo in poslovni prostor ter ukradel nekaj sto evrov, na Belci pa je nepridiprav v stanovanjsko hišo vlomil skozi vrata. Odnesele je nekaj sto evrov gotovine in manjše predmete.

Našli ukradeno vozilo

Moste pri Komendi – Kamniški policisti so pred dnevi na parkirišču v Mostah pri Komendi odkrili vozilo, ki je bilo septembra ukradeno v Ljubljani. Vozilo bodo po končanem postopku vrnilo lastniku.

Obramba kritizira postopek

Tožilec za nekdanjega vodjo poslovalnice AMZS v Lescah Florjana Gašperina, ki naj bi bil najbolj odgovoren za domnevne nepravilnosti pri tehničnih pregledih avtomobilov, predlaga zaporno kazen, za soobtožene pa pogojno obsodbo.

ANDRAŽ SODJA

Škofja Loka – Na Okrajnem sodišču v Škofji Loki se je včeraj z zaključnimi govori obrambe nadaljevalo sojenje Florjanu Gašperinu, Matjažu Pernušu, Dejanu Mencingerju, Tanji Kokalj, Janezu Odarju in Janezu Žemlji. Šesterico obtožnica kranjskega tožilstva bremeni, da so v AMZS Lesce, kjer opravljajo tehnične preglede motornih vozil, jemali podkupnine, ponarejali listine in omogočali strankam registracijo vozil, čeprav niso bila brezhibna. Tožilec Tilen Demšar je v zaključnem govoru, ki ga je podal na prejšnji glavni obravnavi, za prvoobtoženega Florjana Gašperina predlagal tri leta in šest mesecev zapora, plačilo 120 dnevni zasluzkov in vračilo 200 evrov denarne nagrade. Za ostale obtožene je tožilec zahteval od enajst do dveh mesecev pogojne kazni s preizkusno dobo dveh let.

Včerajšnje glavne obravnave se je udeležila le trojica obtoženih in njihovi odvetniki, ki so podali zaključne besede, v katerih so znova opozarjali na množico nepravilnosti in nejasnosti. Po obtožnici, ki je bila med sojenjem spremenjena, naj bi Gašperin kot vodja poslovalnice na podlagi podatkov drugih vozil omogočil registracijo vozil, ki sploh niso bila tehnično pregledana,

Za Florjana Gašperina tožilec predlaga tri leta in šest mesecev zapora. / Foto: Andraž Sodja

podobno naj bi počela tudi Pernuš in Mencinger kot kontrolorja tehničnih pregledov. Kokaljeva naj bi kot referentka omogočila registracijo teh vozil, Odar in Žemlja pa naj bi na stezo za tehnične preglede nekajkrat pripeljala svoja vozila namesto vozil, ki so jih kasneje registrirali. Čeprav je policija po koncu kriminalistične preiskave, v kateri so uporabili tudi prikrite ukrepe in tajnega sodelavca, pojasnjevali, da so osumljeni na veliko prejeli podkupnine, je po naših podatkih v obtožnici le še okoli 200 evrov domnevnih podkupnin, samo preiskavo kot tudi sodni postopek pa bremenijo številni očitki obrambe o nezakonitosti ali nesmiselnosti dokazov,

preskakovanju videoposnetkov, celo avtomobili, ki naj bi jih obtoženi v zameno za podkupnine spustili skozi tehnične preglede, pa so se po izrednih tehničnih pregledih izkazali kot tehnično brezhibni, kot navaja obramba.

Odvetnik prvoobtoženega Franc Rojko je v končni besedi navedel, da tožilstvo Gašperinu po spremenjeni obtožnici očita pet kaznivih dejanj prejemanja podkupnine in 34 primerov zlorabe položaja: »Za spremembo obtožnice ni bilo pogojev, problem tega sojenja pa je nastal že mnogo prej. Zapletlo se je že pri zaslišanju priče Igorja Bizjaka, katerega izjava o nepravilnostih v AMZS Lesce je bila povod za odobritev prikritih

preiskovalnih ukrepov. Bizjak pa je na sodišču na neposredno vprašanje odgovoril, da nikoli ni izjavil ničesar o podkupninah, tega ni videl in nikomur tega ni povedal, torej navedbe kriminalista niso resnične.« Kot je dodala zagovornica Matjaža Pernuša, Anka Kozamerinik, postopek po nepotrebnem traja že več kot eno leto in poteka v nasprotju z vsemi pravili: »Zdi se mi, da cel primer poteka po načelu: storilca imamo, z dejanjem bomo pa že kako.« Odvetnik Mitja Sever, ki zagovarja referentko Tanjo Kokalj, pa je preiskavo, ki se je leta 2010 po filmsko odvijala v AMZS Lesce, označil za enega največjih fiaskov policije. Vsi obtoženi kazniva dejanja odločno zanikajo.

Po zaključnih govorih je sodnica Simona Prosen obrambo presenetila z odločitvijo, da se glavna obravnava nadaljuje 25. novembra. Na zahtevo zagovornikov po pojasnilu je dejala, da bodo imeli tedaj možnost podajanja replik, obenem pa je včeraj tudi že potekel čas za spremljanje obravnave, ki ga je zaradi zdravstvenih težav za prvoobtoženega določil sodni izvedenec. Tudi pobuda, da obtoženi zapusti obravnavo, sodnice ni prepričala, tako se bo obravnava z morebitnimi replikami strank nadaljevala prihodnji teden, ko bo morda sodnica tudi že razglasila sodbo.

Banko oropali že drugič letos

Zamaskirana roparja, eden je bil oborožen, sta v torek iz radovljiške poslovalnice Gorenjske banke odnesla neznano vsoto denarja.

SIMON ŠUBIC

Radovljica – Poslovalnico Gorenjske banke na Gorenjski cesti v Radovljici so v torek pozno popoldne oropali že drugič letos. Podobno kot januarja se je rop zgodil tik pred zaprtjem banke, ki je le dvesto metrov oddaljena od radovljiške policijske postaje. Policijska uprava Kranj je zelo skopa z informacijami, tako nam je uspelo izvedeti le, da sta neznan storilec v banko vstopila nekaj minut pred 18. uro. Bila sta zamaskirana, eden od njiju pa je bil tudi oborožen.

Oboroženi moški je z grožnjami od uslužbenke terjal denar, ki ga je tudi

dobil. Po kaznivem dejanju, v katerem k sreči ni bil nihče ranjen, sta storilca s kraja zbežala. Oboroženi storilec je bil visok okoli 180 centimetrov, suhe postave, oblečen pa je bil v temna oblačila in jakno s kapuco, je kriminalistom še pojasnila bančna uslužbenka. O višini roparskega plena policija ne poroča.

Čeprav so na obvestilo o ropu policisti hitro reagirali in v najkrajšem času začeli iskati storilce po ozjem in širšem območju Radovljice, so bili pri tem neuspešni. »Kriminalisti o dejanju in storilcih še zbirajo obvestila,« je tako lahko zgolj sporočil Bojan Kos, tiskovni

Roparja sta v banko vstopila tik pred koncem delovnega dne.

predstavnik Policijske uprave Kranj.

Poročali smo že, da so isto poslovalnico oropali tudi 10. januarja letos. Tedaj se je podviga lotil samo en

storilec, ki je bil prav tako oborožen, v bančne prostore pa je prav tako vstopil tik pred zaprtjem poslovalnice, odnesel pa je nekaj tisoč evrov gotovine.

KURILNO OLJE
DATRIS
KREKJE IN OGNILJE
080 2341

POSLOVNI GLAS

Tri banke odslej pod neposrednim nadzorom ECB

Od 4. novembra so tri slovenske banke pod neposrednim nadzorom Evropske centralne banke (ECB), ostale banke bo po enakih merilih kot ECB nadzirala Banka Slovenije.

CVETO ZAPLOTNIK

Brdo pri Kranju – V ponedeljek in torek so bili na Brdu v organizaciji Združenja bank Slovenije tradicionalni Dnevi slovenskih bančnikov, ki so bili tokrat deležni še večje pozornosti kot v prejšnjih letih – ne samo zaradi (že znanih) razmer v bančništvu, ampak predvsem zavoljo spremembe pri nadzoru bank. Na območju evrskega območja je namreč 4. novembra zaživel Enotni nadzorni mehanizem, po katerem bo Evropska centralna banka (ECB) nadzirala sistemsko najpomembnejše banke, ostale banke pa bodo pod njenim posrednim nadzorom in neposrednim nadzorom nacionalnih centralnih bank. V Sloveniji so odslej pod neposrednim nadzorom ECB tri banke, ECB pa bo pri tem v teh bankah preverjala tudi poslovne modele. Prav sprememba pri nadzoru bank je bila tudi razlog, da je bila kot gostja na dnevih bančnikov tudi Daniele Nouy, predsednica nadzornega odbora ECB, ki je bančnikom predstavila nov enotni mehanizem bančnega nadzora in se ob rob srečanja tudi sestala s predsedniki uprav osmih bank – NLB, NKBM, UniCredit Banke Slovenija in še petih podružnic tujih bank v Sloveniji.

Ne le reprogramiranje posojil

Razpravljavci na dnevih bančnikov so ob tem ugotavljali, da enotni evropski nadzor nad bančnim sistemom ne bo glavni izziv za slovenske banke, ampak to še naprej ostajajo nadaljnja konsolidacija, privatizacija, izboljšanje učinkovitosti in donosnosti, sodelovanje bank pri finančnem prestrukturiranju podjetij ... Boštjan Jazbec,

Na dnevih bančnikov na Brdu: France Arhar, Daniele Nouy in Boštjan Jazbec / Foto: Tina Dokl

guverner Banke Slovenije, je bil jasen: »Če rehabilitaciji bančnega sistema ne bo sledilo prestrukturiranje podjetij, se bo kapitalski blažilec, ki smo ga ustvarili s preteklimi dokapitalizacijami, stopil in bodo potrebne nove in nove dokapitalizacije.« Banke so v zadnjem letu sicer pomagale tridesetim večjim podjetjem z reprogramiranjem dolgov, vendar pa je Jazbec ob tem opozoril – ne le reprogramiranje, nujno je poslovno prestrukturiranje podjetij, ki bo privedlo do razdolitve. Pri tem morajo sodelovati banke, podjetja in tudi država, ki je pomembna lastnica bančnega sistema. Po besedah Janka Medja, predsednika uprave NLB, bo težje reševati mala in srednje velika podjetja, ki za razliko od velikih podjetij ne poznajo tako dobro trga kapitala, bančnega financiranja in pravih prestrukturiranja, vendar pa bo pri teh podjetjih zelo pomembno, da jim v času prestrukturiranja ne bo padla likvidnost.

Država je v zadnjem letu vložila veliko denarja v stabilizacijo bančnega sistema,

ta pomoč z denarjem davkoplačevalcev (zdaj še Banki Celje) naj bi bila predvidoma letos končana, je dejal državni sekretar Metod Dragonja, ki je ob tem napovedal ustanovitev medresorske delovne skupine za bolj usklajeno prestrukturiranje gospodarstva, spremembo zakona o bančništvu in sprejetje postopke likvidacije in stečaja bank. Ko je Giancarlo Miranda, predsednik uprave Banke Koper in nadzornega sveta Združenja bank Slovenije, ocenjeval bančni sistem, je dejal, da je slika boljša in bolj normalna pri virih financiranja, kjer vloge nebančnega sektorja (prebivalstva in podjetij) spet postajajo najpomembnejši vir, slabša pa je pri kreditiranju, kjer je poudaril neugodno razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi posojili in premajhno razlikovanje med bolj tveganimi in manj tveganimi posojili. Zaupanje v bančni sistem se počasi vendarle obnavlja, je dejal Miranda in navedel, da niso v porastu le zajamčene vloge pod sto tisoč evrov, ampak

tudi vloge nad tem zneskom, za katere ni jamstva.

Kaj pa donosnost?

France Arhar, direktor Združenja bank Slovenije, je ugotavljal, da je bilo v času krize veliko narejenega za varnost bančnega sistema, tako da so banke glede na rezultate stresnih testov sposobne preživeti še »kakšne padce v gospodarstvu«, vendar pa se ob tem zastavlja vprašanje, kakšno je zadovoljstvo lastnikov glede učinkovitosti oz. donosnosti bank, ki je bila sicer lani v evropskem merilu skoraj petkrat nižja kot v času pred krizo. Bančnikom je dal v razmislek podatke, da so tri največje slovenske banke, ki so imele po letu 2006 (največ) 48-odstotni tržni delež, v tem času ustvarile skupno 723 milijonov evrov izgube in dale gospodarstvu 15,8 milijarde evrov posojil, srednje velike banke s 25-odstotnim deležem pa so dosegle 497 milijonov evrov dobička in za kreditiranje gospodarstva namenile 10,2 milijarde evrov.

V papirni industriji so zaskrbljeni

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Predstavniki slovenskih papirnic, ki so se v sredo in v četrtek zbrali na mednarodnem srečanju slovenskega papirništva na Bledu, so zaskrbljeni, ker vlada napoveduje nove davke na energente – uvedbo plačila dajatve za onesnaževanje z ogljikovim dioksidom, plačilo prispevka za povečanje učinkovite rabe energije in dvig prispevka za obnovljive vire energije, kar bi jim na letni ravni prineslo 6,2 milijona evrov dodatnih stroškov. Ker papirnice več kot 82 odstotkov vsega papirja izvozijo na tuje, pričakujejo od vlade »le«

pogoje poslovanja, v katerih bodo lahko konkurenčni tujim podjetjem, ki so že zdaj bistveno manj obremenjena z davki in prispevki na energente. Vladi tudi zamerijo, da ni pripravila analize o tem, kaj višje obremenitve pomenijo za vsako podjetje. Janez Gale, tehnični direktor Tovarne papirja Goričane, je dejal, da za njihovo podjetje pomenijo en milijon evrov dodatnih stroškov. Branko Rožič, direktor družbe Količevo Karton, je bil ob kritiki napovedanih vladnih ukrepov slikovit: »Če bodo potencialni novi investitorji vprašali obstoječe nemške vlagatelje v Sloveniji, bodo ti rekli: roke proč.«

Mehanizmi
Iskra Mehanizmi, d.o.o.

Smo podjetje s 50-letnimi izkušnjami na področjih finomehanike, elektromehanike in elektronike, z lastnim razvojem in trženjem zahtevnih sistemov, izdelkov in tehnologij, v celoti usmerjeno v izvoz.

Naše ambiciozne načrte podpirajo standardi kakovosti in proces nenehnih izboljšav, predvsem pa motivirani, sposobni in prizadevni sodelavci. Smo prvo slovensko podjetje, ki je za svoja prizadevanja na področju izobraževanja in razvoja zaposlenih prejelo mednarodni naziv VLAGATELJI V LJUDI.

Družba šteje 530 sodelavcev. Ponujamo vam možnost, da skupaj z nami uresničite svoje poklicne ambicije.

Zaposeliti želimo:

VODILNEGA INŽENIRJA NA PODROČJU TEHNOLOGIJE V RAZVOJU (m/ž)

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- najmanj VII. stopnja izobrazbe strojne ali elektro smeri,
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angleščina ali nemščina) in pasivno drugega (angleščina, nemščina),
- izkušnje s področja razvoja/načrtovanja/vzdrževanja procesov in tehnologij,
- sposobnost tehničnega presojanja in odločanja.

Opis del in nalog:

- razvoj in načrtovanje procesov ter tehnologij v razvoju,
- izvajanje analiz ter sproščanje procesov in produktov v proizvodnjo,
- koordiniranje manjše skupine ljudi (projektni pristop),
- sodelovanje in usklajevanje z domačimi in tujimi partnerji in institucijami,
- občasna službena potovanja.

Nudimo:

- delo na naprednih projektih,
- stimulativno nagrajevanje,
- priložnost za osebni in karierni razvoj,
- sodelovanje s tujimi partnerji.

Osebnostne lastnosti:

- inovativnost, natančnost, samoiniciativnost, volja po spoznavanju novosti, sposobnost timskega in samostojnega dela, organizacijske sposobnosti, sposobnost strateškega razmišljanja.

Prednost imajo kandidati, ki poznajo/imajo:

- APQP in ISO/TS16949 načina dela,
- poznavanje osnov SPC analize (Cpk, Ppk, Cmk),
- izkušnje pri vodenju projektov (manjših ali večjih).

Delovno mesto je prosto na lokaciji v LIPNICI.

Če imate veliko dobre volje in željo po napredovanju, Vas vabimo, da se nam pridružite.

Prijavo s kratkim življenjepisom pošljite na naš naslov, in sicer najkasneje do 7. 12. 2014.: ISKRA MEHANIZMI, d. o. o., Lipnica 8, 4245 Kropa tel.: (04) 53 55 109, faks: (04) 53 36 593, www.iskra-mehanizmi.si E-pošta: bbenedicic@iskra-mehanizmi.si

Daljše prehodno obdobje za upokojene obrtnike

Ljubljana – Upokojenci, ki opravljajo obrtno dejavnost ali imajo podjetje, bodo lahko glede na osnutek spremenjenega zakona, ki je še v medresorskem usklajevanju, tudi v prihodnjem letu prejeli pokojnino in hkrati nadaljevali svojo dejavnost, saj naj bi rok za uskladitev statusa podaljšali do konca leta 2015. V enem letu naj bi za tiste, ki bi želeli nadaljevati dejavnost in hkrati ohraniti celotno pokojnino, našli ustrezno rešitev.

Skupina NLB 48 milijonov evrov čistega dobička

Kranj – Nova Ljubljanska banka (NLB) je v letošnjih prvih devetih mesecih ustvarila 50,3 milijona evrov čistega dobička, Skupina NLB pa 47,9 milijona evrov. Rezultati so bistveno boljši od lanskih, ko je banka v enakem obdobju beležila 224,1 milijona evrov izgube, skupina pa 293,5 milijona evrov. »NLB letos izpolnjuje in presega zastavljene cilje,« je rezultate poslovanja komentiral predsednik uprave Janko Medja.

Po deževnem poletju želijo boljšo zimo

ANDRAŽ SODJA

Bled, Ribčev Laz – »Letošnja poletna turistična sezona je bila naporna, predvsem zaradi vremena. Zelo dobremu, pet odstotkov boljšemu juniju sta sledila deževni julij in avgust. Vreme se je najbolj poznalo v Kampu Bled, kjer so zabeležili okoli 10 odstotkov manj nočitev; kampisti pa na Bledu ustvarijo okoli 17 odstotkov vseh nočitev,« je povedala Eva Štravs Podlogar, direktorica Turizma Bled, in dodala, da so julija in avgusta na Bledu beležili prek dvesto tisoč nočitev. Med gosti so prevladovali Italijani, Angleži in Nemci, trend rasti pa so zaznali pri gostih iz ZDA, Madžarske in Koreje. Slabo vreme, ki ni bilo primerno za kopanje, je bilo za nekatere ponudnike dobro, saj so beležili celo boljši obisk, kot bi ga sicer. Na Bledu pri tem med drugim omenjajo poletno sankanje in Pustolovski park na Straži.

Podobno kot na Bledu je bilo tudi v Bohinju, kjer so zaradi slabega vremena od januarja do konca septembra zabeležili 12-odstotni upad nočitev. »V hotelih je bil od osem- do desetodstotni upad, večji pa je bil v kampih in planinskih domovih,« je pojasnil Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj, ki sezone kljub temu ne ocenjuje kot katastrofalne, saj so gostom ponujali tisto, kar želijo – nedotaknjeno naravo, mir, sprostitve v naravi. Zadovoljni so tudi z rezultati prizadevanj za omilitev »pritiska« na jezersko skledo. »Z nadgradnjo kartice gost Bohinja, s katero smo ponudili brezplačne avtobusne prevoze, smo dosegli odličan odziv, saj je te storitve uporabilo več kot 3300 potnikov,« je dejal Langus. V Bohinju so zdaj že v pričakovanju zimske sezone, na Bledu veliko upanja polagajo zlasti na kombinirano smučarsko vozovnico za smučišča Kranjska Gora, Krnavec in Vogel.

Srečanje podjetnikov z obeh strani meje

Bled – Na pobudo vladnega urada za Slovence po svetu in v zamejstvu je v sredo in v četrtek v IEDC – Poslovni šoli Bled potekala šesta poslovna konferenca z naslovom Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva. Na srečanju so se zbrali predvsem slovenski podjetniki in predstavniki poslovnih ustanov z Zgornje Gorenjske in avstrijske Koroške, med udeleženci pa so bili tudi podjetniki slovenskega rodu iz Nemčije, Italije, Hrvaške, Slovaške ter celo iz Avstralije in Kitajske. Vladni urad želi s takšnimi srečanji pomagati slovenskim podjetnikom pri prodiranju na tuje trge, hkrati pa so podjetniki slovenskega rodu tudi dragocen vir informacij o posebnostih zakonodaje v tujini in dobrodošla pomoč pri navezovanju stikov s podjetji in spoznavanju poslovne kulture. Srečanje so sklenili včeraj z obiskom nekaterih uspešnih podjetij na Gorenjskem.

Nova generacija mojstrov

Člani Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije so v sredo na posebni slovesnosti počastili 45-letnico delovanja. Ob tem so že dvanajstič podelili priznanje obrtnik leta ter mojstrske diplome že 14. generaciji mojstrov.

Na slovesnosti so podelili tudi 68 mojstrskih diplom že 14. generaciji mojstrov. / Foto: Gorazd Kavčič

JASNA PALADIN

Brdo pri Kranju – »Obrtniki so se pred 45 leti prostovoljno združili v želji, da bi našli svoj prostor v družbi, si povrnili ugled in da bi se njihov glas slišal glasneje in dlje. Cilj stanovske organizacije pa je vseskozi ostal enak – na vse možne načine pomagati obrtnikom, da bi lažje in bolje delali ter živeli. To ostaja temeljni cilj naše organizacije tudi v prihodnje,« je v kongresnem centru na Brdu uvodoma dejal predsednik OZS Branko Meh in poudaril, da je edina rešitev za

obrtnike in male podjetnike prav povezovanje.

V Sloveniji danes deluje med 30 tisoč in 40 tisoč obrtnih podjetij, kar je dobrih 30 odstotkov vseh podjetij. V njih je zaposlenih približno četrtina vseh zaposlenih. Prav zato je pomen obrti in malega podjetništva v svojem nagovoru izpostavil tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je med drugim priznal, da je obrtna dejavnost za razvoj slovenskega gospodarstva pogosto celo odločilna, zato vlada temu prilagaja tudi svoje ukrepe za zagon gospodarstva in

spremembe v izobraževalnem sistemu.

Med nominiranci za obrtnika leta letos ni bilo Gorenjcev (visoko priznanje je dobil mesar Janez Kodila iz Markišavcev), so pa gorenjski obrtniki zato bili med 68 prejemniki mojstrskih diplom, ki so jih prejeli vsi tisti, ki so letos opravili mojstrski izpit. Te OZS izvaja od leta 2000 in od tedaj je naziv pridobilo že več kot 2600 posameznikov, ki s tem dobijo boljše priložnosti za zaposljivost v izbranem poklicu. Mojstrske diplome je podelila ministrica za

izobraževanje, znanost in šport Stanka Setnikar Cancar, v 14. generaciji mojstrov pa so tudi: Tanja Zakotnik Jeršin iz Pivke v občini Naklo (mojstrica kozmetične nege), Stane Klemenčič iz Mavčič (mojster strojnih instalacij), Bojan Rupar iz Škofje Loke (elektroinstalaterski mojster), Boštjan Pikon iz Raven v Bohinju (mesarski mojster), Miran Ščavničar iz Vaš v občini Medvode, Uroš Tehovnik iz Vodice in Boštjan Marn iz Suhadol (mojstri avtomehanike) ter Klemen Bilban iz Vodice (mizarski mojster).

Podjetja odpirajo vrata za mladino in starše

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V četrtek, 27. novembra, ob štirih popoldne bodo številna podjetja iz vse Slovenije odprla svoja vrata devetošolcem in njihovim staršem ter jim predstavila delovne postopke ter pogoje dela. Do srede se je akciji Gospodarske zbornice Slovenije pridružilo sto sedemdeset podjetij, med njimi jih je

tudi več z Gorenjske: Mizarstvo Jezeršek s Hotavelj in Marmor Hotavlje, Jelovica okna iz Gorenje vasi, Acroni in Hidria Rotomatika z Jesenic, SGP Graditelj iz Kamnika, podjetja Creina, Genis, Gorenjski glas, Gorenjski tisk, Iskra ISD in Le-tehnika – vsi iz Kranja, Hit Alpinea iz Kranjske Gore, AKA PCB iz Lesc, Atotech iz Podnarta, Polycom iz Poljan nad

Škofjo Loko, Horjak Precise iz Radomelj, Lotrič Meroslovje iz Selc ter žirovski podjetji M-Sora Žiri in Poclair Hydraulics. Osnovne šole so že prejele seznam sodelujočih podjetij in bodo tudi zbrale prijave učencev in njihovih staršev, ki bodo tudi sami izbrali podjetje, ki ga želijo obiskati.

V Gospodarski zbornici Slovenije želijo z akcijo

devetošolcem in njihovim staršem približati nekatere očem bolj skrite poklice, jim dati več informacij o delovnih postopkih, naravi in pogojih dela, razbiti stereotipe o manj in bolj priljubljenih oz. splošno poznanih poklicih ter jim omogočiti spoznavanje perspektivnih poklicev, ki jih slovensko gospodarstvo potrebuje.

Tudi Mersteel v ponovno prisilno poravnavo

SIMON ŠUBIC

Naklo – Tudi upniki družbe Mersteel so potrdili ponovno prisilno poravnavo družbe, je prejšnji teden na spletnih straneh Ajpea objavilo Okrožno sodišče v Kranju. Podobno kot pri matični družbi Merkur tudi za njeno hčerinsko družbo načrt finančnega

prestrukturiranja predvideva izčlenitev jedra na novi družbi Mersteel SSC in Mersteel nepremičnine, preostanek Mersteela pa bo šel v stečaj. Za ponovno prisilno poravnavo so glasovali navadni upniki z nekaj več kot 90 odstotkov vseh navadnih terjatev in vsi ločitveni upniki. Zavarovanih terjatev je za 30,2 milijona evrov,

od tega je pred začetkom prejšnje prisilne poravnave nastalo za 24,7 milijona evrov terjatev (do Gorenjske banke, Abanke in NKBM oz. sedaj DUTB). Ker vrednost premoženja ne zadošča več za poplačilo, bodo terjatev razdelili na zavarovani in nezavarovani del. Zavarovani del bosta novoustanovljeni družbi poplačali

v desetih letih z začetnim dveletnim moratorijem. Preostali del nekdanjih zavarovanih terjatev v višini 1,5 milijona evrov bodo poplačevali v stečaju starega Mersteela, od tega se bo 1,26 milijona evrov poplačevalo kot navadno terjatev, razlika pa prek prodaje poslovno nepotrebne premoženja v stečaju.

Praktični in preizkušeni recepti za odlične jedi, ki jih pripravimo v enem loncu: juhe, obare, golaži, jedi s fižolom, brodeti ter druge mesne, zelenjavne in morske enolončnice, ki jih imamo najrajši! Knjiga, ki je tudi odlično darilo, ima 96 strani in trde platnice.

10 EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Gnojenje dovoljeno do sredine decembra

V večini gorenjskih občin bo s tekočimi organskimi gnojili možno gnojiti do 15. decembra.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na pobudo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije izdalo dovoljenje za enomesečno podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili na nekaterih območjih v Sloveniji. Na seznamu občin, kjer bo s tovrstnimi gnojili možno gnojiti kmetijska zemljišča do 15. decembra, je tudi večina gorenjskih občin: Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Žiri, Cerklje na Gorenjskem, Šenčur, Kranj, Tržič, Naklo, Preddvor, Radovljica, Bled, Gorje, Bohinj, Žirovnica, Jesenice in Železniki. Izjemi sta torej le občini

Kmetje na območjih, kjer voda ne odteče tako hitro, so se razveselili odločbe, ki omogoča gnojenje s tekočimi organskimi gnojili do sredine decembra. / Foto: Matic Zorman

Kranjska Gora in Jezersko, kjer pa torej že velja prepoved gnojenja.

Po uredbi o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov je na kmetijskih zemljiščih gnojenje s tekočimi organskimi gnojili prepovedano od 15. novembra do 15. februarja. Minister, pristojen za kmetijstvo, lahko obdobje, ko je dovoljeno gnojenje, podaljša za en mesec, vendar le v primeru, ko dvajset dni pred začetkom prepovedi gnojenja zaradi poplav in pretirano razmočenih tal gnojenje ni možno. Prav to se je zgodilo letos. Pobudo za podaljšanje obdobja gnojenja je dala kmetijsko gozdarska zbornica, ki ugotavlja, da je

letos že do septembra padlo več padavin, kot je celoletno dolgoletno povprečje, izdatno deževje pa se je nadaljevalo tudi potlej. Ponekod je zaradi razmočenosti tal še vedno otežen prehod s težjo mehanizacijo, na nekaterih območjih pa niti še niso uspeli pospraviti vseh pridelkov. Ugotovitvam zbornice pritrjuje tudi agencija za okolje, ki v strokovnem mnenju navaja, da je v drugi polovici junija, v juliju, avgustu in v prvi polovici septembra padla povsod po Sloveniji nadpovprečna količina padavin in da sta bili letos glede intenzivnosti padavin dve zelo kritični obdobji – med 9. in 14. septembrom in med 4. in 8. novembrom.

Bolezen modrikastega jezika

Bolezen se je pojavila na Madžarskem, ogroženo območje pa sega tudi v Slovenijo. Rejci naj bodo pri nakupu goved in drobnice pozorni na poreklo živali.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je bila v petek popoldne obveščena o pojavu boleznih modrikastega jezika na Madžarskem. Ker 150-kilometrsko območje okrog pojava sega tudi v Slovenijo, je uprava določila ogroženo območje na slovenski strani in rejcem na tem območju odredila izvajanje preventivnih ukrepov. Na ogroženem

območju, ki vključuje 21 občin na območju Območnih uradov Ptuj in Murska Sobota, je 1508 gospodarstev s skupno 27.898 govedi in 423 gospodarstev, ki redijo 4095 glav drobnice. Uprava ob tem opozarja rejce, da naj bodo pri nakupu goved in drobnice pozorni na izvor živali, prav tako pa tudi na morebitne klinične znake boleznih pri živalih, še zlasti pri novo nabavljenih. Če posumijo na bolezen, naj to

takoj javijo najbližji veterinarski organizaciji.

Na bolezen modrikastega jezika so dovzetni vsi prežvekovalci: govedo, ovce, koze, srnjad, jelenjad ..., ne pa konji, prašiči, tudi človek ne. Čeprav bolezen najbolj prizadene ovce, pa so goveda glavni »rezervoar« virusa, ki ga sicer širijo nekatere vrste krvosesnih mušic. Za bolezen so značilne spremembe ustne in nosne sluznice ter roževine parkljev.

Quicke

VERSO X za traktorje do 120ks

Paket vsebuje:

- vpetje nakladača
- LCS Ergo Drive Hidravlika
- Zajemalka 180cm

Maschine agricole - Landmaschinen

BOB SOLUTIONS

PRODAJA IN SERVIS

Damjan Zaplotnik

Tel.: +386 (0)31 375 278

mail: d.zaplotnik@korotan-kranj.si

www.korotan-kranj.si

KOROTAN d.o.o.

Klasje

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Štore, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšje tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tujji proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodaja in popravilo kardanov, rezervni deli za kardanane,
- rezervne dele pošljemo po pošti,
- prodaja traktorjev ZETOR.

Več informacij dobite pri nas:

Klasje, d. o. o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

VALTRA
Individually Yours

IDEALNI TRAKTORJI ZA TEŽKA DELA V GOZDU.

ZMOGLJIVI IN ROBUSTNI!

Interexport

Pokličite nas za ponudbo!

Interexport, d. o. o., Potok pri Komendi 12, 1218 Komenda
T: 01 834 44 00, www.interexport.si/kmetijstvo

Kjer ne zmore narava, pomaga človek

V zavodu za gozdove dajejo pri obnovi poškodovanih gozdov prednost naravnemu pomlajevanju, a brez sajenja sadik vendarle ne gre.

CVETO ZAPLOTNIK

Praprotna Polica – Lastniki gozdov na območju kranjske krajevne enote zavoda za gozdove bodo večino od žleda poškodovanih gozdov poskušali obnoviti po naravni poti, predvsem v ravninskih gozdovih pa bodo večje jase, ki so nastale po spravilu »podrtije«, posadili s sadikami gozdnega drevja. »Ocenjujemo, da bo umetne obnove manj kot deset hektarjev,« je dejal vodja enote Martin Umek, ki je v soboto skupaj z gozdarko Karmen Nunar po strokovni plati usmerjal pogozdovanje v prostovoljski akciji zavoda za gozdove in zveze tabornikov Obnovimo slovenske gozdove. Več kot trideset prostovoljcev, med njimi je bila približno polovica tabornikov, je pogozdovalo gozdove

Na blejskem gozdno-gospodarskem območju so v soboto pogozdovale v škofijskem gozdu v Boštu nad Vintgarjem. Trideset tabornikov, štirinajst gozdarjev in še šest drugih prostovoljcev je posadilo 1900 sadik gozdnega drevja, od tega 1300 sadik macesna, 500 bukve in 100 kostanja.

Lastnik gozda Franc Maček in revirna gozdarka Karmen Nunar sta svetovala prostovoljcem, kako posaditi sadike.

na dveh lokacijah – v gozdu Franca Mačka v bližini Praprotnice in v gozdu Davida Kepica iz Cerkelj na območju med brniškim letališčem in vasjo Voglje. Skupno so posadili okrog osemsto sadik, od tega dve tretjini listavcev (gorskega javorja in češnje) in tretjino smreke. »Listavci hitreje zapolnijo prazen prostor, preprečijo razraščanje robide in prispevajo k temu, da so sestoji bolj stabilni,« je dejal Umek in prostovoljcem pojasnil, da je za pogozditev enega hektarja potrebno okrog dva tisoč sadik in da je to tudi precejšen strošek. Posaditev enega hektarja smreke, zaščita sadik in potlej vsakoletna obžetev stane približno pet tisoč evrov, pri listavcih je znesek še višji, okrog dvanajst tisoč evrov.

Prostovoljci so prišli na delovno akcijo dobro opremljeni – z rovnici in motikami za kopanje jamic pa tudi z vrečkami in torbami za prenašanje sadik. »Ko smo slišali, da zbirajo prostovoljce za pogozdovanje, smo rekli – gremo, bomo kot družina vse dopolne skupaj in še kaj koristnega bomo naredili,« je dejal Mitja Milič z Visokega (v družbi žene Urše, hčerke Maše in sina Jona) in dodal, da še nikdar v življenju ni sadil sadik gozdnega drevja. »Tudi sama sem lastnica gozda, vendar mi žled ni povzročil škode,« je povedala Sergeja Kolendo iz Škofje Loke, ki se je akcije udeležila skupaj s hčerko Hano. Lastnik gozda Franc Maček je prostovoljcem pomagal tako, da jim je s »svetrom« vrtil luknje za posaditev, in

kajpak tudi z nasveti o sadnji sadik: »Ne sadite jih preveč plitvo ali preveč globoko, narazen naj bodo vsaj dva metra, korenine zasujete s prstjo in ne z mahom in iglicami, prst okrog sadike poteptajte, ne sadite na poti ...«

V kratkem času posekali več kot dveletni etat

V gozdovih, ki jih »pokriva« kranjska enota zavoda za gozdove, je februarški žled po oceni gozdarjev poškodoval okrog 82 tisoč kubičnih metrov iglavcev in dobrih 57 tisoč »kubikov« listavcev. Lastniki so do 17.

oktobra pospravili blizu 50 tisoč kubičnih metrov iglavcev in skoraj 19 tisoč »kubikov« listavcev, pri tem pa so deleži pospravljenega drevja večji v zasebnih kot v državnih gozdovih. »Večino zasebnih lastnikov lahko pohvalimo za opravljeno delo, saj so v kratkem obdobju posekali in pospravili količine, ki ustrezajo od dve- do triletnemu etatu,« je dejal Martin Umek. V revirju Velesovo, kjer je v soboto potekala ena od prostovoljskih akcij, so lastniki po besedah revirne gozdarke Karmen Nunar pri spravilu zaradi nevarnosti lubadarja dali prednost

iglavcem, še zlasti smreki. Na Mačkovi kmetiji, kjer gospodarijo z enajst hektarjev veliko gozdno posestjo, sta jim lanski t. i. Martinov veter in letošnji žled poškodovala okrog štiri-sto kubičnih metrov pretežno drobnejšega drevja, še zlasti na parceli nedaleč od Praprotnice. »Dosele smo pospravili tri četrtine »podrtije«, vrednejši les nam je uspelo prodati, drobni les na kupih čaka na kupca,« je dejal gospodar Franc in dodal, da bo gozd tudi po umetni obnovi zelo na udaru, saj bo na robu načrtovane poslovne cone.

Na akciji so posadili sadike, za katere so denar prispevala podjetja in posamezniki, ki so z vsakim poslanim SMS-sporočilom prispevali en evro za nakup sadik. / Foto: Tina Dokl

Agromehanika

Vabilo

V soboto 6.12.2014 od 8h dalje v Hrastju 52a

Uradna predstavitev MACH 4

T: (04) 237 13 43
E: info@agromehanika.si
W: www.agromehanika.si

lipbled
Pesem gozda v vašem domu!

Vse dodatne informacije glede odkupa hlodovine so vam na voljo pri regijskih odkupovalcih:

Gorenjska
Igor KOROŠEC, gsm: 030 610 880
e-naslov: igor.korosec@lip-bled.si

Skladišče hlodovine LIP Bohinj
Andrej CVETEK, gsm: 030 640 588
e-naslov: andrej.cvetek@lip-bled.si

Ljubljanska kotlina, Selška in Poljanska dolina, Žiri ter Polhov Gradec
Vili DEMŠAR, gsm: 040 700 058
e-naslov: demsar@lip-bled.si

Notranjska, Dolenjska in Kočevsko
Bojan BARAGA, gsm: 030 634 434
e-naslov: bojan.baraga@lip-bled.si

Primorska
Jurij RUPNIK, gsm: 040 587 876
e-naslov: jurij.rupnik@lip-bled.si

■ NOTRANJA in VHODNA VRATA
■ LESENA OKNA, BALKONSKA VRATA
■ PARKETI, LAMINATI
■ POHIŠTVO IZ MASIVNEGA LESA
■ KLJUKE, SENČILA, POSTELJNI VLOŽKI IN LEŽIŠČA

ODKUP
hlodovine

- direktno od lastnikov gozdov
- hlodovina predelana na LASTNI žagi
- visoke odkupne cene lesa
- kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
- točna računalniška izmera lesa
- pošten odnos do lastnikov gozdov
- odkupujemo les smreke, jelke in bora

www.lip-bled.si

Odkup lesa se vrši:

- v tovarni LIP Bohinj
- ob gozdni cesti, primerni za tovorna vozila
- na panju.

**PONUDBA NOTRANJE OPREME
NA ENEM MESTU**

Dan slovenske hrane

Danes, v petek, je dan slovenske hrane. V skoraj vseh osnovnih šolah in vrtcih bodo otrokom postregli s tradicionalnim slovenskim zajtrkom, torej z lokalno pridelano hrano.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je pred tremi leti sprejela pobudo Čebelarke zveze Slovenije o uvedbi tradicionalnega slovenskega zajtrka, leto kasneje pa je tretji petek v novembru razglasila za dan slovenske hrane. Letos je pokroviteljstvo nad dnevom slovenske hrane, v okviru katerega bodo otrokom v vrtcih, osnovnih šolah, v osnovnih šolah s prilagojenim programom in zavodih za izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami postregli s tradicionalnim slovenskim zajtrkom – jabolki, medom, mlekom, maslom in drugimi pridelki in izdelki slovenskega porekla, prevzel predsednik vlade Miro Cerar, pri izvedbi pa sodeluje več ministrstev, ustanov in organizacij. »Ministrstvo, ki je pristojno za hrano, se prizadeva, da bi prišli do tedna ter nekoč tudi do meseca in leta slovenske

Lokalno pridelano, kakovostno, zdravo ... – to so poudarki današnjega dne slovenske hrane.

hrane,« je na predstavitvi dneva slovenske hrane dejal minister Dejan Židan in navedel več razlogov za uživanje domače hrane. Sadje in zelenjava iz lokalnega okolja sta sezonsko bolj dostopna, imata več vitaminov in višjo hranilno vrednost, vsebujeta

manj škodljivih dodatkov, transportne poti so krajše ... Na ministrstvu za zdravje izpostavljajo predvsem zdrav način prehranjevanja, pri tem pa se sklicujejo na raziskavo Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki je pokazala, da le 44 odstotkov mladostnikov

zajtrkuje vsak dan, da samo 40 odstotkov mladostnikov vsaj enkrat na dan zaužije sadje in le 25 odstotkov zelenjavo, da jih kar 37 odstotkov vsaj enkrat na dan užije sladkane pijače ... Pri uveljavljanju doma pridelane hrane je pomembna tudi vloga Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki prek svetovalne službe in spletnega portala Kupujmo domače vzpostavlja povezave med kmeti kot ponudniki in šolami in vrtci kot kupci lokalno pridelane hrane.

Številni čebelarji bodo danes že osmo leto zapored obiskali vrtce in šole, ponekod se jim bodo pri tem pridružili tudi udeleženci mednarodne konference čebelarskih organizacij iz trinajstih držav, v čebelarskem centru na Brdu pri Lukovici pa bodo postregli s kosilom, ki bo sestavljeno le iz certificiranih zaščitnih kmetijskih izdelkov.

GOZDARSKI VITLI
TAJFUN

Gozdarski vitli Tajfun
od 35 do 100 kN vlečne sile

Preizkusi svojo moč!

Gozdarska mehanizacija Tajfun
prodaja@tajfun.com

T: 03 746 44 00, F: 03 579 12 41

REZALNO-CEPILNI STROJI
TAJFUN

Tajfun Planina d.o.o., Planina 41A, SI-3225 Planina pri Sevnici

www.gorenjskiglas.si

AGROTEHNIKA
TRGOVINA Z REZERVNI MI DELI

VABLJENI v trgovino AGROTEHNIKA v ŠENČURJU, Beleharjeva 6a.

- AKCIJA - snežne freze
- NOVO - servis in popravilo vrtnih kosilnic

- kmetijska mehanizacija
- vrtna oprema
- rezervni deli
- gozdarska oprema
- akumulatorji, gume, olja, maziva
- potrošni material

DELOVNI ČAS: pon.–pet.: od 8. do 17. ure, sob.: od 8. do 12. ure
TELEFON: 04/25 11 155, 031/542 198, E-pošta: agrotehnika.retra@gmail.com

GOZDARSKE STORITVE

- posek lesa
- spravilo lesa
- cepljenje drv
- prodaja drv

Posek in spravilo lesa, cepljenje drv do dolžine 115 cm z ležečim cepilnikom ter prodaja drv raznih dolžin (25 cm, 33 cm, 50 cm in 100 cm). Drva vam dostavimo tudi na dom.

Klemen Maček, n.d.d.k. Žabnica 11 4209 Žabnica
041/756 449

Informacije: 041 756 449, macek.klemen89@gmail.com

hairtex
INNOVATIVE STABLE-CLOTHING. MADE IN GERMANY.

Vonj po hlevu v lasih?
Ne, hvala!

31,- € + dostava

hairtex® - hlevska kapa

- izdelana iz posebnega večslojnega poliestrskega blaga, ki omogoča dihanje las, ohranja notranjo klimo in preprečuje vdor zunanjih vonjav v lasišče.
- ščiti lasišče pred zunanjimi vonjavami, vetrom in dežjem
- na voljo v dveh različnih izvedbah. Kot rutasta kapa z zavezovalnimi trakovi, podobno kot naglavna ruta, in pa kot tesno nalegajoča se kapa z elastiko
- kapa je enostavna za vzdrževanje in se lahko pere v pralnem stroju pri temperaturi 40 C brez mehčalca.

ProFarm Sp. Senica 9; 1215 Medvode
KOŠENINA D.O.O. WWW.PROFARM.SI

MODRA ŠTEVILKA
080 73 74

Kamniške »fabrike« v muzeju

V Medobčinskem muzeju Kamnik so v torek odprli zanimivo razstavo Kam so šle vse fabrike? o usodah sedmih nekdaj zelo uspešnih kamniških tovarn. Razstavo spremlja tudi izviren Mali besednjak kamniške industrije.

JASNA PALADIN

Kamnik – Razstava predstavlja zgodbe sedmih najpomembnejših kamniških tovarn: Titana, Svilanita, Kika, Ete, Svita, Utoka in Stola, ki imajo svoje korenine na koncu devetnajstega ali na začetku dvajsetega stoletja, vse pa so nastale predvsem na pobudo podjetnih posameznikov.

Razvijale in izdelovale so izdelke, na katere so Kamničani ponosni še danes, zato so si številni na odprtju z veseljem ogledali denimo poslikane kozarce za Etino gorčico, pa Titanove mlinčke za meso ali krušne drobtine, sloviti stol rex, Utokove usnjene izdelke, slovite majolike »Nekaj predmetov smo že imeli v našem muzeju, precej pa so nam jih prinesli občani, nekdaj ji delavci teh tovarn. Poleg

tega se je nabralo zelo veliko dokumentov in fotografij in po gradivu sodeč, bi si prav vsaka tovarna zaslužila svojo razstavo in knjigo,« nam je povedal avtor razstave, muzejski dokumentalist Marko Kumer, ki se je projekta lotil že pred skoraj letom

Razstava bo na ogled še vse leto 2015, v sklopu projekta pa se bodo v muzeju zvrstili različni dogodki, kot so: spominski večeri, okrogla miza o perspektivah kamniške industrije, razstava Likovne upodobitve kamniške industrije, projekcije filmov o stari kamniški industriji idr.

in pol, ob lanskoletnem festivalu Kamfest, ko je zametke tokratne razstave skupaj z Goranom Završnikom in Matjažem Jugom iz Kulturnega društva Priden možic postavil v Parku Evropa v središču Kamnika. A tema si je upravičeno zaslužila

več strokovne pozornosti, kar dokazuje tudi veliko zanimanje Kamničanov. In kam so torej šle kamniške tovarne? »Stola ni več, barutane, torej KIK-a, tudi ni več, Utok je od vseh najbolj mrtev, saj za njim ni ostala niti stavba. Eta še relativno

dobro dela, a je treba vedeti, da je danes zaposlenih zgolj desetina iz tiste kvote, ki je delala na vrhuncu tovarne. Titan še dela ključavnice, a ga je polovica v francoski lasti. Od Svita ni ostalo praktično nič, razen – podobno kot pri Stolu – vrsta malih

podjetij, a blagovne znamke ni več. Svilanit še dela, a je imel včasih 1200 zaposlenih, danes pa jih ima 120, nam je na odprtju še povedal Kumer, ki je ob predstavitvi vsake tovarne posebej pripravil tudi kratke filme, ki jih je posnel skupaj z mladimi iz Mladinskega centra Kotlovnica.

Razstave ne spremlja klasičen razstaveni katalog, ampak Mali besednjak kamniške industrije, kjer so vsi pojmi, tudi izrazi, predstavljeni po abecednem redu. V besednjaku se tako na primer poleg samih tovarn, njihovih izdelkov in pomembnih posameznikov znajdejo opisi izrazov, ki so bili del delavskega vsakdana: čik pavze, sindikati, stavke, prvi maj in tudi ženske moških sanj – tradicionalna ikonografija moških garderobnih omarič.

Avtor razstave Marko Kumer iz Medobčinskega muzeja Kamnik je obudil spomine na sedem kamniških tovarn. / Foto: Gorazd Kavčič

Obiskovalci so na fotografijah iskali znane obraze in si z nostalgijo ogledovali nekdaj nepogrešljive izdelke kamniških tovarn. / Foto: Gorazd Kavčič

RADIO 93.8 FM GORENC
52. ROJSTNI DAN

Petek, 28.11.
od 15. do 19. ure
PLANET TUŠ
KRANJ

Glasujte za naj polko na spletnih straneh www.radiogorenc.si in v Gorenjskem glasu ter sodelujte v žrebu za letno vinjeto 2015 in 990 kilogramov lesnih pelet znamke German Pallets

Z nakupom v trgovinah v Planetu Tuš Kranj v času od 22 do 28.11. in oddanim računom v bobem sodelujete v žrebu za letno vinjeto 2015

Izžreban posameznik mora biti v trenutku žrebanja prisoten na prizorišču.

TANJA ŽAGAR
DEJAN VUNJAK
ATOMIK HARMONIK
TOMAŽ AHAČIČ - FOGL
IZBOR NAJ POLKE
VESELI BEGUNJČANI
OTROŠKA GASILSKA PARADA
NAGRADNE IGRE

VSTOP PROST

www.radiogorenc.si

generalni pokrovitelj

Kjer so zvezde doma

www.goldi-kamnik.si

REMONT

pokrovitelji

glavni pokrovitelji

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Plezala sta po ledenih gorah

Tržiška alpinista in ledna plezalca Klemen Premrl in Aljaž Anderle sta del letošnjega poletja preživela med plavajočimi ledenimi gorami na Grenlandiji, kjer sta snemala promocijski film z ekipo znanega proizvajalca malih kamer. Njuna avantura je na spletu nedavno požela val navdušenja, sama pa sta si s podvigom uresničila želje iz otroštva.

JASNA PALADIN

Pred nekaj tedni je predvsem športne navdušence na spletu pričakal težko pričakovani promocijski, 4-minutni film o novi seriji priljubljene male kamere, na kateri so številni Slovenci med čudovitimi prizori narave in različnimi adrenalinskimi podvigi prepoznali tudi tržiškega lednega plezalca Klemna Premrla. Posnetek si je na spletu pogledalo že več kot 17,6 milijona gledalcev. Krajši verziji se je prav te dni pridružil še 14-minutni film, ki podrobneje predstavi plezanje po plavajočih ledenih

gorah na Grenlandiji, ki ga je Klemen opravil skupaj s svojim prijateljem, sokrajnom in soplezalcem Aljažem Anderletom.

Za štirinajstimi minutami filma se skriva dvotedenska avantura, h kateri je Klemen kot enega najboljših ledenih plezalcev na svetu povabil ameriški režiser Zak Shelhamer. »Vse se je odvijalo zelo na hitro – od prvega sporočila do odhoda na Grenlandijo sta minila le kakšna dva tedna, a kaj dosti v nobenem primeru ne bi premišljeval, saj sem si na Grenlandijo želel že od nekdaj. Če pa sem pri tem lahko še plezal

in nekaj zaslužil, pa še toliko bolje. Narava tam me je pričakovano navdušila. V Icefjordu, ki sodi pod Unescovo zaščito, se dnevno odlomi 40 milijonov ton ledu, ki nato v obliki ledenih gora ali ledenih plošč plava sem in tja. Nekaterim ploščam smo rekli kar letalonosilke, saj so dolge več sto metrov, nekatere so bile nekaj deset metrov visoke, a kot vemo, jih nad gladino gleda le manjši del,« nam je povedal Klemen Premrl. Prav te ledene gore so bile njegov in Aljažev plezalni cilj, a kot poudarja, je plezanje tam zelo nevarno. Ekipo je za dva tedna najela

jadnico z izkušenim skiperjem, ki jih je vozil med ledenimi gorami, po občutku pa sta nato z Aljažem izbrala tiste, ki so se jima zdele dovolj varne za plezanje, da so na njih lahko posneli zanimive kadre. »Pri ledeni gori nikoli ne veš, kaj se bo z njo zgodilo. Same od sebe se obračajo, pokajo in razpadajo, led je zelo trd, a krhek, če na enem koncu udariš s cepinom, se lahko na drugem koncu zaradi sile odlomi več ton ledu. Je poln energije in napetosti. Splezala sva na sedem plavajočih ledenih gor, pri čemer sva vseskozi iskala kompromise – med tem, kar sva želela splezati, in tistim, kar se nama je še zdelo varno. Iskala sva stene, odtajane od sonca, ker sva na takšnih s cepini povzročala najmanj stresa,« še pravi in doda, da ju je jadnica vsakokrat previdno pripeljala povsem do gore, nato pa se zaradi varnosti odmaknila. Padajoči deli ledu bi na plovilu lahko povzročili preveč škode. S samim snemanjem se med plezanjem razumljivo nista ubadala, ker pa sta bila opremljena z več kamerami (na snemanju so jih imeli okoli petdeset), so posnetki res vredni ogleda.

Klemen in Aljaž priznavata, da njun podvig v plezalnem smislu nima posebne teže, saj se na Grenlandiji dolgih

Plezanje po ledenih gorah je spremljalo nenehno pokanje ledu. / Foto: GoPro

Gmote ledu so nadvse zahrbtne, a narava na Grenlandiji je hkrati osupljivo lepa. / Foto: GoPro

Na severu Grenlandije je bila dva tedna varno zavetje ekipe jadrnice. / Foto: GoPro

in posebej zahtevnih smeri ne da splezati, a kljub vsemu jima je največji otok na svetu, kjer sonce sveti 24 ur na dan, ostal v posebno lepem spominu. Ogledali so si tudi kite, večinoma zapuščene ribiške

vasice in zaliv Disko Bay, se v odmaknjenih zalivih sončili v kratkih rokavih ter med ledenimi ploščami zmrzovali v treh bundah. Skratka, avantura, ki je bila vredna vloženega tveganja.

Aljaž Anderle in Klemen Premrl na eni od plavajočih ledenih gora na Grenlandiji / Foto: GoPro

Zanimivosti

Kot novo za nekaj evrov – v Centru ponovne uporabe na Zarici ... **Stran 20**

Spomini

Dnevnik vojaka Jakoba Prešerna iz Begunj je po devetdesetih letih končno objavljen. **Stran 21**

Zgodbe

... o nevzdržnih razmerah afriških plemen, ki so podvrženi genocidu in nasilju. **Stran 21**

Od petka do petka

Sindikalist Branimir Štrukelj je skoraj prepričan, da se bodo sindikati dogovorili za skupen protestni shod 3. decembra.

Predsednik vlade Miro Cerar mora iskati novega kandidata za gospodarskega ministra in direktorja Sove. / Foto: arhiv GG (T. K.)

Ustavni sodniki so včeraj spet obravnavali pritožbo Janeza Janše zaradi odvzema poslanskega mandata. / Foto: Tina Dokl

Kot veverica v kletki

Nadaljevanje pogajanj med vlado in sindikati o varčevalnih ukrepih ta teden ni prineslo napredka. Sindikalist Branimir Štrukelj opozarja, da je veliko možnosti za skupne sindikalne protivladne proteste.

SIMON ŠUBIC

Vlada brez pisnega predloga

»Vrtimo se kot veverica v kletki in ne gremo nikamor naprej. Za to v tem primeru nosi odgovornost vlada, v celoti,« je po sredinem nadaljevanju pogajanj o varčevalnih ukrepih za leto 2015 dejal predsednik konfederacije sindikatov javnega sektorja Branimir Štrukelj. Sindikate je razburilo, ker vlada pogajalska skupina, ki se ji je pridružil tudi finančni minister Dušan Mramor, tokrat prednje ni prišla s pisnim predlogom novih ukrepov oziroma z opredelitvijo do sindikalnega predloga. Časa za dogovor imajo še približno mesec dni, pogajanja pa se bodo nadaljevala v četrtek prihodnji teden. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar je povedal, da bodo predloge natančno ovrednotili, da se bo do njih vlada lahko opredelila, predvsem pa, do katere meje lahko glede na javno-finančno stanje v državi sploh popusti. V vsakem primeru pa želi vlada iztržiti bistveno več, kot prinašajo letos veljavni ukrepi. V sindikatih v teh dneh potekajo različne aktivnosti, ki lahko tudi

že pomenijo dodatna zaostrovanja v pogajanjih. Šolski sindikat Sviz se je tako včeraj opredeljeval do protestnega shoda, ki bi potekal 3. decembra, prav tako včeraj sta se policijska sindikata dogovarjala o poteku nadaljnega sindikalnega boja ter usklajevala stališča in zahteve do vlade. Štrukelj je bil v sredo skoraj prepričan, da se bodo sindikati dogovorili za skupen protestni shod.

Rebalans proračuna potrjen

V sredo je državni zbor sprejel rebalans letošnjega državnega proračuna, s katerim se zagotavlja dodaten denar za izdatke, ki so bili ocenjeni prenizko, primanjkljaj pa povečuje na 1,2 milijarde evrov. Vlada je sicer poiskala tudi nekaj prihrankov. Letošnji prihodki državnega proračuna se tako zmanjšujejo za 20 milijonov evrov na 8,6 milijarde evrov, odhodki pa se povečujejo za 177 milijonov evrov na 9,8 milijarde evrov, zato se primanjkljaj povečuje na 1,2 milijarde evrov. Finančni minister Dušan Mramor je pojasnil, da je glavni razlog za nižje ocenjene prihodke v izpadu davka na nepremičnine, nižji pa bodo tudi

prihodki od dohodnine ter trošarin. Za okoli 84 milijonov evrov so se zmanjšali tudi pričakovani prilivi iz skupnega evropskega proračuna. Odhodki so višji predvsem zaradi vse večjih obveznosti zaradi odplačila obresti, povečali so se tudi transferji v pokojninsko blagajno in še nekaj drugih izdatkov. Vlada ima sicer po besedah premiera Mira Cerarja resne namene, da se javnofinančni primanjkljaj z letošnjih 4,2 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) prihodnje leto zniža na 2,8 odstotka BDP, do leta 2017 pa povsem odpravi.

Cerarjeve kadrovske zagate

Državni zbor je v sredo potrdil Alenko Smerkolj za ministrico brez resorja, pristojno za razvoj, strateške projekte in kohezijo, ki bo na tem položaju zamenjala novo evropsko komisariko za promet Violeto Bulc. Iskanje kandidata za gospodarskega ministra se medtem nadaljuje. Zadnjemu kandidatu Gojku Koprivcu se je namreč pred tednom dni nepričakovano poslabšalo zdravstveno stanje, zato je predsednik vlade Miro Cerar v ponedeljek njegovo

kandidaturo umaknil. Poiskati pa bo moral tudi novega direktorja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, saj je komaj 22 dni po imenovanju s tega položaja »zaradi zunanjih pritiskov« odstopil Andrej Oček.

Ustavni sodniki o Janševem mandatu

Ustavno sodišče je včeraj nadaljevalo obravnavo pritožbe predsednika SDS Janeza Janše zaradi odvzema mandata državnega poslanca, predlaga pa tudi začasno odredbo, da sodišče začasno zadrži odločitev državnega zbora, ki je 15. oktobra Janši odvzel mandat zaradi pravnomočne obsodbe na zaporno kazen v zadevi Patria.

Reševanje smučarije na Pohorju

Terme Maribor od tega tedna tudi uradno upravljajo hotele propadlega Športnega centra Pohorje, za katere je podpisalo kratkoročno najemno pogodbo do 12 mesecev, po njenem preteku pa se bodo morda pogajali tudi o nakupu objektov. Upravljanje žičnic na Pohorju je sicer že pred časom prevzel občinski avtobusni prevoznik Marprom.

Slovenci v zamejstvu (430)

Glasbena zahvala Janezu Petjaku

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Rodoljub z vedro pojočo dušo je za 84-letnega organista, zborovodjo in skladatelja Janeza Petjaka iz Štebna /St. Stefan pri Globasnici/ Globasnitz zapisal novinar slovenskih Novic iz Celovca Emanuel Polanšek. Kot samouk se je pri šestnajstih letih lotil igranja na orgle in klavir, za katera je sedel, če je le imel čas. Glasbeni talent je podedoval po mami, ki je otroke, bilo jih je šest, učila slovenske pesmi in besede. Šole so bile takrat samo nemške. Janezu je pri glasbenem zorenju najprej pomagal tedanji globaški organist Kariš, nato pa je v prvih letih po drugi svetovni vojni znanje bogatil na orglarski šoli v Celovcu in na pevovodskem tečaju v Ljubljani ter kasneje še na tečaju za organiste na celovškem konservatoriju. Izučeni zidar, poklic je podedoval po očetu, pušča za seboj neverjetno glasbeno

Janez Petjak se je udeležil tudi šentjakobske predstavitev svojih del, na krstni izvedbi v Šmihelu pa je celo sam zaigral na orgle.

in pevsko bogastvo, ki obsega harmonizacijo okrog 150 cerkvenih pesmi, sedem slovenskih maš, več psalmov in priredbe okrog 120 narodnih pesmi za moški in mešani zbor. Že 66 let vodi cerkveni pevski zbor v domači župniji, dolg pa je tudi seznam zborov in skupin iz Štebna

in Globasnice ter drugih krajev v Podjuni, ki jih je vodil od leta 1948 dalje. Poleg domačega cerkvenega vodi sedaj tudi pliberški mešani pevski zbor upokojencev.

Prav nič nenavadnega ni, če so se Slovenci v Podjuni na poseben način spomnili svojega rojaka in se mu zahvalili, ker se že skoraj sedemdeset let nesebično, skoraj idealistično razdaja za svoj narod, za njegovo kulturo, njegovo glasbo in pesem. Pevec in zborovodja Branko Hudl je nagovoril skladatelja in zborovodjo Edija Oražaja, da je Petjakova dela strnil v kantato z naslovom K Bogu pred oltar. Moči so združili Slovensko kulturno društvo Globasnica, pevski zbori iz Podjune in Koroški godalni orkester. Skupaj skoraj 100 pevcev in glasbenikov. Poleg Branka Hudla in Edija Oražaja sta pri izvedbi projekta

Od leve: dirigent David Mori, vodja projekta Kantate Branko Hudl, zborovodkinja Petra Staunik in glasbeni vodja projekta Edi Oraže

sodelovala dirigent Davorin Mora iz Slovenj Gradca in zborovodkinja Petra Straunik, tudi iz Slovenj Gradca. Krstna izvedba kantate je

bila 8. novembra v Šmihelu, nato pa še v Borovljah, v Št. Primožu in v nedeljo v Št. Jakobu v Rožu, povsod v polnih farnih cerkvah.

Slovenska prosvetna zveza in Zveza slovenskih organizacij bosta v ponedeljek ob 19. uri v dvorani igralnice v Vrbi/Velden podelili Rizzijevo nagrado avstrijskemu pisatelju Petru Turriniju.

Kako je zdaj v Berlinu

Minilo je že četrto stoletje od 9. novembra 1989 – od dne, ko se je začel padec berlinskega zidu, ta pa je bil najvidnejši simbol ločitve zahodnega in vzhodnega bloka. In kako je v Berlinu 25 let pozneje?

MIHA NAGLIČ

Četrto stoletje pozneje

V zadnjem času se je ob 25. obletnici padca berlinskega zidu veliko pisalo o tem, kako je bilo takrat in kako se v Berlinu živi zdaj. Eden najboljših prispevkov te vrste je gotovo intervju, ki ga je naša novinarka Polona Balantič naredila z enim najboljših poznavalcev nemške prestolnice. To je dr. Jürgen Kuttner, rojen leta 1958 v Vzhodnem Berlinu, zdaj pa že živa legenda berlinske kulturne scene. Bil je marsikaj: radijski moderator, novinar, soustanovitelj vzhodno-berlinske izdaje časopisa Tageszeitung (TAZ), gledališki igralec in režiser. Ker ne sodi med »urejene« gospode, se mu v današnjem Berlinu zdi marsikaj preveč »pošlitano«: »Mislim, da je škoda, da je vse postalo tako zelo urejeno. Imate cele mestne predele, ki so bili nekoč precej divji, danes pa so povsem urejeni. V njih pari srednjega razreda živijo v lastniških stanovanjih, nakupujejo v biotrgovinah in ponosno potiskajo otroške vozičke po ulicah.« Izgublja se socialna pomešanost mestnih četrti. »Tista nekdanja mešanost scene je imela veliko dodano, pravzaprav kar presežno vrednost. Nekako se nisi mogel izogniti prav nobenemu družbenemu profilu,

nobenemu razredu. Danes pa vsi živijo ločeno in različne družbene skupine se izogibajo druga drugi. Sam na primer že res veliko let živim v Prenzlauer Bergu, ki je bil še pred 15 leti zelo socialno mešan. Danes tam najdete le idiote, kot sem jaz; saj veste, umetniki srednjega razreda, arhitekti, dizajnerji in podobno. Počutim se kot banana, ki je prej živela v džungli z mnogo različnimi rastlinskimi vrstami, potem pa so jo presadili na plantažo banan, kjer so drug ob drugem le bananovci.« Kljub temu berlinska scena ni »poštirkana«. »Eden od dejavnikov, zaradi katerih berlinska scena nikoli ni postala tako poštrkana, je gotovo to, da Berlin nima ali pa skoraj nima stare buržoazije. Po gradnji zidu se je staro meščanstvo množično odseljevalo v zahodnonemška mesta.« O nemškem odnosu do novejših zgodovine pa je ta iskriivi Nemeč povedal tole: »Potrebovali bi inteligentnega odnos do zgodovine, ampak bojim se, da v tem Nemci nismo najmočnejši; ali o zgodovini totalno moraliziramo ali pa jo poskušamo potlačiti.« (Vir: MMC RTV SLO)

Najboljši direktorji tega sveta

Vas zanima, kdo so najboljši direktorji na svetu? Lestvico stotih najboljših

predsednikov uprav so sestavili v nemškem časopisu Harvard Business Manager, licenčni izdaji ameriškega HBM. Poglejmo prvih dvajset. 1. Jeffrey Bezos, Amazon (ZDA); 2. John Martin, Gilead Sciences (ZDA); 3. John Chambers, Cisco Systems (ZDA); 4. David Pyott, Allergan (ZDA); 5. David Simon, Simon Property Group (ZDA); 6. Lars Rebi-Sorensen, Novo Nordisk (Danska); 7. Hugh Grant, Monsanto (ZDA); 8. J. Michael Pearson, Valeant Pharmaceuticals (Kanada); 9. Mark Donegan, Precision Castparts (ZDA); 10. William Doyle, PotashCorp (Kanada); 11. Tadashi Yanai, Fast Retailing (Japonska); 12. David Novak, Yum Brands (ZDA); 13. Michael Wolf, Swedbank (Švedska); 14. Pablo Isla Alvarez de Tejera, Inditex (Španija); 15. Marc Benioff, Salesforce.com (ZDA); 16. Oscar Gonzalez Rocha, Southern Copper (Mehika); 17. Stephen Wynn, Wynn Resorts (ZDA); 18. James Taiclet mlajši, American Tower (ZDA); 19. Elmar Degenhart, Continental (Nemčija); 20. George Paz, Express Scripts (ZDA). – Pri sestavljanju te lestvice so upoštevali le predsednike uprav družb, ki so konec leta 2013 spadale med 1200 podjetij z največjo tržno

kapitalizacijo po Standard and Poor's Global 1200. Glavno merilo sta bili donosnost in tržna kapitalizacija podjetja v daljšem časovnem obdobju. Upoštevali so le predsednike uprav, ki so na tem položaju vsaj dve leti. Med njimi sta le dve ženski: 27. je Debra Cafaro iz podjetja Ventas in 51. Carol Meyrowitz, TJX. In še o njihovi izobrazbi: Več kot četrtnina ima končano poslovno šolo, ravno toliko jih je študiral eno od inženirskih strok.

Bolj znani, a nižje ocenjeni

Zdaj pa pogledajmo še nekaj bolj znanih imen med predsedniki uprav, ki se to pot niso uvrstili med prvih dvajset: 32. Jon Fredrik Baksaas, Telenor; 36. Gordan Nixon, Royal Bank of Canada; 41. Ulf Schneider, Fresenius. 45. Fujio Mitarai, Canon; 46. Carlos Alves de Brito, Anheuser-Busch InBev; 52. Nick Hayek mlajši, Swatch; 54. Howard Schultz, Starbucks; 60. Robert Iger, Disney; 64. Ayapal Banga, MasterCard; 66. Terry Lundgren, Macys; 73. Herbert Hainer, Adidas; 76. Mark Parker, Nike; 81. Freda, Estee Lauder; 89. Martin Winterkorn, Volkswagen; 98. Franck Riboud, Danone. – Ja, ti so pa nam vsem bolj poznani.

Zgodovinski posnetek: berlinski zid leta 1975, pogled na vzhodno stran / Foto: Wikipedija

Jeffrey Bezos (roj. 1964), Amazon (ZDA), naj bi bil najboljši direktor tega sveta. / Foto: www.forbes.com

Debra A. Cafaro (roj. 1957), predsednica uprave družbe Ventas, naj bi bila najboljša menedžerka na svetu.

Nove knjige (252)

Kosovel: Mehanikom!

MIHA NAGLIČ

»Mehanikom! / I. Mehanika ne more umreti, ker nima duše. Paradoks je mehaniku nerazumljiv, ker presega mehanične zakone. Paradoks je skok iz mehanike v življenje. Paradoks je živ kakor elektrika. A elektrika ni mehanična. Zato ne bodimo mehanični, ampak bodimo električni. / II. Stik električnih žic povzroča iskro. Stik mladih vrst povzroča tudi iskro. To je električni plamen. Za mehanike je nevaren, ker povzroča kratek stik in požge mehanizme. Kratek stik požge mehanizme. Prihajamo, da uničimo mehanizme. Človek – stroj bo uničen. Plakirajte: človek – stroj bo uničen!

/ III. Strel vodi ne koristi jo več. Strela mora požgati dušo. Naj udari vanjo, naj jo vžge! Uničiti moramo vse mehanizme. Vojno smo napovedali vsem mehanizmom! To je prva vojna napoved v državi SHS: Boj vsem mehanizmom! / IV. Svita se: ali čutite to svetlikanje? Ne ljudstev ni več, ne narodov, ne človeštva. En človek stoji sredi sveta, en sam človek, z belim trnjem kronan. A nad njim srebrna gloriola človečanstva. En človek je in vsi, ki stoje okrog njega, so le njegovi različni obrazi. Ali je rudar, ali strojar, ali nosač, ali kmet, ali uradnik ali pisatelj ali intelektualci ali berač, ne morem razložiti. Ali je Slovenec ali Nemeč, ali Rus ali Francoz,

ne vem, samo eno vem, da mi je strašno ljub ta človek, kdorkoli je, karkoli je. Ne vem, kdo je, kaj je, zame je dovolj eno: rad ga imam! / V. Novo človečanstvo vstaja. Kaj če prihaja iz nižin? Ponižano je bilo! Kaj če prihaja iz dna? Oskrunjeno je bilo! Kaj če prihaja z nevihto in strelami? Tlačeno je bilo. Samo eno je da prihaja; da le prihaja! Kaj če prihaja preko mrličev? Sila življenja je v njem. Sila, ki smrti kljubuje. Odprite okna! Nevihten zrak prihaja v sobo, novo vzdušje nastaja, polno ozona, polno krepkega zdravja! (Ozon prihaja od borov!) Odprite okna, odprite duri: novi človek prihaja. Vsi mehanizmi morajo umreti! Novi človek prihaja!

Poklonite se njegovemu trpljenju, poklekajte pred njegovim ponižanjem, pozdravite njegovo silo. (Zanj je bilo trpljenje – radost, ponižanje – poveljanje, sila – vstajenje.) Vsi mehanizmi morajo umreti! Novi človek prihaja! / VI. Dajte, da ga pozdravim i jaz! Srečko Kosovel, Tomaj na Krasu, julij 1925«

Kosovelov manifest Mehanikom! (zgoraj v nekoliko prirejenem besedilu) je brezčasni protest. Zdaj je doživel novo izdajo v samostojni knjižici, položeni v pisemsko ovojnico. Pesnikovo besedilo je vizualno nadgradila Sava Kosmač. Izvirno in sodobno, zelo primerno tudi za nekonvencionalno darilo.

Srečko Kosovel, Mehanikom!, Sanje, Ljubljana, 2014, 32 strani, 7 evrov, www.sanje.si

Zanimivosti

Knjige zbiratelji hitro odkrijejo in kupijo. Večinoma stanejo od enega do treh evrov. / Foto: Tina Dokl

Svetilkam zamenjajo kabel, stikalo in so spet varne za uporabo. / Foto: Tina Dokl

Prikupni plišasti medvedek išče novega lastnika. / Foto: Tina Dokl

Kolekcija lončkov za čaj ali ideja – lonček za barvice / Foto: Tina Dokl

Med popravilom tehničnih pripomočkov, gospodinjskih aparatov, ročnih in stenskih ur ... / Foto: Tina Dokl

Kot novo za nekaj evrov

»Ljudje so vse bolj ozaveščeni in še uporabnih in ohranjenih stvari ne mečejo več kar med odpadke, ampak jih prinesejo k nam,« pove Gregor Tomše o Centru ponovne uporabe na Zarici, ki so ga odprli pred dobrim letom dni. Denar od prodanih stvari namenijo zaposlovanju ljudi iz ranljivih skupin ...

Del ekipe socialnega podjetja Fundacije Vincenca Draklerja; od leve Janez Eržen, Branko Ožvald, France Papler in Gregor Tomše. Na Zarici je sicer odlična lokacija za Center ponovne uporabe zaradi dostopnosti, res pa zaposlene pod šotorom pozimi kar zebe, poleti pa preveč greje. / Foto: Tina Dokl.

SUZANA P. KOVAČIČ

In kako deluje Center ponovne uporabe? Ljudje predmete, ki jih doma ne potrebujejo več in bi jih želeli podariti, prinesejo v Center ponovne uporabe. Sodelavci centra predmete pregledajo, očistijo, ocenijo njihovo vrednost in prodajo. »V letu dni smo se že precej naučili in stvarjem znamo določiti vrednost, pomagamo si tudi s spletnimi stranmi, na katerih poiščemo čim bolj podoben artikel in njegovo vrednost; naša cena ne presega tretjine vrednosti artikla na spletu. Če podobnega predmeta ne najdemo, se nam pa zdi zanimiv, se posvetujemo z zunanjimi strokovnimi sodelavci. Veliko sodelujemo z Gorenjskim muzejem, marsikaj zgodovinsko, etnološko ... zanimivega tudi odkupijo,« je dejal Branko Ožvald, ki je mojster za popravilo električnih predmetov. Včasih dobijo npr. čudovito Art Deco svetilko, sesalnik, gospodinjski aparat pa je tem predmetom treba samo zamenjati stikalo ali pa električni kabel in spet delajo ter so varni za ponovno uporabo.

»Ljudje so vse bolj ozaveščeni in še uporabnih in ohranjenih stvari ne mečejo več

kar med odpadke, ampak jih prinesejo k nam. Zelo dobro sodelujemo s Komunalno Kranj, saj tudi njihovi delavci med odpadki najdejo marsikaj uporabnega. Na Pristavi pri Trziču imamo šiviljsko in mizarsko delavnico in iz starega stola, mize, omare naredimo čudovit unikat,« je povedal Gregor Tomše, direktor socialnega podjetja Fundacije Vincenca Draklerja, znotraj katere deluje Center ponovne uporabe. Zelo posebno so npr. po zasnovi arhitektke Simone Ožvald z notranjo opremo – iz starega je nastalo pohištvo kot novo, unikatno – opremili medgeneracijski center na Hujah v Kranju.

»Struktura kupcev v Centru ponovne uporabe na Zarici je različna; od socialno šibkih, preprodajalcev do zbirateljev; kupcev ne ločujemo, jih niti ne smemo, zelo radi pa imamo zbiratelje, ki pokažejo iskreno navdušenje. Denar od prodanih predmetov namenijo zaposlovanju ljudi iz

ranljivih skupin, za pomoč pri delovanju reintegracijskega centra na Pristavi, za delovanje socialnega podjetja. Trenutno je dvaindvajset zaposlenih, od tega imamo deset invalidnih oseb na usposabljanju za prodajalce, za delo v mizarski delavnici, za šivilje; imamo priznan program nacionalne poklicne kvalifikacije za realizacijo tekstila in pohištva.

V Center ponovne uporabe lahko prinesete skoraj vse, z izjemo zdravil in živil. »Nekaj časa smo bili skeptični glede knjig, pa jih zbiratelji hitro odkrijejo in kupijo. Zelo hitro prodamo gramofonske plošče,« je razložil Branko Ožvald. Še pred tednom dni so imeli na Zarici zelo ohranjen otroški stolček za v avto za ceno pet evrov, pa DVD-je z različnimi filmi po evro, likalnik za pet evrov, sokovnik za šestnajst evrov. No, daleč najdražji kos, ki so ga do zdaj prejeli in prodali za osemsto evrov, je bila slika slikarja in grafika Miroslava Kuglerja.

Prijazno do okolja

Socialno podjetje ima tri trgovine, poleg Zarice in Pristave ima od nedavnega trgovino tudi v starem mestnem jedru Kranja, ki je magnet za turiste. V trgovini v Kranju so tudi prvovrstni dizajnerski kosi, ki jih obdelajo v mizarski delavnici iz starih kosov, nekatere, kot je lesen stol kot počivalnik, pa v celoti izdelajo sami. »V tujini taki centri in trgovine odlično delujejo in dobijo nekaj denarja od okoljske takse, pri nas še ne. Pravzaprav je kranjska občina ena redkih pri nas, ki ima posluh za take vrste socialno podjetništvo, čeprav se že kaže interes še v nekaterih gorenjskih občinah,« je izpostavil Gregor Tomše. Do konca oktobra so v Centru ponovne uporabe na Zarici zbrali za 22 ton raznoraznih predmetov, kar pomeni, da so za toliko ton razbremenili okolje.

Ljudje lahko na Zarico lahko prinesejo tudi originalno pakiran sanitetni material, ki pa ga potem podarijo kranjskemu domu upokojencev. »Trenutno imamo tudi večjo količino smučarske opreme, ki jo bomo podarili, morebiti je to zanimivo za šole za njihove zimске šole v naravi,« je še dejal Branko Ožvald.

»V tujini taki centri in trgovine odlično delujejo in dobijo nekaj denarja od okoljske takse, pri nas še ne. Pravzaprav je kranjska občina ena redkih pri nas, ki ima posluh za take vrste socialno podjetništvo, čeprav se že kaže interes še v nekaterih gorenjskih občinah.«

Zgodbe

Z Afriko si delimo isti planet

Oči in ušesa Boga: na nedavnem srečanju v Domu Janeza Filipiča v Naklem je humanitarni aktivist Tomo Križnar skupaj s soprogo Bojano Križnar Pivk ter z gostjo, aktivistko iz Sudana Samah Jamous, predstavil nevzdržne razmere staroselskih plemen osrednje Afrike, ki so že več kot desetletje konstantno podvrženi genocidu, nasilju in izkoriščanju.

SAMO LESJAK

Tomo Križnar, ki ga je mednarodna fundacija za etiko in ekonomijo Ethecon letos razglasila za prejemnika nagrade modri planet, s katero počastijo izredna človeška prizadevanja za ohranitev Zemlje, se že več kot trideset let osebno trudi za izboljšanje katastrofalne situacije v osrčju Afrike, sicer po naravnih dobrinah najbolj bogatega kontinenta, katerega pa naša, zahodna civilizacija izkorišča na vsakem koraku, pred zločini nad tamkajšnjim prebivalstvom pa si politična srenja zatiska oči. Evropski in svetovni politiki, ugledni člani OZN, vsi po vrsti – tudi slovenska politika tu ni izjema – v soju medijskih žarometov obljublajo pomoč in se zavezujejo k čimprejšnji rešitvi problema, vendar pa kmalu na vse te obljube pozabijo. O kompleksnem vojnem stanju ter genocidu nad afriškimi staroselskimi plemeni – predvsem nad plemenom Nube v Sudanu – je Križnar izdal mnogo knjig, posnel pa tudi nekaj presunljivih dokumentarcev, ki razkrivajo farso mirovnih sporazumov, zrežiranih s strani velikih sil. Ključna je

genocidna mentaliteta arabske vlade, ki v spregi z zahodnimi – ter v zadnjem obdobju zlasti tudi s kitajskimi – politično-ekonomskimi korporacijami zaradi pohlepa po nafti, vodi in drugih naravnih dobrinah neusmiljeno iztreblja staroselce. Ti prebivajo na območjih, bogatih z naravnimi viri: v Nubskih gorah, Darfurju, Abjeiu in ob Modrem Nilu. Prav na ta območja pa so Križnar, Suleiman Jamous, humanitarni koordinator upornikov v Darfurju, in Klemen Mihelič, ustanovitelj humanitarne organizacije Hope, v zadnjih letih domačinom razdelili več kot tisoč malih kamer. Proti vojni so se odločili boriti s filmom: prav kamere so namreč tisto orožje, ki lahko s svojim nenehnim snemanjem zaščiti ogrožene Sudance.

Žal pa tudi kamere ne morejo preprečiti vseh zločinov. O enem izmed zadnjih je na srečanju v Naklem pogumno spregovorila Suleimanova triindvajsetletna hčerka Samah, ki je sicer v Kartumu končala študij medicine in je po poklicu zobozdravnica. V Sloveniji je skupaj s svojo mamo in bratoma, da duhovno – po

Bodo oblastniki končno upali uporabiti vzvode moči in prekinili izkoriščanje Tretjega sveta? Humanitarni par Bojana in Tomo Križnar, ki drži v rokah miniaturne leteče kamere, ki preprečujejo mnoge najhujše zločine, ter aktivistka iz Sudana Samah Jamous. / Foto: Matic Zorman

sudanski tradiciji – podpira svojega očeta, ki je v bolnišnici. Samah še kako dobro pozna tamkajšnjo trpko situacijo, kjer vonj po krvi ostaja stalnica vsakdana. Tako so v noči na 1. november pripadniki sudanske vojske v kraju Tabit pri Darfurju, sicer nič večjem od Naklega, poslili več kot dvesto žena in otrok. Šestnajst tisoč vojakov OZN, ki imajo nalogo ščititi

prebivalstvo, po grozovitem dogodku ni opravilo niti poštene preiskave. Predstavniki OZN v New Yorku trdijo, da nimajo dovolj dokazov. Večina svetovnih medijev – tako kot običajno – o tem novem grozodejstvu ni poročala.

Vsakodnevno izkoriščanje prebivalstva, ki sicer živi v sožitju z naravo, sta predstavila tudi Tomo in Bojana, ki sta ob fotografijah, ki povedo

več kot tisoč besed, spregovorila o njuni zadnji odpravi v Sudan in Kongo. Večina možkih – ter tudi žensk in otrok – je za dolar na dan prisiljena cele dneve v nečloveških življenjskih razmerah v domala nedostopnih rudnikih kopati rudo za imperialistične zavojevalce, ki nato to rudo drago prodajajo na zahodna tržišča, kjer jih uporabljamo za delovanje mobilnih telefonov ter

drugih tehničnih aparatov. Kot del zahodnega sveta pa del odgovornosti za takšno stanje leži tudi na nas. »Uspešnost Slovenije ni odvisna od tega, kdo bo premagal koga med našimi hribi in gmajnamami. Vzpostaviti se mora nova zavest, da ne živimo v varnem bunkerju in da sta varnost in blaginja naših otrok odvisni tudi od sodelovanja z vsemi svojim otrokom. Ne trudimo se, da bi reševali prebežnike iz Afrike v Evropo. Zavzemamo se za to, da bi ti, ki bežijo pred nesmiselnimi vojnami in zdajle pakirajo skromne cule in gledajo čez Saharo in Sredozemsko morje, lahko ostali doma. Rojevati doma, delati in preživeti od dela svojih rok doma. To je pravica vsakega človeka na svetu,« sta na zatiskanje oči pred problematiko izkoriščanja črnega kontinenta opozorila humanitarne aktivista. Par se bo že kmalu skušal vrniti na oblegana območja v Sudanu z novimi kamerami. Posneti nameravata nov dokumentarni film, ki bo skušal prepričati, da tudi stroji lahko služijo človeštvu v pozitivnem smislu, ne pa ga zgolj zaslužujejo in spreminjajo v robote.

Dnevnik vojaka končno objavljen

450 dolgo pešpot, ki se je začela v rekrutskem centru v Žalcu, je mladi sodnik Jakob Prešern iz Begunj nadaljeval proti planini Duplje pri Krnskem jezeru, kjer se je prvič srečal s fronto, od tam pa odšel v Zahodne Dolomite, kjer je preživel večino vojnega obdobja. – Vojaško življenje in svoje poglede nanj je tri leta skrbno zapisoval v skrite dnevnik.

MARJANA AHAČIČ

»Jakob Prešern je bil široko razgledan mož, znal je oceniti dogodke in napovedati, kaj se bo dogajalo. Govoril je veliko jezikov, zato je celo med vojno lahko bral časopise, je že nekako prišel do njih. Njegovi dnevnik, ki jih je skrbno zapisoval vsa tri leta, so živ in pristen zapis tedanjih dogodkov,« je Prešerna, mladega sodnika, ki so ga kljub visoki izobrazbi kot navadnega vojaka leta 1915 poslali na fronto, opisal Janez Žerovc, avtor knjige Vojak 1915 – 1918, v kateri so zbrani in Prešernovi vojni dnevnik.

»K sreči je bil bister človek in se je znal nekako prilagoditi težkim vojnim razmeram, zato je preživel. Zaoznanost, ki jo je dal sam sebi – da ne bo nikogar ustrelil – pa je bila njegova mantra, s pomočjo katere je vojno tudi

psihično preživel,« dodaja Jakob Prešern, dohtar, kot so mu pravili domačini, je bil v domačih Begunjah in v Radovljici zelo poznan mož, predvsem zaradi svoje izjemne predanosti planinstvu in fotografiji. Bil je predsednik radovljiškega planinskega društva, posebej aktiven je bil pri postavljanju Roblekovega doma na Begunjščici, pomagal je izbrati kraj in organiziral gradnjo Pogačnikovega doma na Kriških podih. Zato ni nenavadno, da se je med nekaterimi ljudmi vedelo za njegove vojne dnevnik. »Izvedel sem, da je pisal, celo domačin iz Begunj mi je povedal, da je dnevnik prebral, a se je po Prešernovi smrti leta 1975 izgubil. Večina tistih, s katerimi sem govoril, je bila prepričanih, da so ostali nekje v begunjski bolnišnici, kjer so Prešernu zadnje leto njegovega življenja dali sobo in

skrbeli zanj,« zgodbo o izgubljenih in odkritih dnevnikih opisuje Janez Žerovc, ki se že dolgo ljubiteljsko ukvarja z zgodovinopisjem.

»Vse sem prebrskal in jih na koncu našel pri Prešernovem pranečaku v Hrašah, skupaj s fotografijami. Gre za majhne knjižice, v katere je Prešern vsa vojna leta v stenografski pisavi skrbno zapisoval dogodke, vtise in razmišljanja. Vsak dan, kadarkoli je le imel čas. Stenografiral je zato, da zapiskov, ki so bili pogosto zelo kritični, nadrejeni ne bi našli. Ko je hodil na dopust, jih je spravljal v domači hiši, leta 1922 pa vse pretipkal in nesel svojemu prijatelju, kasneje narodnemu heroju Stanetu Žagarju, ki je bil takrat učitelj na Lipnici, češ da naj iz tega naredi knjigo. Pa se ni izšlo.«

Žerovc pravi, da je škoda, da so morali zapiski, ki so

Janez Žerovc iz Radovljice je poiskal Prešernove dnevnik, jih zbral in uredil v knjigo z naslovom Vojak 1915 - 1918, ki je letos izšla pri Mohorjevi družbi. Prešern je tudi avtor večine fotografij v knjigi.

tudi slogovno imenitno delo, na prvo javno objavo čakati več kot 90 let. »Očitno je bilo v Jakobu res nekaj Prešernovega. Znano je, da sta se njegovi oči in pesnik France Prešeren poznala in se v Kranju,

kjer sta oba delala, tudi srečevala. Skoraj zagotovo sta bila tudi sorodstveno povezana,« pove Žerovc.

Ko se je Jakob Prešern leta 1918 vrnil iz vojske, se je zaposlil kot sodnik in

služboval po različnih koncih Slovenije. Svetovna vojna ga je, še drugič, ujela v Ljubljani, kjer je ves čas okupacije zavzeto fotografiral. Tako je med drugim nastal izjemno zanimiv fotoesej o razmerah v okupirani Ljubljani med drugo svetovno vojno, ki ga hranijo v Muzeju novejšje zgodovine. Tudi sicer je Prešernov fotografski opus zelo bogat in v veliki meri še neraziskan, je povedal Žerovc.

Po drugi svetovni vojni so Jakoba Prešerna, tako kot številne druge intelektualce, na hitro upokojili. Od takrat dalje je s skromno pokojnino živel doma v Begunjah, skupaj s sestro, nekdanjo šiviljo. Po sestri smrti je zadnje leto svojega življenja, ko ni več mogel skrbeti zase, preživel v sobici, ki so mu jo dali v Psihiatrični bolnišnici v Begunjah. Tam je leta 1975 tudi umrl.

Na robu

Skrivnosti, 1. del

Oče, kaj si mi storil?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Včasih se nam zdi, da so družinske zamolčane skrivnosti značilne le za ameriške filme, ob katerih porabimo škatlo ali dve robčkov ter se veselimo, da se takšne reči dogajajo čez lužo, ne pa tudi pri nas.

Kako se lahko življenje obrne na glavo, če se kaj podobnega dotakne našega vsakdana, pa bi najbolje vedel povedati Štefan.

Letošnje leto je sploh bilo usodno zanj in njegovo družino. Najprej je žled podrl streho, ki je varovala les pred dežjem in snegom. Nakar so se začele poplave, enkrat jim je odneslo mostiček na koncu dvorišča, drugič so hudourniške vode vdrle v hlev in malo je manjkalo, pa bi koze, ki jih je dobil za

petdeseti rojstni dan, nesrečno končale.

M oje življenje je skoraj petdeset let teklo mirno, brez večjih pretresov, pripoveduje Štefan.

Bil sem edinec, starša sta me imela rada in sta mi omogočila marsikaj, za kar so bili drugi vrstniki prikrajšani. Med počitnicami smo hodili na morje, kjer smo imeli prikolico, z očetom pa sva bila kuhana in pečena tudi v hribih. Spominjam se, da je imel oče zmeraj veliko dela, tako da je naju z mamó že po kratkem času, ne glede na to, kje smo bili, pustil sama.

Prekupčeval je z lesom, imeli smo lastno žago, ki je kasneje, ko sem doštudiral, prerasla v uspešno lesarsko podjetje. V letih, ko sem bil v šoli in kasneje na fakulteti, sem vsak prosti trenutek izkoristil zato, da sem pomagal očetu. Svoje delo sem opravljal z ljubeznijo, saj mi je bil les blizu, navdajal me je z zadovoljstvom, inovativnostjo. Ob njem so se porajale vedno nove ideje, ki so pripomogle, da sva z očetom z leti postavila na noge podjetje, ki uspešno deluje še danes. Moram povedati, da sta moja starša še iz prejšnjega stoletja, kar pomeni, da sta bila – vsaka na svoj način – tudi zelo starokopitna. Mama je zmeraj dovoljevala, da je imel oče prvo in glavno besedo, pred njim je bila ponižna, nikoli

mu ni ugovarjala, četudi bi mu kdaj pa kdaj morala. Oče je moral imeti glavno besedo povsod, ne le znotraj družine, tudi v poslu. Sprva sem mu ugovarjal, saj veste, kako je bilo: v podjetje sem vlagal, garal od jutra do večera, oče pa firme ni hotel prepisati name. Govoril mi je, da bo tako ali tako nekoč vse moje, naj mu pustim sladko zadoščenje, da se lahko naokoli hvali, da je še zmeraj šef. S časom sem se s temi besedami sprijaznil, a ne povsem, pripoveduje Štefan.

Prvič je v družini prišlo do resnejših besedovanj, ko se je Štefan poročil. Njegova žena Tilka je bila bolj dosledna od svojega moža. Zdelo se ji je, da ni dobro, če vloga denar in nekaj, kar ni njeno. Zelo hitro po poroki sta s Štefanom vrgla karte na mizo. Dejala mu je, da če je tako trapast, da bo še naprej podložen očetu, naj kar bo. A ne na račun njene denarnice. Štefan se je strinjal, posledaj sta imela finance strogo ločene. Tudi hišo, ki sta jo naredila, sta lastniško razdelila na polovico.

P ogošto so prišli trenutki, ko v žepu nisem imel niti beliča, se spominja Štefan.

Očeta po več dni ni bilo doma, dejal je, da je šel na lov za najboljšimi hlogi. Zmeraj smo jih imeli v rezervi, človek nikoli ni vedel, kako se bodo stvari zasukale. Ves

dobiček smo vlagali v nove stroje, sušilnico. Ob pogledu na ustvarjeno sem našel opravičilo za marsikateri sivilas, ki sem ga imel na glavi. Očetove službene poti so se z leti vedno bolj podaljševale, a tega nisem niti opazil. Žena pa je. Zdelo se ji je sumljivo, zato mi je nekoč zaupala, kaj se ji mota po glavi. Bil sem zgrožen. A kaj sem mogel?! Takšna je bila – brez dlake na jeziku. Zgodilo se je le to, da sem očeta in mamó malo pozorneje opazoval, a v njunem obnašanju ni bilo zaznani niti senčice sprememb. Prišlo je leto 2012, ko smo prvič padli v likvidnostne težave. Podjetje, za katerega smo delali, je šlo v stečaj. Bili so nam dolžni več sto tisoč evrov in spoznanje, da se bomo morali obrisati zanje pod nosom, je bilo pošastno. Agonija je trajala več kot pol leta, končno nam je uspelo navezati stike z znanim podjetjem iz tujine, s katerim sodelujemo še danes. Pravzaprav so bili naši rešitelji, tega smo se oboji zavedali, moram reči, da pa naše stiske poslovni partnerji niso nikoli izkoriščali.

V tem času sta se domači firmi pridružila tudi sinova. Eden je doštudiral arhitekturo, drugi je bil uspešen pri študiju ekonomije.

Zdelo se mi je, da je že čas, da končno zadihamo, kot je treba. Z ženo sva si po

dolgem času privoščila malo daljše počitnice. Odšla sva v Malezijo, toplo sonce in morje je ponovno ogrelo najine stare kosti. Domov sva se vrnila polna dobre volje in energije. Bil sem tudi ponosen na sinova, saj sta se potrudila, da so posli tekli, kot je treba. Tudi oče je bil vesel, da ima pridna vnuka. Potem pa je prišel usodni ponedeljek. Že zarana me pokliče mama in mi v paniki pove, da je z očetom nekaj narobe. Odpeljemo ga v bolnišnico, a je bilo zanj že prepozno. Šok ob izgubi človeka, ki mi ni bil le oče, temveč tudi prijatelj, svetovalec, poslovni partner, družabnik, je bila neizmerena. Bil sem povsem na tleh, jokal sem kot otrok, ko smo se pripravljali na pogreb. Kot v snu se spominjam različnih govornikov, ki so očetu izrekli poslovilne besede. Dan je bil oblačen, vse dopoldne je deževalo, zoprne luže so bile povsod. Kar naenkrat pa me dregne žena in mi zašepče, naj si ogledam žensko v črnem, ki je stala malo stran od nas, sorodnikov. Nenehno je smrkala v robec, pod roko pa jo držalo dekle, staro približno toliko kot moja sinova. Skomignil sem z rameni, češ, pusti jo pri miru. Res me ni brigalo, kdo je. Zvečer sem nameraval vprašati mamó, če jo slučajno pozna, a sem pozabil. V dneh, ki so sledili, sem bil polno zaposlen z

urejanjem različnih papirjev, mami smo pomagali pri popraviljanju hiše, k njej pa se je preselil tudi starejši sin, da je ne bi bilo sedaj, ko je ostala sama, preveč strah. Žena je ostala doma, ker je imela neke zdravstvene težave, a je bila še toliko pri močeh, da je stopila do vrat, ko je pozvonil poštar. Zate je, pridi, podpisati moraš, me pokliče v pisarno. Kuverto, ki mi jo je izročil poštar, sem nekaj časa vrtel v roki. Zdela se mi je čudna, saj je bil moj naslov izpisan na roko. Redkokdaj, razen ob praznikih ali rojstnem dnevu, sem dobival osebno pošto. Žena skuha kavo, usedeva se v zimski vrt, nakar začnem brati. Veste, če bi se v tistem trenutku svet obrnil narobe, če bi začele leteti ošpičene prekle z neba, me ne bi toliko šokiralo, kot so me napisane vrstice. Neka ženska mi je sporočala, da je bila vrsto let očetova ljubica, da ima z njim hčerko, ki ima tako kot jaz pravico do dediščine. Menda sem postal bel kot zid – tako mi je kasneje povedala žena – začel sem se grabiti za prsi, zmanjkovalo mi je sape kaj se je zgodilo zatem, ne vem. Prebudil sem se v bolnišnici, priklopljen na aparature. Počasi so se mi zbistrile misli, boleče spoznanje, kaj mi je zakuhal pokojni oče, se je ostro kot nož, zarezalo v srce

(Konec prihodnjič)

Pubertetniki so kot marsovci

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Nehote in nevede se leta pubertete pomikajo navzdol proti desetim letom. Jezikanje, odmikanje od staršev in vpliv vrstnikov so prvi znaki, ki kažejo na to, da naš otrok postaja mladostnik. Te znake občutimo starši skoraj kot napad na naše poslanstvo. Ampak puberteta je neizogibna. Tisti, ki bi želeli nazaj svojega malega otročka, si zaman prizadevajo uvesti nove metode zblíževanja, nadzorovanja in posedovanja. Ne pomaga, če začnemo poslušati njihovo glasbo, si prebudemo nos, popek in uhlje. Nič bližje ne bomo, če se bomo starši oblačili kot pubertetniki in prevzeli mladostniški način življenja. To je kvečjemu naša druga puberteta, ne pa zblíževanje z otrokom. Ostanimo starši.

Mnogi starši težko sprejmejo, da njihove nekoč svete besede zgrešijo cilj. Mame se pritožujejo, da se njihovi

sinovi ne pogovarjajo več z njimi, ni več objemanja, posedanja v naročju in podobnih načinov izkazovanja ljubezni. Otroci se začnejo pogovarjati v čudnem, marsovskem jeziku, ki ga odrasli ne poznamo. Tako prihaja do situacij, ko mama pove, da se je dve uri pogovarjala s svojim otrokom. Otrok ni povedal nič. Kratki stiki v komunikaciji so del odrasčanja. Zato potrebujemo starši za ta mladostniški jezik predvsem veliko razumevanja.

Razumeti, da otrok želi odmik, je težko. Vseeno bi starši želeli obdržati mile trenutke otroštva, zaupljivosti in igrivosti. Tako se nekaj let poslavljamo od tega našega otroka, dokler ne odide. Zato je za otroke in za starše to nujno potreben čas, v katerem ni treba prehitovati ali zadrževati dogodkov. Vse se zgodi kot posledica naloženega v vzgojo in kot

nujnost pretrganja popkovi-ne. Slišala sem lepo misel, da je puberteta čas, ko se otroci v svojem potovanju skrivajo za luno. Gledamo luno in vemo, da je otrok tam zadaj, vendar ga ne vidimo, ne priključimo. Ni ga. Potem se nekega dne prikaže izza lune in si oddahnemo. To je čas pubertete. Čas za luno. Čas, ki bi ga tudi otroci najraje prespali in se zbudili brez mozoljev, brez boja za prostor med vrstniki, brez misli na vse, kar jih čaka.

Kaj lahko starši storimo v tem obdobju? Pravzaprav ne veliko. Še največ, kar lahko damo, je to, da smo v bližini. Brez stalnih, vrtajočih vprašanj in nadlegovanja, brez zasliševanja o prijateljih. Brez objokovanja za malim otrokom, ki nas je poslušal z odprtimi usti. Poskušajmo razumeti, da zaprta vrata v sobi niso zaprta zaradi nas, ampak zaradi nujnosti

odmikanja. Želja po samoti in po postavljanju svojega novega »jaza« najbouslišana in sprejeta z največjim razumevanjem. Vseeno naj nas tolaži misel, da smo v otrokovem svetu pustili največje sledi in ostajamo del njega. Čeprav je včasih videti, kot da nas v svojem svetu ne potrebuje. Zaupanje je osnova, na kateri gradi mladostnik. Mora vedeti in videti, da zaupamo v njegove sposobnosti. Verjamemo v njegove talente. Lahko ga večkrat spomnimo, da jih ima. Pustimo ga v problemih, da razmišlja, da mu je težko, in da zmaga s svojimi rešitvami. Čeprav bi mi naredili drugače. Pozabimo na stavek »saj sem ti rekla«. Namesto strahu pred tem, kaj vse se mu lahko zgodi, izberimo rajši možnost argumentiranja, ko želi na zabavo s prijatelji, ko želi ostati doma sam, ko povabi prijatelje. Nove izkušnje so

vedno priložnost za rast in za spremembo. Ne samo za otroke, tudi za starše.

Ne bojmo se mladostnikov padcev in neuspehov, najhujši so tisti, ki so prvi. Postala je skoraj navada, da otroci prve resne zavrnitve in neuspehe doživijo šele na poti osamosvajanja, ko niso več pod skrbno zaščito staršev. Srednja šola tako postane prvo bojišče, ko morajo zares sami poskrbeti zase, se postaviti na svoje noge. Starši, ki imamo radi svoje otroke, se veselimo njihove samostojnosti. V letih, ko se naš otrok obnaša kot da bi padel z lune, poskrbimo, da bo naš svet še vedno varen. To je čas, o katerem smo govorili, ko so bili otroci majhni. Ko bodo zrasli, bomo pa to in to ... Pogumno na pot osamosvajanja, dragi starši. Čas je, da se nehamo oklepiti otrok kot edine naše okupacije in pogledamo, kaj vse nas še čaka.

Zanimivosti

Planinski izlet: Jezerski Stog (2040 m)

Skalna kopica

Vrh v zaledju fužinarskih planin. Eden od vrhov, kamor ne vodijo označene poti. Osamljeni vrhovi v glasnem svetu tišine, ki navdušujejo šepeta.

JELENA JUSTIN

Pred kratkim smo obiskali dva dvatisočaka, Adama in Evo, ki šepetata rajski mir nad planino Jezerce. Že takrat smo pogledovali proti Jezerskemu Stogu, a je slabo vreme botrovalo odločitvi, da ga obiščemo naslednjič; danes!

Zapeljemo se v Bohinj in pri jezeru zavijemo proti Stari Fužini, kjer tik pred mostom zavijemo ostro in strmo levo navzgor proti planini Blato. Odvisno od ure našega prihoda je, ali bomo plačali cestnino v višini 10 evrov; po 15. oktobru ne zaračunavajo več. Sledi skoraj 10 kilometrov vzdrževane, asfaltirane ceste, ki pelje na Vogar, potem pa zavije desno po makadamu do planine Blato. S parkirišča nadaljujemo proti Blatu in takoj za rampo zavijemo desno na

stezico, ki poteka po izklesani kamniti polici. To je začetek poti na Krstenico, ki ni označena. Sledimo stezici do kolovoza, ga prečimo in na drugi strani nadaljujemo po stezici skozi gozd. Dobro vidna lovska steza se tu in tam strmo v okljukih dviguje skozi gozd. Po 60 minutah strmega vzpona skozi gozd bomo prišli do lične lovske kočice, ki stoji skraj na skalnem robu. Od lovske kočice nadaljujemo kar po poti naprej. Nad seboj bomo zagledali strehe prvih stanov na Krstenici. Če pogledamo proti zahodu, so pred nami razprostrani Ogradi, nad Krstenico se dviga Krsteniški Stog.

S Krstenice nadaljujemo po dolini med Ogradi, ki so na naši levi strani, in Krsteniškim Stogom na desni. Hodimo po nemarkirani stezi. Pred seboj v daljavi

zagledamo Jezerski Stog, levo od njega pa dve špici, Adama in Evo, ki ju že poznamo. Pot nas pripelje na opuščeno planino Jezerce, 1815 m. Na planini zavijemo desno proti sedlu, ki ga vidimo visoko nad nami. Sprehodi se do korita z vodo, kjer se začne dobro vidna in lahko sledljiva stezica do Jezerskega prevala, 1945 m. Pot na sedlo je prav očarljiva, saj v okljukih vijuga po travnatem pobočju, ki je bil še pozno v poletje poln prelestnega alpskega cvetja. Ko se približujemo sedlu, Adam in Eva pokazeta svojo divjo naravo na svoji južni strani. S sedla nadaljujemo desno proti Jezerskemu Stogu. Najprej prečimo dolg travnat greben, ko pa pridemo pod vršno piramido Stoga, se po skrotju povzpne do vrha, ki ga označuje ogromen možic. Ker je vrh del Bohinjske planinske

Jezerski Stog, mogočen, skalnat. Zadaj Adam in Eva. / Foto: Jelena Justin

poti, je tam tudi žig. Razgled z vrha je nekaj posebnega, saj se pred nami pokažejo vrhovi, ki jih ne obiščemo ravno pogosto, oz. vrhovi, ki so nam dokaj neznani. Proti severu teče čez Adama in Evo greben do Prevalskega Stoga, zadaj je mogočen Mišelj vrh, desno od njega skromnejši Koštrunovec, levo pa Mišelj-ska glava. Pogled nam uhaja na ošiljeni Škednjovec, zadaj se kažeta Vrh Hribaric in Mišelj-ski konec.

Za bolj adrenalinsko sestop z Jezerskega Stoga lahko izberemo pot proti jugu, kjer je Krsteniški preval. Skozi ozek žleb, do trav, ki se izogonejo gladkih plošč, nato pa skozi gosto ruševje. Lahko pa sestopimo do Jezerskega prevala in se po škrbini med Adamom in Evo povzpne se na njiju. A tukaj svetujem varovanje, ker je svet izpostavljen in krušljiv. Tisti običajni sestop je po poti vzpona; do sedla, nato pa po

lepi travnati poti do planine Jezerce. Od tod do Krstenice je še dodatne pol ure sestopa, s Krstenice pa še nazaj do planine Blato. Ni dovolj? Možnosti je dovolj; s Krstenice še do planine V Lazu, pa od tam do Blata, ali pa še naprej do Planine Jezero in od tam na izhodišče.

Nadmorska višina: 2040 m
Višinska razlika: 893 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Travnati greben do vršne, skalne piramide Jezerskega Stoga / Foto: Jelena Justin

Spodaj planina Jezerce, pred nami pa Ogradi in Debeli vrh. Prelep fužinski svet ... / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Brez nervoze po železni cesti

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

V Zagrebu je v Umetniškem paviljonu razstava velikega katalonskega slikarja in keramičarja – nadrealista Joana Mirója (1893–1983), rojenega v Barceloni. Na ogled je 40 slik in kipov iz fundacije Maeght iz majhnega provansalskega mesta Saint-Paul-de-Vence. Z njih veje zračnost, lahkotnost in spontanost, pod katere so dostikrat ujete žalost in grenkoba in notranja upornost zaradi morij španske državljanske in druge svetovne vojne. In to sva z Izbranim hotela videti. Kdo le bi iskal parkirišče po Zagrebu?! Že Prešeren je slavil železno cesto. Če prebereš časopis, pokramljaš, spiješ približek kavi, se pripelješ na cilj zložno, brez živčnosti. V razstavišču vlada

posebno vzdušje, stene imajo modrikasto-antracitni ton, na katerem Mirójeve barve še posebej zažarijo. Lune, zvezde, kometi, oči, žuželke, ženske in ptice. Nenadoma odpade breme vsakdanosti. Miró, ki je nekaj časa živel v Parizu, je svojo prvo sliko prodal Pablu Picassu. Mirójeva Kmetija, ki jo je naslikal v letih 1921–22, je obsedla Ernesta Hemingwaya, ki je sliko kupil, saj je v njej videl resnično identiteto Katalonije. Leta 1934 je Hemingway pripovedoval: »Joan je trdo delal devet mesecev, večkrat bolj lačen kot sit. Zvečer je hodil v telovadnico in boksal, da si nabere moči za naslednji dan.« Jesen življenja je Miró s soprogom preživel na

Mallorci, kjer je imel čudovit, prostran in svetel atelje, katerega bela streha je stilizirana kot galebja krila. In zato se je na našem jedilniku znašla katalonsko-mallorška kombinacija.

Mallorška fižolova enolončnica (Fava parada)

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g belega fižola, 500 g prekajenih svinjskih rebrc, 1 veliko rdečo čebulo, 2 stroka česna, 2 zrela paradižnika, 2 lovrova lista, 1 šopek blitve, oljčno olje, sol, poper, lističe mete.

Fižol namočimo čez noč. Čebulo in paradižnik sesekljamo, česen stremo. V primerni posodi, najboljša je glinena, na oljčnem olju opečemo rebra

ter dodamo česen. Dodamo še čebulo in paradižnik. Malo popražimo. Dodamo namočen in odcejen fižol, lovrova lista in zalijemo z vodo, da je dobro prekrita. Zavremo in zmanjšamo ogenj. Od časa do časa pomešamo.

Ko je fižol že skoraj mehak, dodamo sesekljano blitvo in meto ter začnimo s poprom in morsko soljo. Kuhljamo še približno 15 minut. Iz gotove jedi vzamemo kuhana rebra in jih zrežemo na kose ter jih znova vložimo v jed.

Polnjene sardine (Sardinas rellenas)

Za 4 osebe potrebujemo: oljčno olje, 12 velikih očiščenih in

metuljasto razprtih sardin, 3 sesekljane stroke česna, 3 žlice sesekljane peteršilja, pol bio limone, sok in lupinico, 95 g kuskusa, sol, poper.

Pečico ogrejemo na 240 °C. V skledi zmešamo strt česen, tenko narezano limonino lupinico, limonin sok in kuskus ter dodamo ščepe soli.

Sardine začnimo po notranji strani. Polovico sardin zložimo v naoljen pekač s kožo navzdol. Premažemo z 1/6 nadeva in pokrijemo z drugo sardino s kožo navzgor. Preden damo pekač v pečico na srednjo rešetko, sardine premažemo z oljem. Pečemo 8–10 minut. Ponudimo s kruhom.

Pa dober tek!

Četrto stoletje?

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Je res že četrto stoletje od padca Berlinskega zidu in od ustanovitve Demosa? Res: 9. novembra 1989 je začel padati zid, ki je bil najvidnejši simbol razdelitve sveta na dva bloka; 4. decembra istega leta je bila v Ljubljani ustanovljena Demokratska opozicija Slovenije – bolj znana po kartici Demos – predvolilna koalicija Slovenske demokratične zveze (SDZ), Slovenskih krščanskih demokratov (SKD), Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS) in Slovenske kmečke zveze (SKZ, poznejše SLS). Pred aprilskimi volitvami leta 1990 so se ustanovnim strankam pridružili še Zeleni Slovenije, pa Liberalna stranka in Sivi panterji. In ta koalicija je na volitvah 8. aprila 1990 zmagala, dobila je 54,8 odstotka glasov. Nove stranke so tako

premagale tiste, ki so nastale iz političnih organizacij prejšnjega sistema in so šle na volitve vsaka zase. Pa se spomnimo še teh: Zveza komunistov Slovenije – Stranka demokratične prenove (ZKS-SDP), ki je januarja 1990 izstopila iz Zveze komunistov Jugoslavije (ZKJ), je na volitvah dobila 17 odstotkov glasov; Liberalno-demokratska stranka (prej ZSMS, Zveza socialistične mladine Slovenije) 15 odstotkov; Socialistična stranka Slovenije (prej SZDL, Socialistična zveza delovnega ljudstva) 5 odstotkov

Zmaga Demosa oziroma dogajanje, ki je potekalo pred njo in po njej, je bila takrat nekaj prelomnega, za nas je imela seveda še večji pomen, kot ga je imel medijsko globalno odmevni padec zidu; tudi tega so spremljale velike tektonske spremembe na evropski in planetarni ravni. Na prvi pogled se mnogim zdi, da je šlo za dve ločeni dogajanja, a po mojem sta bili globinsko povezani bolj, kot se nam je zdelo takrat. Denimo, da zid ne bi padel oziroma da ne bi prišlo do odjuge v odnosih med Zahodom in Vzhodom, ki jo je na hladnejši strani železne zavese poosebljal Mihail Gorbačov – v tem primeru tudi demokratične spremembe pri nas ne bi bile mogoče oziroma bi potekale veliko počasneje in manj radikalno. Ko je nedavno (2. novembra) v Moskvi umrl general Veljko Kadijević, takratni jugoslovanski minister za obrambo, so v

spominskih odzivih omenjali tudi dejstvo, kako je šel v tistih letih tajno v Moskvo k maršalu Dmitriju T. Jazovu, takratnemu sovjetskemu ministru za obrambo – z vprašanjem, ali bi Sovjetska zveza in Rdeča armada podprli JLA, če bi ta izvedla državni udar in tako zaustavila demokratične spremembe v Sloveniji, na Hrvaškem in v BiH. Jazov naj bi bil za, Gorbačov proti. Kakorkoli že: odgovor je bil negativen, sovjetsko vodstvo se je že pred tem odločilo, da izstopi iz tekme z ZDA in Zahodom, ki je ni moglo več dobiti. In šele ta odločitev je omogočila vse tiste globoke spremembe, tako padec zidu kot prve svobodne volitve pri nas. Nosilci sprememb pri nas so bili novi ljudje in nove stranke, a njihova prizadevanja ne bi mogla uspeti, če jih ne bi omogočile spremenjene razmere na evropski in globalni ravni.

Po časovni distanci od tistih prelomnih let, ki zdaj znaša že četrto stoletje, je vse bolj očitno še eno dejstvo: da se je osamosvojitveni naboj, ki je spremembe omogočil, zdaj že precej iztrošil. Očitno je, da ne učinkuje več. Današnjih težav ni mogoče reševati z navdihovanjem pri takratnih, ampak morajo novi ljudje poiskati nove rešitve. To je moje skromno mnenje, ki sicer ne želi zmanjšati veličine Demosa in njegovih prizadevanj. Z imenom Demos označujemo veliko reč, ki pa je zdaj že zgodovina. Soočeni smo z novimi problemi, a žal se zdi, da rešitev (še) ne poznamo. Jih sploh iščemo?

Vaš razgled

Po vrnitvi s 23. svetovnega prvenstva Firefighter Combat Challenge v Phoenixu v Arizoni, kjer so slovenski gasilci znova dosegli izjemne rezultate, so gasilski kolegi iz PGD Gorenja vas svojega predsednika Gregorja Stanonika pričakali tudi s posebno nagrado. Kot je nekdo komentiral, je »kar bajto dobil«, saj so mu izročili načrte za nov gasilski dom v Gorenji vasi. To, da resnično potrebujejo nove prostore, več kot zgovorno priča tudi zgornja fotografija ... / Foto: Gorazd Kavčič

Fotografija, delo našega fotoreporterja Gorazda Kavčiča, zgovorno napoveduje vreme za ta konec tedna. Ker je po gorah že sneg, bo nekoliko hladneje. V višjih legah bo pretežno jasno in sončno, v nižinah se bo dopoldne (in ponekod ves dan) zadrževala megla ali nizka oblačnost. C. Z.

Manjšine z jeziki izginjajo potihoma

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Avstralski profesor Peter Muhlhausler je že pred leti opozoril na to, da bo ob koncu našega stoletja izumrlo skoraj 90 odstotkov svetovnih jezikov. Britanski jezikoslovec David Crystal pri tem dodaja, da jeziki še nikoli niso izumirali s tako hitrostjo. Njegova napoved sicer ni tako črnoleda kot Muhlhauslerjeva, saj pravi, da bo v prihodnjih stotih letih izumrlo »samo« polovica jezikov. Na svetu danes govorimo okoli 6000 jezikov, na približno dva tedna pa eden umre. Preživelo bo le nekaj največjih, kot so angleščina, španščina, nemščina, francoščina in mandarinska kitajščina. Zgovoren

podatek je tudi, da so v Avstraliji pred prihodom belcev govorili 250 jezikov, zdaj jih le še okoli 50.

Zakaj povzemam te podatke iz oddaljenih multikulturnih dežel? Zato, ker je globalizacija svet naredila veliko manjši, spremembe na njem pa so veliko hitrejšee od tistih pred leti. Ko danes govorimo o izumiranju jezikov v Avstraliji, to ni več oddaljen primer, ampak nekaj, s čimer se bomo slej ko prej ukvarjali tudi mi. In res je pred dnevi UNESCO potrdil napovedi, da bo čez sto let na svetu vsaj pol jezika manj. Ob tem pa so objavili še listo 33 najbolj ogroženih jezikov v Evropi. In na

tej listi je na nečastno drugo mesto prišla tudi naša Slovenija. Ampak ne zaradi slovensčine, ki tudi nima ravno svetle prihodnosti, pač pa zaradi jezika kočevskih Nemcev, tako imenovane kočevščine (gottscheerich), za katero na seznamu UNESCO sploh ni več podatkov, koliko ljudi jo sploh še govori. Nekdanja nemško govoreča skupnost, ki je živela na Kočevskem, je svoje bavarsko narečje ohranjala več kot 600 let, vse od naselitve okoli leta 1330 do izselitve leta 1941. V drugi polovici devetnajstega stoletja so našli še okoli 28 tisoč Kočevarjev, leta 1940 pa le še okoli 12.500.

Konec druge svetovne vojne in nemški poraz sta nato naredila svoje. Leta 1945 so morali skoraj vsi Kočevarji zapustiti Jugoslavijo, tiste, ki niso uspeli pravočasno pobegniti, pa so jugoslovanske oblasti razlatile in izgnale. Ostalo je le še nekaj sto ljudi, ki so zaradi političnega pritiska začeli opuščati svojo etnično identiteto. Po zadnjih popisih prebivalstva je v občini Kočevje okoli 20 ljudi še navedlo nemščino kot materni jezik.

Peter Muhlhausler je pri svojem opozorilu o izginjanju jezikov dejal: »Z vsakim jezikom, ki se ne uporablja več, izgine na tisoče let človeških izkušenj.« David

Crystal pa pravi: »Jezikovna (in s tem kulturna) raznolikost je ključna za preživetje človeške rase. Če bi na svetu prevladal en sam jezik, denimo angleščina, bi bila to največja intelektualna katastrofa v zgodovini človeštva.« Ne pozabimo na to, da oba jezikoslovca prihajata iz angleško govorečih držav!

Na koncu lestvice 33 ogroženih jezikov, ki so jo objavili pri UNESCO, so jeziki, ki jih v Evropi govori od 400 do 600 tisoč ljudi. Od te številke do dveh milijonov, kolikor nas govori slovensko, je res še veliko, ampak, kot že rečeno, spremembe v globalnem svetu so danes veliko hitrejšee kot v preteklosti.

TRZLJE DRILO GG

KONCERT TREH GLASBENIH VELIKANOV NA BLEDU

V nedeljo se v Športni dvorani na Bledu ni drsalo, temveč pelo in plesalo. Oboževalce narodno-zabavne in dalmatinske glasbe so zabavali Modrijani, Ansambel Saša Avsenika in hrvaška diva Tereza Kesovija. Glasbeno prireditev je organiziral Tekaško smučarski klub Bled z namenom napolniti klubsko blagajno, kar jim bo omogočilo nadaljnje delovanje in lov na kolajno na svetovnem prvenstvu v nordijskih športih v Falunu na Švedskem.

Urša Glušič

Prva je na oder stopila Tereza Kesovija in zbrane pozdravila z uspešnico Prijatelji stari gdje ste. Sledile so njene najbolj znane pesmi, ki so v dvorano prinesle delček Dalmacije. Na odru je blestela z vrhunskim glasom in stasom, sprehodila pa se je tudi med publiko. Kljub temu da je že zakorakala v sedmo desetletje, je znova pokazala strast do glasbe, veliko energije in smisla za humor, saj je s

svojimi šalami poskrbela za smeh in sproščeno vzdušje. Ker pa je tokrat pela za Slovence, brez Šifrerjeve Za prijatelje ni šlo.

Publiko so po nežnih baladah na plesišče privabili zvoki polke in valčka, saj so oder zavzeli Modrijani. Štiričlanska zasedba, ki jo sestavljajo bratranca Rok in Blaž Švab ter brata Peter in Franjo Oset, ostaja zvesta narodno-zabavni glasbi, z a cappella prepevanjem pa ohranjajo tudi slovensko ljudsko glasbeno izročilo. Njihove pesmi so v nedeljo prepevali pripadniki vseh

generacij, največje navdušenje pa je bilo slišati, ko so Modrijani zaigrali svojo najbolj znano – Ti moja rožica. Obljubljali so dober žur in obljubo tudi izpolnili. Povedali so, da se med gorenjsko publiko počutijo zelo dobro, pevec Blaž Švab pa je v šali dejal: »Toliko nastopamo po Gorenjskem, da se mi zdi, da danes pol občinstva kar poznam.«

Modrijani trenutno veljajo za najbolj zaželeno narodno-zabavno zasedbo, ki je tudi tokrat pokazala izjemen nastop in požela bučen aplavz poslušalcev. Njihov

recept za uspešno glasbeno pot pa sta iskrenost in poštenost. »Moraš biti iskren in pošten do publike ter do sebe in ustvarjati z neko čisto ljubeznijo do glasbe. Moraš pa imeti tudi nekaj garača v sebi in zdi se mi, da lahko premikaš meje,« je še dodal Blaž Švab.

Za Avsenikove melodije so poskrbeli člani Ansambla Saša Avsenika. Mlada zasedba, ki jo sestavljajo Sašo Avsenik, Mitja Skočaj, Jan Tamše, Matic Plevel, Aleš Jurman, Maja Berce Podrekar in Dejan Zupan, je ravno tako napolnila plesišče. »Videl sem, da ljudje v dvorani sedijo v jaknah. Mi jih bomo tako po greli, da bodo do konca koncerta v spodnjih majicah,« se je pred nastopom pošalil Sašo Avsenik. In res je bilo tako.

Posebno presenečenje so bile tri mlade pevke: Tamara Šmit, Taša Mihelčič in Ana Skumvač. Zapele so aktualne uspešnice zabavne glasbe in pokazale velik glasbeni talent. Točili so se vrčki piva, pekle so se jedi z žara, poskrbljeno pa je bilo tudi za najbolj sladkosnede. Organizatorji so pripravili tudi srečelov z nagradami.

Vsekakor se bo o tokratni nedelji na Bledu še nekaj časa govorilo. Trije glasbeni velikani so poskrbeli za nepozabno zabavo, ki bo ostala v lepem spominu vsem udeležencem glasbene prireditve.

Tereza Kesovija je bila in ostaja glasbena diva. / Foto: Luka Renar

Predsednik Tekaško smučarskega kluba Bled Vinko Poklukar v družbi povezovalca tokratnega programa Vinko Šimeka / Foto: Luka Renar

Plesišče so napolnili Modrijani. / Foto: Luka Renar

LAŽJI SUDOKU

4							
9			6	2			8
		8	5	1	4		
5	2			1			8 6
1			4	6			2
7	6			3			5 4
		7	8		4	9	
2			1	9			7

Rešitev:

1	7	2	5	2	3	9	9
2	3	8	9	1	1	7	2
3	9	6	2	8	7	4	6
4	5	1	8	2	6	9	7
5	2	9	6	7	5	2	1
6	1	3	2	4	3	8	5
7	4	7	1	6	9	5	2
8	2	7	9	1	4	3	8
9	8	4	5	2	1	7	6

TEŽJI SUDOKU

9			2			1	
		5		1		9	
2		3	5				6
		6	7				4
		7	5	9			
1			8	6			
3				8	1		7
	8		2		3		
	2			1			

Rešitev:

6	8	1	4	2	9	7	5
9	5	7	2	1	3	4	6
2	3	9	6	7	8	5	1
5	2	8	5	3	1	4	6
1	3	2	9	7	6	8	5
7	4	1	6	5	2	3	8
8	2	7	1	9	4	6	3
3	6	5	8	2	7	1	4
4	9	3	7	6	5	2	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

HUMOR, HOROSKOP

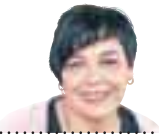
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Počutili se boste utesnjeno, zato ne boste mogli delovati tako, kot si boste sprva zamislili. Mimo ovinka malo desno in malo levo, potem pa počasi bo. Denar, ki ga pričakujete že nekaj časa, bo končno le prišel. Ne bo vam dolgčas.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Vaša nestrpnost se bo z naslednjimi dnevi še stopnjevala. Niste vajeni čakati in tudi vnaprej se nimate namena spremeniti, zato pa pač morate vsake toliko časa plačati davek za nestrpnost – in ta je potrpljenje. Ozrite se vase, tam so odgovori.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Težav, ki se jih že vnaprej bojite, ne bo, če boste do določene osebe povsem odkriti. Kmalu boste lahko uživali ob spoznanju, kaj vse lahko prinese zaupanje in hkrati svoboda v odnosu. Pri denarju zaenkrat še ne bo sprememb.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Nekdo od bližnjih se bo zelo trudil, da vas spremeni, oziroma vaš pogled na določene zadeve. Vse to boste sprejeli z veliko mero razumevanja in s tem koristili sami sebi. Poslovno se vam obetajo dobre spremembe, za kar je skrajni čas.

Lev (23. 7.–23. 8.)

V naslednjem tednu boste zelo nepredvidljivi in vaše razpoloženje bo zelo spremenljivo. Tega ne bo sprožila slaba volja, ampak zavest, da se boste morali končno odločiti, kako naprej. Brez skrbi, nobena odločitev nikoli ni napačna.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Kljub temu da se boste maksimalno potrudili in upoštevali želje drugih ljudi, se boste tudi tokrat izognili določeni odgovornosti. A že v začetku drugega tedna se vam situacija ponovi in izhoda ne bo. Ni kaj, treba se bo potruditi.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Želite si veliko svobode in jo zato dopuščate tudi drugim. A na žalost ali veselje se boste tokrat ujeli v svojo lastno zanko. Enkrat ni nobenkrat, po drugi strani pa je to lahko že preveč. Zaradi denarja se vam bo dobro izšlo.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Z nagrado za svoj trud boste kljub pričakovanjem zelo prijetno presenečeni. Uživali boste v vsestranski pozornosti, ker je to za vas redkost, še toliko bolj. Pri ljubljeni osebi boste poskusili s staro zvijačo, odziv bo neverjetno dober.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Vso potrebno energijo boste črpali iz ljubezni in uspešno premagali kakršnekoli ovire. Koliko se vam bodo izboljšali odnosi na ljubezenskem področju, bo odvisno samo od vašega vlaganja. Ker po naravi zelo težko pokažete svoja čustva, boste presenečeni.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Ne marate plehkkih pogovorov, zato boste še toliko bolj veseli sogovornika, ki bo vaših misli. Pogovor se bo zavlekel in samo od vas bo odvisno, ali bo ostalo samo pri tem. Poslovno in finančno se vam obetajo večje spremembe.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Dobro boste morali razmisliti, preden boste naredili odločilni korak. Srce naj bo na drugem mestu. Daljša pot, ki je pred vami, vam prinaša same pozitivne spremembe in veliko dobre volje. Zaradi nekega nasveta se boste upravičeno jezili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Če boste upoštevali nasvete ljudi, ki vam hočejo samo dobro, boste kmalu spoznali, koliko ste v resnici močni, in dobili boste občutek zavedanja in potrebnosti. Verjemite komplimentom. Temni oblaki bodo postali le še zabrisan spomin.

IŠČE SE MINISTER

Pridružili smo se vladni ekipi, ki išče že četrtega gospodarskega ministra, in se z njimi podali na teren.

Mali Brat

Najprej se je zalomilo z nekdanjim NLB-jevcem Ervinom Pfeiferjem, njegovega naslednika Jožefa Petroviča so zbrisale radirke, edigsi in drugi pisarniški material, tretji – Gojko Koprivec je še pred nastopom funkcije iskal pomoč na urgenci. Pregovor v tretje gre rado torej ni vzdržal, kdo ve, mogoče tudi zato, ker je bil kandidat Gojko in ne Rado. Išče se torej četrtega.

Menda so se v SMC-ju, prav tako pa predsednik vlade Cerar mlajši, odzvali na namige nam sicer neimenovalih prišepetovalcev iz ljudstva, naj že nehajo iskati ministra med bivšimi gospodarstveniki, ampak naj iščejo med preprostimi ljudmi, ki vedo, kako in kakšnega posla se je treba lotiti, da lahko povežejo začetek meseca z njegovim koncem

in jim pri tem na koncu še ostane za kakšno pivo ali dve.

Prva postaja naše vladne posadke »Iskalec« je bila za šankom lokalne gostilne.

»Lejga, Joža, kuko smo?«
»V redu. Zdej k siv politiki pr korit, pa loh daš za eng a ta krahkega.«

»Še eng a takrahkega za Joža tle. Ti, a maš kaj časa, en dev ma m zate?«

»Aja, kva pa? Men se devat glih ne da več kaj dost, ma m že soja leta.«

»Ah, nč tacga. Eng a ministra za gospodarstvo rabmo. Pa nobeng a dobrg a ni. Z vsakmo je kej narobe. Ti pa, kokr vem, maš vse pošlihtan. Piješ eno vrsto pira, ne glede na ceno, ne piješ ga na kredo in ga ne voziš v davčne oaze, ampak ga konzumiraš doma.«

»Kje si mene najdu za takle šiht. Tok nizko, da bi bil minister, se pa v mojih letih res ne bom spustu. A je to sploh kš n dev. Ga ni dna rja. Mam pa tri prj atle tamle

Novi kandidati za gospodarske ministre bi si funkcijo delili in se menjali vsak tretji teden. / Foto: B. Runchen

skoz gmajno se pelješ, dol spodaj eno cesto delajo.«

In smo se odpeljali do Jožetovih prijateljev in jih res zalotili pri urejanju cestnih bankin. Trojica je za trenutek odložila orodja (glej fotografijo).

»Joža je reku, da bi mogoče kdo od vas bil zainteresiran za reden šiht. Pogodba vam garantira dev za slabe štir leta. Potem pa itak ostaneš na ministrstvu.«

»Če je dober d nar, bi se mi k r pr javl. Sam bi se vsi trije menjali, vsak po en teden. A je mal ca vključena v plačo? A v kopalnic je topla voda? Kva pa okna, a dobr dihtajo? Kolk nas bo pa v eni sobi?« in še nekaj vsebinskih vprašanj so imeli bodoči kandidati za gospodarskega ministra.

Očitno bo tudi novi minister oziroma ministri spet iz gospodarstva.

Od zadaj

Ko je Bog delil bedake, je v vsaki deželi pustil enega. Nad slovenskim parlamentom pa se mu je vrečka strgala ...

Slovenski šolniki kot običajno v boju za svoje pravice stavijo na štrukelj, sami pa se medtem raje pocrklijo s smetano na ...

TA JE DOBRA

Blondinka piše v dnevnik

Dragi dnevnik!

V hiši sem dala zamenjati vsa lesena okna z novimi PVC-okni, ki imajo vgrajena pregrešno draga IZO-stekla. Prava milina! Okna so super, veliko prihranim pri gretju in vse bi bilo krasno, če me ne bi pred nekaj dnevi poklical lastnik tiste firme, ki mi je okna vgradila.

Da je leto naokoli, je rekel, in okna še vedno niso plačana. Zelo sem bila presenečena nad njegovo izjavo, pa sem mu ponovila, kaj so mi rekli njegovi iz prodaje, ko sem okna kupovala. Da so ta okna tako dobra in varčna, da se bodo v letu dni sama odplačala.

Halooooo!?! Leto je mimo! Res sem samo ženska in še blond po vrhu, a to še ne pomeni, da sem trapasta. Na drugi strani telefona je vse potihnilo, pa sem odložila slušalko. Zagotovo se zdaj tip počuti kot največji kreten.

Vojakova slabovidnost

V vojaški ambulanti se je oglasil vojak Tine. Pravzaprav sta ga pripeljala prijatelja. Povedal je, da je oslepel in bi šel rad domov. Doktor je naredil pest, iztegnil roko in zamahnil pred Tinetovimi očmi, ta pa ni trzil z očmi.

»Kaj vidite?« ga je vprašal doktor.

»Nič,« odgovori vojak.

Nato je doktor neslišno iz sosednje sobe pripeljal prsato medicinsko sestro, ki je slekla svoj zgornji del in si pred Tinetom začela masirati prsi.

»In kaj vidite sedaj?«

»Samo neke obrise.«

»Dragi moj Tine,« je rekel doktor: »Vaše oči so morda res v temi, toda vaš nudelj kaže smer nazaj proti vojašnici!«

LAŽJI SUDOKU

7			1		6	4	3
5		8		6	2		
1			3			8	
	5			1		2	6
	6		9		7		1
8		4		3			5
	9				8		5
			6	2		7	1
2	7	3			1		4

Rešitev:

7	9	1	6	5	3	2	4
1	6	2	9	8	7	4	5
5	2	8	7	1	4	6	3
4	5	9	6	2	3	1	8
8	1	7	9	6	2	4	5
9	6	7	1	8	2	5	3
3	8	5	4	9	1	7	6
6	2	4	9	7	8	3	1
2	7	3			1		4

TEŽJI SUDOKU

3							
8		1		6			
			1	7	4		
6	5					2	7
	4		5		9		6
	8	3					5
			3	4	7		
				1		6	7
							8

Rešitev:

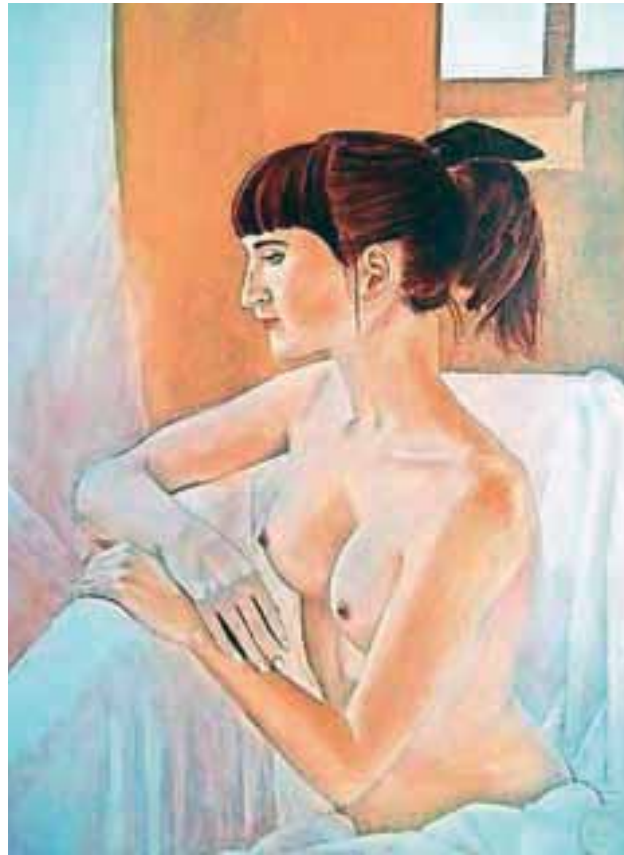
6	9	2	5	9	2	1	7
2	7	8	1	6	5	3	4
5	3	7	4	2	8	6	1
1	6	5	2	7	1	4	3
5	2	7	1	8	6	5	3
7	8	3	9	2	1	4	6
9	1	2	6	7	4	3	5
3	4	5	9	2	1	7	6
8	1	2	5	9	7	3	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	POLICIJA V NACISTIČNI NEMČIJI	ALERGIČNA OSEBA	ODPRTA POŠKODBA	NEIL SEDAKA	JAPONSKO MESTO	GRADBENI DELAVEC	JAPONSKI SMUČARSKI SKAKALEC (TAKANOBU)	SODNI TERMIN
KRAJ POSTANKA GARNIZIJE	5							
RAZTEG- LJIVA VRVICA								
SANJE				SL. TEOLOG (ALOJZIJ) BRENKALO				
OZEK KOS TKANINE					ŠVEDSKO IME LUKE TURKU ZAPAD	11		
ALENKA GOTAR			PREGOVOR SUHA TRAVA					
LETALSKA STEZA					OLIVER MLAKAR		NOVOZE- LANDSKI DOMAČINI	VRŠILEC ATENTATA
DRŽAVA V ZDA			3					
GORENJSKI GLAS	GLAVNO MESTO KONGA	DIŠEČA SNOV DEKOR					15	
KOS. PRIMEREK						4. IN 2. VOKAL		PESNICA ŠKERL
KRAJ PRI OPATJI				HOKEJIST MURSAK	MADŽARSKA TENISAČICA (GRETA) BOA			

Vabljeni na ogled slikarske razstave

aktov in portretov članov Likovne sekcije Kulturno-umetniškega društva Zbilje v avlo Gorenjskega glasa v Kranju (nasproti glavne avtobusne postaje v Kranju, poleg nebotičnika in lekarne) vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

Razstava bo na ogled do petka, 5. decembra.

Gorenjski Glas

NOEL REDDING		ŠAHISTKA POLGAR	7					MODEL VOZILA VW	PESNIK ŽUPANČIČ	FR. PISA- TELJICA (FRANCOISE)	TOM LOŽAR	DEFEKT	SKUPNOST LAIKOV	GORENJSKI GLAS	OSEBA, KI GLEDA PRI- REDITEV	REKA V SVICI	ŠPELA ŽABKAR	BARVA IGRALNIH KART	MESTO NA PORTUGAL- SKEM	HRBTNA STRAN KOVANCA	MALIK	KRACE, ČACKE	
VRSTA UGANKE								9						NAŠ HUMORIST (TONI)									
POLOŽAJ V JOGI						PISATELJ CANKAR	UNIČENO VOZILO AVTOMOBIL- SKA PRE- IZKUŠNJA							KVAZI VEDA VULKANSKI IZMEČEK				2					
SESEK				STROK. ZA VIRO- LOGIJO							NAŠA PEVKA (ELDA)	12					NASELJE PRI TRŽIČU PEVKA KEUC						
PODOBA GOLEGA TELESA	13			TV VODI- TELJICA ROŠ	MESTO V ITALIJI ROPARSKA PTICA		8				GRŠKI JUNAK ČEŠKA PRI- TRDILNICA							TOKOVNI POSREDNIK OKAMNELA SMOLA IGLAVCEV				17	
BERAN BROSNAN EVORA RANCA RENAN	ANGLEŠKI IGRALEC (PIERCE)	POSLOVNI OBJEKT NASPROTJE LAŽI								MONGOLSKI VLADAR	NOVI SVET	PRIRODA				FR. PISEC (EMILE) SLOVNIČAR AASEN					SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	NAŠ SKLA- DATELJ (EMERIK)	
DEBELA CIGARA									AJAS	PEVKA VERBOTEN ZGODEN				16						NIHAJ			
FRANCOSKI FILOZOF (ERNEST)						RIMSKA LJUBLJANA	GREŇČICA OTOČJE V ALEUTHI					OSLOV GLAS	LETOPIŠ	PISATELJ HUNTER NEUPORABA						ZAPREKA	NEON KISEL TROPSKI SADEŽ		
NADLEŽNA ŽUŽELKA				ATLETINJA PERC JUDOVSKA MESTNA ČETRTE	20						SPLAVAR- SKI ČOLN DALJŠA SKUPINA POTUJOČIH							NAŠA NEKDANJA VALUTA VODNI VRTINEC				10	
KOSITER		GRŠKA ČRKA ZAMAŠEK								ŠKOTSKI FIZIK (WILLIAM) PARADIŽ						VRH V JULIJAH							
NEPO- MEMBNA OSEBA				NAŠ KO- REOGRAF (IKO) OSKAR KOGOJ						ŽELATINA IZ ALG ODPOSLA- NEC	6				NABOREK	PERZIJSKI DUH ZLA ORANJE	21						
TOPILO ZA LAKE	1												UMIVALNIK IGRALEC WILLIAMS							ROY ORBISON ČISTOČA		DRŽAVA V ZDA	NAŠ REŽISER (ANDREJ)
MANJŠA RAZPOKA						JAKOB ALJAŽ											SANINEC DEDALOV SIN					19	

PEVEC MOJZER						IGRALEC DELON																	
DEŽELA SABEJCEV														UDELEŽE- NEC ALKE VEZNIK								ANDREJ ŠIFRER ENAKI ČRKI	
SUROVINA ZA IZDELA- VO BARVIL	4															PISA- TELJICA CHRISTIE		14					
ZGODNJE VINO																RAZLITJE							

Pet enakovrednih nagrad: športne nogavice in kemični svinčniki Gorenjskega glasa

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 3. decembra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21			

DRUŽABNA KRONIKA

OPROSTITE, STE ALI MOGOČE NISTE ANA KLAŠNJA?

Uživajmo.si je nova televizija, ki je svoj prihod napovedovala že v poletnih mesecih, uradno predstavitev pa doživela pred nekaj dnevi na Gospodarskem razstavišču – z glasbo, hrano in v družbi zanimivih, bolj ali manj znanih slovenskih obrazov.

Alenka Brun

Njenega direktorja in glavnega urednika Marjana Strmljana se spominjamo kot urednika oddaje o avtomobilizmu ABCD iz takratne TV Pika. Potem se je istoimenska oddaja selila na nacionalko, na televiziji Veseljak pa smo lahko spremljali njegove 'namige' za preživljanje prostega časa, na primer. V bistvu je s kamero povezan že od začetka, pa tudi novinarsko delo mu ni tuje. Tokrat pa se je

odločil, da zastavi širše, poskusi z lastnim projektom, ki ga je poimenoval Uživajmo. si in je namenjen ljubiteljem turizma in prostega časa.

Uradno odprtje Uživajmo.si, ki jo boste lahko spremljali vsi, ki ste priključeni v kabelski sistem, je bilo na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Živahno, glasbeno, z dovolj hrane in pijače, v stilu avtomobilizma, kjer lepih deklet ne manjka.

Oder so najprej zavzeli loški Grajski kvintet, Nuša Derenda je odpela najbolj znani del priljubljene Zdravljice, ker pa je 18. novembra

Marjan Strmljan praznoval tudi rojstni dan, je zapele še voščilo. Sledil je njegov nagovor prisotnih, ki se je zaključil s prihodom enajstih deklet, ki so na odru uprizorila napis na rdečih boksa-ricah, Uživajmo.si.

Med prisotnimi na dogodku smo opazili kar nekaj zanimivih obrazov iz poslovnega in gospodarskega sveta, še največ pozornosti pa sta vzbujali nasmejani Anja Jenko in Mira Lenko. Anja je Ljubljancina, ki naj bi jo v prihodnje na Uživajmo.si videvali tudi kot voditeljico, sicer pa se je dekle razgallilo za domači Playboy; Mira

Lenko pa prihaja iz podjetja Renault Nissan Slovenija, a nas je bilo kar nekaj, ki smo jo zamenjali z žirantko šova Slovenija ima talent, Ano Klačnja. Mira ji je namreč neverjetno podobna. Ko smo jo povprašali, ali je oziroma ni Ana, se je nasmehnila in dodala, da je prav zanimivo, kako so jo v študentskih letih zamenjevali z Natalijo Verboten, sedaj pa se ji zgodi, da jo sem in tja kdo zamenja z Ano. Da je zadeva še zanimivejša, pa je bila Ana Klačnja 'twingogospodična', ena izmed štirih voznic v izzivu novega in priljubljenega Renaultovega malčka.

Jure Sodja (Turizem Bohinj) in Marjan Strmljan / Foto: AB

Grajski kvintet / Foto: AB

Simpatična Mira Lenko / Foto: AB

Prišla sta tudi Marjan Potrata in Maja Zagoričnik. / Foto: AB

Posebna zaključna točka uradnega dela ob predstavitvi nove TV Uživajmo.si ... / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

McConaughey na pločniku slavnih

Matthew McConaughey (45) je k oskarju letos dodal še eno lovoriko, zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih. Igralcu, ki ima za seboj že več kot 40 filmov, so na slovesni podelitvi ob strani stali žena Camilla in njuni trije otroci Levi (6), Vida (4) in Livingston (2). McConaugheya sta prišli podpret tudi igralski kolegici Anna Hathaway in Jessica Chastain, s katerima je skupaj zaigral v filmu Medzvezdje, ter režiser Christopher Nolan.

Solange je oddana

Nekoč članica skupine Destiny's Child in sestra uspešne podjetne pevke Beyonce Knowles, oseindvajsetletna **Solange Knowles** je obljubila večno zvestobo enainpetdesetletnemu producentu Alanu Fergusonu. Poroka je potekala v pričlove dvesto gostov v New Orleansu. Ženin in nevesta sta se pripeljala na starodobnih belih kolesih. Ona je nosila belo hlačno kreacijo, ki jo je dopolnjevala ženinova prav tako povsem bela obleka. Slavna pevkica je na poroko prišla s petnajstminutno zamudo v spremstvu družine.

Collin Farrell za poroko istospolnih

Collin Farrell (38) se bori za odobritev zakona istospolno usmerjenih na Irskem iz enega samega razloga – svojega brata. »Moj brat Eamon se ni sam odločil postati gej. Odločil se je, da nosi šminko in črta- lo kljub vsemu nasilju, ki ga je bil zaradi svojega drugačnega videza deležen v srednji šoli. Vedno je bil ponosen na to, kar je,« je povedal zvezdnik serije True Detective, ki pravi, da se mu ne zdi smiselno, da je brat moral zapustiti Irsko, da bi uresničil svojo željo o poroki.

Zakon Tori Spelling splaval po vodi

Finančne težave, prevara, alkoholizem, zaton slave so verjetno razlogi, da je zakon nekdanje zvezdnice serije Beverly Hills, 90210 **Tori Spelling (41)** in kanadsko ameriškega igralca **Deana McDermotta (48)** propadel. Par žalostne novice še ni potrdil, mediji pa poročajo, da se po osmih letih zakona in štirih otrocih tokrat zares razhajata. Če je novica verodostojna, lahko pričakujemo še en srdit boj za skrbništvo in premoženje, ki pa je po besedah Spellingove zelo usahnilo.

Ljubljanska novinarska kolegica Ana Fetih se že spogleduje s prihajajočo vlogo mamice, medtem ko se Anje Jenko spominjamo iz oddaje Zmenek na slepo, razgallila se je za slovenski Playboy, zanima pa jo tudi televizijsko voditeljstvo. / Foto: AB

Narodne v sliki, pesmi in plesu

Cerklje – Člani Društva likovnikov Cerklje in Kulturnega društva Dobrava Naklo vabijo na odprtje slikarske razstave z naslovom Narodne v sliki, pesmi in plesu, ki bo danes, 21. novembra, ob 19. uri v župnijski dvorani v Cerkljah. Na razstavi bodo predstavili projekt slikanja motivov na podlagi narodnih pesmi, ki na pobudo obeh društev poteka že tretje leto. V projekt so poleg slikarjev vključeni tudi folklorniki in pevci, ki bodo predstavitev likovnih del obogatili tudi na odprtju razstave. V kulturnem programu bodo nastopili člani KD Folklor Cerklje s pevsko skupino Klasje in pevci Kvarteta Slavček. Razstava bo na ogled še v soboto in nedeljo, 22. in 23. novembra, med 9. in 12. uro ter 15. in 17. uro.

Novoletni koncert Ignacija Borštnika

Cerklje – Občina Cerklje na Gorenjskem v sodelovanju s Policijsko upravo in Policijsko postajo Kranj vabi na Novoletni koncert Ignacija Borštnika, ki bo v četrtek, 11. decembra, ob 19. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje. V novoletni čas nas bo obiskovalce popeljal Policijski orkester s solistko Evo Černe. Občina Cerklje občankam in občanom ob božično-novoletnih praznikih omogoča cenejši nakup vstopnic, ki so na voljo v TIC-u Cerklje in trgovini Kmetijske zadruge v Cerkljah.

Predavanje o jagodičevju

Križe – Kmetijski gozdarski zavod Kranj in Društvo podeželskih žena Svit Tržič bosta jutri, v soboto, ob 10. uri pripravila v kulturnem domu v Križah predavanje o vzgoji jagodičevja. Predavala bo Darinka Koron, strokovna sodelavka na Kmetijskem inštitutu Slovenije, ki bo predstavila različne vrste in sorte jagodičevja: jagod, ribeza, joste, malin, kosmulj, tajberija in ameriških borovnic pa tudi sajenje, gojenje in rezi.

Razstava Varčevanje z električno energijo

Domžale – Učenci in dijaki programa Ekošola, ki so sodelovali z mentorji v projektu Varčevanje z električno energijo v šolah in doma (VEŠ), vabijo na odprtje istoimenske razstave, ki bo v Knjižnici Domžale v torek, 25. novembra, ob 17. uri. Učenci in dijaki iz 49 ustanov iz vse Slovenije so pripravili več kot 250 predlogov (piktogramov in sloganov) na temo varčevanja z električno energijo, najbolj izvirnim bodo podelili tudi posebne nagrade. V posameznih kategorijah bodo nagrade prejele tudi OŠ Toma Brejca iz Kamnika, OŠ Roje iz Domžal, OŠ Jurija Vege Moravče in Srednja šola Domžale.

Vesela jesen v Dupljah

Duplje – Kulturno-turistično društvo Pod krivo jelko Duplje nadaljuje tradicijo podeljevanja priznanj za najlepše urejene domove in druge objekte. Slovesna podelitev bo jutri ob 19. uri v dvorani Gasilskega doma v Dupljah na prireditvi Vesela jesen pod Krivo jelko. Nastopili bodo Otroški pevski zbor OŠ Duplje, Moški pevski zbor KUD Triglav Duplje, Ženski pevski zbor Dupljanke, Otroška folklorna skupina Podkuca, rokovenjaška muzika, Urša in Jure Kavčič ter ansambel Slovenski pozdravi. Osrednji gostje večera bodo člani ekipe Na žgance ne gre s slovesno predajo donacije za dober namen, lesenega poganjalčka za devet oseb.

3. Noč parkeljnov

Goričane – Jutri, v soboto, 22. novembra, z začetkom ob 18. uri bo v Goričanah pri Medvodah že tradicionalna etnološka prireditev 3. Noč parkeljnov v Goričanah. Letos je predvidenih šestnajst skupin iz Slovenije, Avstrije, Italije in Hrvaške, v katerih bo sodelovalo več kot dvesto petdeset parkeljnov. Skupine se bodo zvrstile v mimohodu in se tako predstavile obiskovalcem. Večer se bo ob 20. uri nadaljeval s skupino Veseli svatje.

naravoslovni fotograf Marko Pogačnik, mojster fotografije in dolgoletni član Fotokluba TNP, in vas popeljal v svet podob narave in divjih živali.

Košnikova gostilna ob krušni peči

Kokrica – Turistično društvo Kokrica vabi v soboto, 22. novembra, ob 17. uri v Kulturni dom na Kokrici na Košnikovo gostilno ob krušni peči z Mitom Trefaltom. Z denarjem od prodanih vstopnic bodo pomagali Kristini za nakup in montažo dvigala.

Predstavljajo se vinogradniki

Bled – V nedeljo, 23. novembra, bodo od 11. do 17. ure ob obali Blejskega jezera v bližini Vile Prešeren pripravili tradicionalno prireditev v pozdrav sv. Martinu, ki bi morala biti preteklo nedeljo. Predstaviti so jo morali zaradi slabega vremena. Predstavili se bodo vinogradniki in vinarji različnih slovenskih regij. Na voljo bodo tudi kulinarčne dobrote (bograč, kranjska klobasa in druge jedi).

Muzejski večer

Kranj – Predstavitve rodovnika izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja in njegove rodbine bo v torek, 25. novembra, ob 18. uri v Vojnomirovi dvorani Ulrichove hiše na Tomšičevi 42.

Za otroke

Preddvor – V soboto, 22. novembra, ob 10. uri lahko otroci v Info centru prisluhnejo pravljici Veveričina skrivna shramba.

Škofja Loka – V torek, 25. novembra, si otroci na mladinskem oddelku knjižnice ob 17.30 lahko ogledajo predstavo Najlepše pravljice.

IZLETI

Prihodnje leto na Pelješac

Žirovnica – Turistična sekcija Društva upokojencev Žirovnica obvešča svoje člane, da za leto 2015 skupaj s Turistično agencijo Relax pripravlja letovanje v Orebiču na polotoku Pelješcu, in sicer v času od 29. avgusta do 5. septembra 2015. Informacije in prijave v društveni pisarni v času uradnih ur ali po telefonu 041 765 426, Nataša.

V neznano

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi svoje člane in ostale planince v soboto, 6. decembra, na priljubljeni tradicionalni izlet v neznano. Izlet je primeren za vse planince in planinke. Odhod s posebnim avtobusom izpred hotela Creina bo ob 7.30. Informacije in prijave pri vodniku Sebastjanu Potočniku na: sebastjan.potocnik@gmail.com ali gsm 031/408-439.

Pohodniški izlet v neznano

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 4. decembra, na pohodniški izlet v neznano. Odhod posebnega avtobusa izpred Creine bo ob 8. uri. Lahke hoje bo za približno dve uri in pol. Prijave z vplačili sprejemajo v društvu do 1. decembra.

PREDAVANJA

Pisana Indija

Cerklje – Jutri, v soboto, 22. novembra, bo ob 19. uri v župnijski dvorani v Cerkljah potopisno predavanje Pisana Indija – prostovoljno delo in raziskovanje severnih mest ter naravnih lepot južne Indije Mateje Balanč iz Cerkelj.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 22. novembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo O vlogi vere in volje v človekovem zveličanju /6/. Pogovor bo povezoval Pavel Repnik. Vstopnine ni.

Mirila – posebnosti Velebita

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljk vabi na planinski večer v krajevnom domu v Gozdu - Martuljku. Prireditev bo danes, v petek, 21. novembra, ob 19. uri. Predaval bo Pavel Smolej, naslov predavanj pa bo Mirila – posebnosti Velebita. Vstop je brezplačen.

Pravljice in lutke

Kranjska Gora – V četrtek, 20. novembra, ob 19.30 bo v Knjižnici Kranjska Gora predavanje z naslovom Pravljice in lutke. Predavala bo dramaturginja, lutkovna režiserka, pedagoginja in docentka na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem Jelena Sitar Cvetko.

Energijske spremembe

Radovljica – Bono Baršek, avtor knjižne uspešnice Resnice življenja in vodja skupine Magičnost gibanja, vabi na predavanje o spremembah, ki bo v Knjižnici A. T. Linhartar danes, v petek, 21. novembra, ob 18. uri.

Nastanek – načrt ali naključje

Radovljica – Predavanje Gorazda Novaka o veselju, življenju, naključjih in načrtih se bo v Knjižnici A. T. Linhartar začelo v torek, 25. novembra, ob 19.30.

OBVESTILA

Sejem rabljene smučarske opreme

Kranjska Gora – V Osnovni šoli Josipa Vandota Kranjska Gora bo v soboto in nedeljo, 22. in 23. novembra, od 10. do 16. ure potekal sejem rabljene smučarske opreme.

KONCERTI

Jubilejni koncert Okteta LIP Bled

Bled – V Festivalni dvorani se bo jutri, v soboto, 29. novembra, ob 20. uri začel jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja Okteta LIP Bled.

Praznični koncert Moškega komornega zbora LEK

Radovljica – Zavod Chopinov zlati prstan vabi Jubilejni praznični koncert Moškega komornega zbora LEK pod vodstvom Milivoja Šurbka, ki bo v Baročni dvorani Radovljiške graščine prihodnji petek, 28. novembra, ob 19. uri.

Dobrodelni koncert Za otroke

Šutna, Kamnik – V četrtek, 27. novembra, se bo ob 19. uri v veliki telovadnici Osnovne šole (OŠ) Toma Brejca začel dobrodelni koncert Za otroke. Nastopili bodo MePZ Cantemus (organizator koncerta), ženska vokalna skupina Vox Annae, MLPZ OŠ Toma Brejca in OPZ ter plesalci OŠ Toma Brejca.

Smleški žarek in Marcela IN

Smlednik – MEPZ Smleški žarek prireja koncert narodnih in ponarodelih pesmi skupaj s skupino Marcela IN. Koncert bo danes, v petek, 21. novembra, ob 19. uri v kulturnem domu v Smledniku, zborovodja je Tomaž Grajzar.

Jubilejni koncert zbora Srebrni glas z gosti

Žiri – Mešani pevski zbor upokojencev Srebrni glas vabi na jubilejni koncert ob 20-letnici prepevanja, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v dvorani DPD Svoboda v Žireh. Na jubilejnem koncertu se bodo slavljencem pridružili: Moški pevski zbor Alpina pod vodstvom Andreja Žaklja, Pavle Ravnohrib in Folklorna skupina Zala.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 3. 12.; **TOVARNA ČOKOLADE:** 28. 11.; **KOPALNI IZLET TOPOLŠICA:** 1. 12.; **STRUNJAN:** 30. 11.–3. 12.; **SILVESTROVANJE MADŽARŠKE TOPLICE ALI TERME TUHELJ:** 30. 12. 2014–2. 1. 2015; **BANJA VRUČICA: AKCIJA 8.–15.12.; RADENCI Z BOŽIČNO VASJO BANOVCI:** 26.–28. 12.; **AVTOBUSI: 52.-,56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Zaključek Prešernovega teka in praznik Kranja

Kranj – Ob zaključku 21. Prešernovega teka od Vrbe do Kranja bo jutri, v soboto, 29. novembra, v galeriji Prešernove hiše ob 12. uri kratka slovesnost ob 214. obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna in občinskem prazniku Mestne občine Kranj.

5. sokolski turnir v namiznem tenisu

Tržič – Splošno športno društvo Tržič vabi jutri, v soboto, 22. novembra, na 5. sokolski namiznoteniški turnir, ki se bo začel ob 9. uri v Sokolnici.

Mednarodno tekmovanje v akrobatskem rock n rollu

Tržič – Plesni klub Tržič vabi na tradicionalno, letos že 23. tekmovanje v akrobatskem rock n rollu, ki bo v soboto, 22. novembra, ob 15. uri v Kulturnem centru Tržič.

Mini golf Bled – prvih petdeset let

Bled – V Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled se bo v petek, 21. novembra, ob 19.30 začela predstavitve nove knjige Sergeja Učakarja Mini golf Bled – prvih petdeset let.

Srečanje harmonikarjev samoukov

Ljubno – V soboto, 22. novembra, bo ob 19. uri v Domu športnega društva IV. srečanje harmonikarjev samoukov na »frajtonarici«.

Fotografski večer z Markom Pogačnikom

Planinsko društvo Javornik Koroška Bela vabi, da se jim danes, v petek, 21. novembra, ob 18. uri pridružite v društvenih prostorih ob 18. uri, ko se bo predstavil priznani

ANKETA

Nakupovanje
preko spleta

SAMO LESJAK

Nakupi preko računalniškega medmrežja imajo nedvomno določene prednosti pred tekanjem po trgovinah, še posebej v predprazničnem času. Mimoidoče smo povprašali, kakšne izkušnje imajo s tovrstnim nakupovanjem, ki ima tudi svoje pasti.

Foto: Gorazd Kavčič

Jure Cuderman, Kranj:

»Kot aktiven športnik preko interneta kupujem večinoma športno opremo. Pred vrati je smučarska sezona, zato na spletu trenutno iščem smučarsko opremo, ki je cenovno ugodnejša kot v trgovinah.«

Jana Trček, Kranj:

»Osebo preko spleta sicer ne nakupujem, vsekakor pa so takšni nakupi rešitev za vse, ki se želijo izogniti gneči in nakupovalni mrzlici, ki se obeta v trgovskih centrih v času veselega decembra.«

Davorin Škrjanc, Kranj:

»Kot kupca številnih spletnih izdelkov me motijo predvsem carinske formalnosti, saj cariniki pri pregledu pogosto poškodujejo izbrane izdelke, sploh če gre za neoriginalne blagovne znamke.«

Brane Semolič, Šenčur:

»Spletne trgovine postajajo del našega vsakdana, saj nam prihranijo veliko časa, seveda pa varnost ni nikoli odveč. Osebo kupujem predvsem tehnične pripomočke ter igrače za najmlajše.«

Dejan Ristič, Kranj:

»Za nakupe preko interneta se odločam redkokdaj. Pozorni moramo biti zlasti pri dajanju osebnih podatkov, saj lahko sicer številka bančnega računa hitro zaide v napačne roke.«

Ustvarjalno in inovativno

Mladi cvetličarji in vrtnarji iz Slovenije že nekaj let v organizaciji Biotehniškega centra Naklo tekmujejo v izdelavi adventnih aranžmajev.

ALENKA BRUN

Kranj – Učiteljica cvetličarstva v Biotehniškem centru Naklo Sonja Jerič Štefe, tudi koordinatorka tokratnega tekmovanja, nam razloži, da so tekmovanje organizirali že četrty, drugič v Mestni knjižnici Kranj. Tekmovanje so naslovili Ustvarjalno in inovativno za mlade cvetličarje in vrtnarje z mislijo na sočloveka. Vse aranžmaje bodo namreč danes ob 18. uri predstavili še na dobrodelno-prodajni razstavi v atriju Mestne hiše v Ljubljani.

Za uvod v tekmovanje sta z govorom poskrbela kranjski župan Boštjan Trilar in direktor knjižnice Vilijem Leban. Udeležilo se ga je trinajst tekmovalcev, večinoma dekleta. Gorenjcev je bilo pet, sodelovale pa so štiri slovenske biotehnične šole. Novost letošnjega tekmovanja je bilo sodelovanje z gospodarstvom, saj je pet mentorjev tekmujočih prihajalo iz cvetličarske branže.

Tekmovalci so morali upoštevati tudi nekatera pravila, v nadaljevanju pa že sama udeležba na tekmovanju pomeni referenco. Zgornja meja je bila 25 let, tekmovalci so imeli za izdelavo

Celotno dogajanje na tekmovanju je pozorno spremljala tričlanska komisija, med trinajstimi udeleženci tekmovanja pa je bilo kar dvanajst deklet. /Foto: Tina Dokl

aranžmaja šestdeset minut, upoštevati so morali pravila glede oblike, stila in velikosti. Aranžmaji so nastajali pod budnim očesom strokovne komisije treh cvetličarjev: Iva Uršiča iz Idrije, Mirana Zupana iz Kranja in Helene Rozman iz Stražišča.

Že med samim tekmovanjem se je izkazalo, da bo pri končnih izdelkih prevladovala uporaba naravnih materialov z dodatkom dekorativnih. Anja Nuhovič, sicer dijakinja

Biotehniškega centra Naklo, je pod budnim očesom mentorja, cvetličarja Tomaža Spaansa, ustvarjala predvsem z naravnim, kvalitetnim suhim materialom, kot sta to jabolko in pomaranča; medtem ko je Beti Cvetkova ustvarila adventni aranžma, ki je v bistvu malce drugačen ravno v tem, da ga lahko umestimo v katerikoli prostor v hiši, kot nam je razložil njen mentor, ravno tako cvetličar, Aleš Forjanič.

In najboljši trije? Zmagovalni je bil adventni aranžma Teje Prašnikar s Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, njena mentorica pa je bila Mojca Sodin. Drugo mesto je osvojila Brigita Klinar, ravno tako s celjske šole, njena mentorica pa je bila Ana Sotošek. Tretja pa je bila Katarina Klemenčič iz Domžal, cvetličarna Rožcar, njen mentor pa Marjan Planinšek.

Adventne razstave
in delavnice

D.Ž., S.K., J.P.

Škofja Loka, Cerklje, Kranj

– Prosvetno društvo Sotočje jutri, 22. novembra, od 9. do 13. ure v atriju starega župnišča na Mestnem trgu v Škofji Loki prireja delavnico adventnih venčkov. Obiskovalci si bodo lahko izdelali venček iz naravnih materialov. Venčke bodo v nedeljo, 23. novembra, prodajali zjutraj po maši pred cerkvi sv. Jakoba v Škofji Loki. Čisti dohodek od prodaje bodo namenili škofjeloški Karitas. V soboto pa bo tudi

razstava glinenih izdelkov z delavnic, ki jih je društvo za otroke priredilo letošnjega avgusta.

Marjan Česen iz Velesovega bo danes, 21. novembra, ob 17. uri odprl že svojo 8. razstavo steklenih adventnih dekoracij z naslovom Advent v steklu. Razstava bo na ogled v Pristavi pri gradu Strmol, in sicer vsak dan do 30. novembra od 10. do 18. ure.

Tradicionalna razstava adventnih venčkov in aranžmajev v cvetličarni Pr' Krnc v Stražišču pri Kranju bo to nedeljo ves dan.

Prepleteni Korakov bazar

Kranj – Center Korak za osebe po pridobljeni možganski poškodbi in društvo En korak več, ki s svojim delovanjem pomaga Centru Korak, pripravljata v ponedeljek ob 18. uri na Brdu pri Kranju tradicionalni dobrodelni bazar. Nastopil bo Mešani pevski zbor Musica Viva iz Kranja, po modni pisti pa se bodo skupaj z uporabniki sprehodili znani Gorenjci. Letošnji dogodek nosi naslov Prepleteni bazar, s čimer želijo poudariti prepletenost ljudi, ki živijo vsakdanje življenje, in tistih, ki jim je poškodba prekrizala pot in jim je bila ta možnost odvzeta. Bazar bo ponudil vrsto izdelkov, ki jih uporabniki Centra Korak izdelujejo v okviru rehabilitacije in delovne terapije z namenom postopnega vračanja »po korakih« v vsakdanje okolje.

Žižin dan na Primskovem

Kranj – V Žižinem koticu na Jezerski 71 na Primskovem v Kranju bo jutri od 9. do 16. ure potekal hišni sejem, na katerem se bodo domači rokodelci predstavili z uporabnimi izdelki, kot so kvačkani, pleteni, šivani in usnjeni izdelki, s sladkimi izdelki izpod slaščičarskih rok in domačo moko ter z izdelki, primernimi za praznično obdaritev.

vremenska napoved

Danes bo v Zgornjesavski dolini pretežno jasno, drugod bo večji del dneva vztrajala nizka oblačnost. Jutri in v nedeljo bo večinoma sončno, dopoldne bo po nižinah megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

2/7 °C

SOBOTA

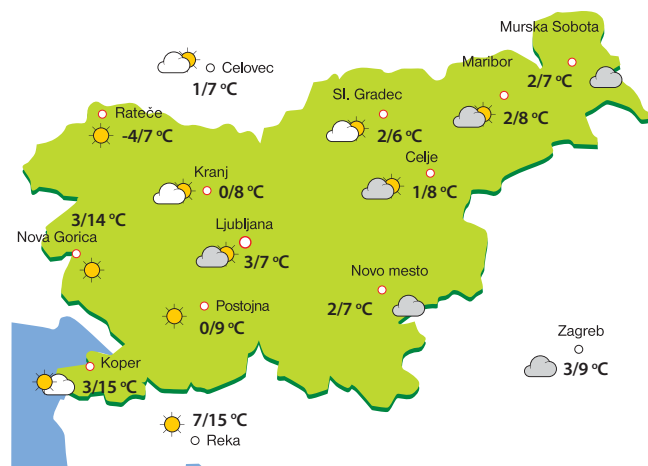

0/9 °C

NEDELJA

1/10 °C

RADIO
KRANJ 97.3

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si

04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček